РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА

ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

(Обн., ДВ, бр. 35 от 2015 г.; изм. и доп. бр. 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 27, 38 и 83 от 2018 г. и бр. 21 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 5, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 5 се отменя.

2. Създава се т. 8:

„8. дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.“

§ 2. В чл. 6, т. 3 след думата „разработването" се добавя „хармонизирането", а след думата „проекти" се добавя „и програми".

§ 3. В чл. 7, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 1:

„1. разработва и внася за приемане от Министерския съвет съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.;“.

2. Точка 6 се отменя.

3. Създава се нова т. 7:

„7. утвърждава списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания;“.

4. Досегашните т. 7 - 10 стават съответно т. 8 - 11.

5. Точка 12 се отменя.

6. Досегашната т. 11 става т. 13.

7. Досегашните т. 13-17 стават съответно т. 14-18.

§ 4. В чл. 8 се създава т. 5:

„5. предоставя на министъра на енергетиката ежегодно в срок до 31 декември информация за изпълнение на политиката и мерките в областта на енергийната ефективност в промишлеността."

§ 5. В чл. 9 се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 1:

„1. съвместно с министъра на енергетиката разработва дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.;".

2. Създава се т. 7:

„7. предоставя на министъра на енергетиката ежегодно в срок до 31 декември на съответната година информация за изпълнение на политиката и мерките за енергийна ефективност в жилищни сгради и информация за изпълнение на мерките за енергийна ефективност в нежилищни сгради, финансирани с публични средства по оперативни програми, които организира, координира и контролира в рамките на функционалната му компетентност;".

3. Създава се т. 8:

„8. предоставя на министъра на енергетиката ежегодно в срок до 31 декември информация за изпълнение на политиката по разработването и хармонизирането с правото на Европейския съюз на подзаконовите нормативни актове, свързани с енергийната ефективност, издадени самостоятелно или съвместно със съответните министри."

§ 6. В чл. 10 се създава т. 3:

„3. предоставя на министъра на енергетиката ежегодно в срок до 31 декември на съответната година информация за изпълнение на политиката и мерките за енергийна ефективност в сектор „Транспорт"."

§ 7. В чл. 11, ал. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови т. 3 и 4:

„3. организира ежегодно в срок до 31 март изготвянето и публикуването на анализ на състоянието на енергийната ефективност в страната и на годишния напредък по изпълнението на политиката и

мерките за повишаване на енергийната ефективност, включително на изпълнението на целта по чл. 14а, ал. 1;

4. разработва и внася за приемане от Министерския съвет дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.;".

2. В т. 5 думата „март" се заменя с „януари".

3. Точка 6 се изменя така:

„6. представя на министъра на енергетиката ежегодно в срок до 15 март списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания;".

4. Досегашните т. 3 и 4 стават съответно т. 19 и 20.

5. Създава се т. 21:

„21. участва в разработването на дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.;".

§ 8. В чл. 12, ал. 6 думите „1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки" се заменят с „15 декември на отчетната година".

§ 9. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. (1) Националните цели за енергийна ефективност се определят като количество спестявания в първичното и в крайното енергийно потребление.

(2) Националната цел за енергийна ефективност се определя:

1. в Националния план за действие по енергийна ефективност за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.;

2. в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.

(3) При определянето на националните цели по ал. 2, т. 1 и 2 се отчита прогнозното първично и крайно енергийно потребление до 31 декември 2020 г., съответно до 31 декември 2030 г., въз основа на:

1. потенциала за спестяване на енергия по икономически ефективен начин;

2. развитието на брутния вътрешен продукт и прогнозите за него;

3. промените в количествата внесена и изнесена енергия;

4. промените в енергийния микс, оползотворяването на енергията от възобновяеми източници, използването на ядрена енергия, изграждането на съоръжения за улавяне и съхранение на въглероден диоксид;

5. действащите мерки за повишаване на енергийната ефективност, изпълнени в изминал период."

§ 10. В чл. 14 ал. 6-11 се отменят.

§ 11. Създават се чл. 14а и 14б:

„Чл. 14а. (1) За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност по чл. 13, ал. 2, т. 2 се въвеждат схема за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.

(2) Общата кумулативна цел по ал. 1 за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 0,8 на сто годишно от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за 2016 г., 2017 г. и 2018 г.

(3) За 10-годишен период след 2030 г. се реализират енергийни спестявания, които да осигурят постигането на общата кумулативна цел, определена по ал. 2.

(4) Разликата между общата кумулативна цел по ал. 1 и прогнозните енергийни спестявания от прилагането на алтернативните мерки се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания между следните задължени лица:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

3. крайни снабдители и търговци на природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;

4. търговци на течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 500 тона течни горива годишно;

5. търговци на твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно.

(5) Енергийните спестявания, постигнати при изпълнение на чл. 14, ал. 1 след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните енергийни спестявания за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

(6) При определяне на общата кумулативна цел по ал. 2 могат да се използват следните стойности за изчисление на енергийни спестявания в размер:

1. по 0,7 на сто годишно за 2021 и 2022 г.;

2. по 0,75 на сто годишно за 2023 и 2024 г.;

3. по 0,93 на сто годишно за периода 2025 – 2030 г.

Чл. 14б. (1) Алтернативна мярка е всяка мярка на политика, която води до постигане на енергийни спестявания при крайното потребление на енергия, различна от схемата за задължения за енергийни спестявания.

(2) Алтернативните мерки, които ще се прилагат, очакваните прогнозни енергийни спестявания от тях и отговорните за тяхното изпълнение органи се посочват в Националния план за действие по енергийна ефективност и в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

(3) В Националния план за действие по енергийна ефективност и в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България се включват една или повече алтернативни мерки, които отговарят на следните изисквания:

1. предвиждат поне два междинни периода за отчитане и прилагането на мярката допринася за постигане на общата кумулативна

цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г. и за периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2030 г.;

2. определят отговорностите на органите на изпълнителната власт, участващите и изпълняващите лица;

3. определят по прозрачен начин енергийните спестявания, които трябва да се постигнат;

4. обемът на енергийните спестявания, който трябва да се постигне от дадена мярка, се изразява под формата на крайно или на първично енергийно потребление по коефициенти на превръщане съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1;

5. изчисляват енергийните спестявания от прилагането на мярката по методи и принципи съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2;

6. гарантират наблюдение на резултатите и предвиждат подходящи мерки, когато напредъкът е незадоволителен;

7. предвиждат ежегодно публикуване на данните за годишните тенденции в енергийните спестявания;

8. предвиждат приоритетно изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални услуги за дневна грижа, социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и социални услуги за осигуряване на подслон.

(4) Алтернативните мерки трябва да отговарят и на следните допълнителни критерии:

1. да предвиждат въвеждането на система за контрол, която включва независима проверка на статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност - за алтернативните мерки, за които се прилагат изискванията на ал. 3, т. 2 – 6 ;

2. да предвижда участващите лица да представят и да оповестяват публично годишни доклади за постигнатите енергийни спестявания, когато е приложимо - за алтернативните мерки, за които се прилага изискването на ал. 3, т. 3;

3. осъществяването на мерки за енергийна ефективност води до постигането на енергийни спестявания.

(5) Обхватът и оценката на ефекта от изпълнените алтернативни мерки се посочва в ежегодните отчети за изпълнението на националните планове за действие по енергийна ефективност, а за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. - в анализа по чл. 11, ал. 6, т. 3а и информацията по чл. 11, ал. 6, т. 4а.

(6) Не се допуска двойно отчитане на енергийни спестявания от изпълнението на индивидуалните цели на задължените лица и от прилагането на алтернативни мерки.

(7) За алтернативни мерки се считат всички реализирани енергийни спестявания в резултат на национални и европейски схеми за подпомагане."

§ 12. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните цели за енергийни спестявания представляват:

1. ежегодни енергийни спестявания при крайните клиенти за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.;

2. ежегодни енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г."

2. В ал. 2 след думите „ал. 1" се поставя запетая и се добавя „т. 1".

3. Създават се ал. 6 - 10:

„(6) Индивидуалните годишни цели по ал. 1, т. 2 се определят, като разликата между изчислената годишна стойност на енергийните спестявания по чл. 14а, ал. 2 и оценката на енергийните спестявания от алтернативни мерки през съответната година се разпределя между задължените лица чл. 14а, ал. 4 пропорционално на продадените от съответното задължено лице количества енергия на крайни клиенти през предходната година.

(7) В срок до 1 март на съответната година агенцията изготвя и публикува на интернет страницата си проект на списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални годишни цели.

(8) Списъкът на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални годишни цели се актуализират ежегодно съобразно промяната в количествата на продажбите на съответното задължено лице спрямо общото крайно потребление на енергия за предходната година.

(9) Индивидуалните годишни цели на задължените лица по чл. 14а, ал. 4, които не са подали в агенцията информация за извършените от тях продажби на енергия към крайните клиенти през предходната година, се определят въз основа на определени от агенцията количества продадена енергия при условията и по реда на наредбата по чл. 18, ал. 1.

(10) Компетентните органи предоставят на изпълнителния директор на агенцията необходимата информация с оглед на правомощията му по чл. 11, ал. 6, т. 3а и 4а.“

§ 13. В чл. 16 т. 3 се изменя така:

„3. постигнати през дадена година в периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., които да бъдат отчетени за предходните четири или следващите три години в рамките на същия период.“

§ 14. Създава се чл. 16а:

„Чл. 16а. При отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели задължените лица по чл. 14а, ал. 4 могат да включват спестени количества енергия при крайните клиенти, постигнати през дадена година, като постигнати за предходните четири или следващите три години, при условие че мерките са изпълнени в периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.“

§ 15. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. За изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. и от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 могат да ползват намаляване на определената им индивидуална годишна цел с едно на сто при предоставяне на информацията по чл. 63, ал. 10.“

§ 16. В чл. 18 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думата „методиките“ се заменя с „методите“.

2. Алинея 3 се отменя.

§ 17. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Списъкът на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и определените им индивидуални цели за енергийни спестявания се утвърждава от министъра на енергетиката ежегодно в срок до 31 март."

2. Създава се ал. 4:

„(4) Актуализацията на списъка на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания се извършва от агенцията ежегодно в срок до 1 март."

3. Досегашната ал. 3 става ал. 5.

§ 18. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст след думите „чл. 14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4".

2. Създават се т. 3, 4 и 5:

„3. изпълняват приоритетно мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални услуги за дневна грижа, социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и социални услуги за осигуряване на подслон;

4. демонстрират, че действията им за осъществяването на мерки за енергийна ефективност водят до постигането на енергийните спестявания;

5. изпълняват мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайни клиенти на енергия с финансиране от ползвателя на мерките или чрез договори с гарантиран резултат, както и дейности, свързани с изпълнението на тези мерки."

§ 19. Създава се чл. 20а:

„Чл. 20а. (1) Спестяванията на енергия от мерки, прилагани за изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица, и от алтернативни мерки трябва да са допълнителни спрямо спестяванията, които при всички случаи биха се реализирали и

без дейността на задължените, участващите или изпълняващите страни или на органите на изпълнителната власт.

(2) Спестяванията на енергия от мерки, произтичащи от прилагането на законодателството на Европейския съюз, се считат за такива мерки, които при всички случаи биха се реализирали, и поради това не могат да се отчитат за изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и от алтернативните мерки.

(3) За изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и на алтернативните мерки се отчитат само спестявания на енергия от мерки, надхвърлящи:

1. стандартите на Европейския съюз за емисии от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства, произтичащи от прилагането на Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за намаляване на емисиите на CO2 от лекотоварните превозни средства и на Регламент (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 година за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства като част от цялостния подход на Съюза за намаляване на емисиите на CO2 от лекотоварните превозни средства;

2. изискванията на Европейския съюз за оттегляне от пазара на някои продукти, свързани с потреблението на енергия, в съответствие с изпълнението на мерки за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението.

(4) Енергийните спестявания, свързани с обновяването на съществуващи сгради, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на чл. 14, ал. 1 и чл. 14а, ал. 1.

(5) При изчислението на енергийните спестявания по чл. 14, ал. 1 и чл. 14а, ал. 1 се отчита жизненият цикъл на мерките и темпът, с който ефектът на икономиите постепенно намалява. Това изчисление отчита икономиите, които ще се постигнат от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализация до 31 декември 2020 г. или до 31 декември 2030 г.“

§ 20. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“;

б) точка 2 се изменя така:

„2. правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за реализиране на инвестиции в дейности и мерки за енергийна ефективност, като размерът на вноските, необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, се договарят между задълженото лице и Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или друг финансов посредник;“.

2. В ал. 2 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“, а думите „прехвърляне на удостоверенията“ се заменят с „придобиване на съответните“.

§ 21. В чл. 22 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

§ 22. В глава втора наименованието на раздел III се изменя така:

„Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. и национални планове и програми“

§ 23. Създава се чл. 24а:

„Чл. 24а. Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. съдържа:

1. преглед на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради (национален сграден фонд) въз основа на статистически извадки и очакван дял на обновените сгради през 2020 г.;

2. определянето на разходно ефективни подходи за обновяване, съобразени с вида сгради и климатичната зона, като се отчитат подходящите моменти за интервенция, ако има такива, в жизнения цикъл на сградата;

3. политики и действия за насърчаване на икономически ефективно основно обновяване на сгради, включително поетапно основно обновяване;

4. преглед на политиките и действията, насочени към сгради с най-лоши характеристики, пречките пред разпределянето на стимулите и слабостите на пазара и определяне на подходящи действия на национално равнище, които допринасят за намаляване на енергийната бедност;

5. политики и действия, насочени към всички сгради за обществено обслужване;

6. преглед на националните инициативи за насърчаване на интелигентните технологии в сгради и общности, както и на придобиването на умения и образование в секторите на строителството и енергийната ефективност;

7. очаквани спестявания на енергия и ползите от тях, включително ползите за здравето, безопасността и качеството на въздуха;

8. възможности за създаване на условия за достъп на инвеститорите за пакетни решения чрез обединяване на проекти, включително чрез инвестиционни платформи или групи, и чрез консорциуми от малки и средни предприятия;

9. механизми за намаляване на възприемания риск за инвеститорите и физическите лица при изпълнение на мерки за енергийна ефективност;

10. възможности за използване на публично финансиране за привличане на допълнителни инвестиции от частния сектор или за преодоляване на специфични слабости на пазара;

11. възможности за насочване на инвестиции за постигане на енергийно ефективен обществен сграден фонд;

12. създаване на достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации, като обслужване на потребителите на едно гише и консултиране по въпроси в енергийната област, свързани с подходящи мерки за повишаване на енергийната ефективност и инструменти за финансиране;

13. пътна карта с мерки, допринасящи за постигане на декарбонизиран национален сграден фонд и улесняване на раходно-ефективната трансформация на съществуващи сгради в сгради с близко до нулево потребление на енергия, измерими показатели за напредъка и индикативни етапни цели за 2030 г., 2040 г. и 2050 г.“

§ 24. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думите „намаляване на“ се добавя „енергийното потребление и“, а предлогът „на“ се заменя със „за“.

2. В т. 2 след думите „лицата, предоставящи енергийноефективни услуги" се поставя запетая и се добавя „и на лицата по чл. 43, ал. 1 и 2, и лицата по чл. 59, ал. 1”.

3. В т. 9 думата „домакинствата“ се заменя с „крайните потребители на енергия“.

§ 25. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Инвестиционните проекти по ал. 1 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са съобразени с техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативни високоефективни инсталации и системи;

2. да осигуряват възможност за монтиране на устройства за саморегулиране и за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата, когато това е технически и икономически осъществимо;

3. да предвиждат проектиране на сгради с близко до нулево потребление на енергия считано от 1 януари 2021 г.“

2. Алинея 3 се отменя.

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите, минималните изисквания за енергийните характеристики на сградите или на части от тях с оглед на постигане на равнищата на оптималните разходи, техническите изисквания за

енергийна ефективност и методиката/стандартите за определяне на разхода на енергия в сградите, включително на сградите с близко до нулево потребление на енергия, се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството."

4. Създава се ал. 6:

„(6) Изискванията за енергийните характеристики на техническите сградни инсталации, правилното монтиране и подходящите оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации в сгради се определят с наредби за проектирането, изпълнението, контрола и въвеждането в експлоатация на строежите, издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството самостоятелно или съвместно с компетентните министри."

§ 26. Създава се чл. 31а:

„Чл. 31а. (1) Сградите за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв. м с инсталации по чл. 49 - всяка с полезна номинална мощност за отопление или охлаждане на помещения над 290 kW, се оборудват със системи за сградна автоматизация и управление, когато това е технически осъществимо и икономически целесъобразно. Техническата осъществимост и икономическата целесъобразност се обосновават с инвестиционния проект и/или при обследването на сградата.

(2) Системите за сградна автоматизация и управление по ал. 1 се осигуряват със следните функционални възможности:

1. извършват постоянен мониторинг, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на потреблението на енергия;

2. извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, отчитат намаляване на ефективността на техническите сградни инсталации и информират лицето, отговорно за съоръженията или за техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност;

3. позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители."

§ 27. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „писменото искане“ се заменят с „искането“.

2. В ал. 5 след думите „отказ за вписване“ се добавя „са електронни документи и“.

§ 28. В чл. 46, ал. 2 след думите „се представя“ се добавя „по електронен път чрез портала за предоставяне на електронни услуги на агенцията или“, а след думите „на хартиен и“ предлогът „на“ се заличава.

§ 29. В чл. 48 след думите „на части от сгради“ се поставя запетая и се добавя „изготвянето на оценка за съответствие на инвестиционните проекти с изискването за енергийна ефективност“.

§ 30. В глава трета наименованието на раздел III се изменя така:

„Проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации, инсталации за комбинирано отопление и вентилация и климатични инсталации в сгради“

§ 31. В чл. 49 думите „с водогрейни котли“ се заменят с „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“ и пред тях се поставя запетая.

§ 32. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. (1) На проверка по реда на този закон подлежат отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация в сгради с полезна номинална мощност за отопление на помещения над 70 kW.

(2) В зависимост от инсталираната мощност и вида на използваната енергия отоплителните инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация подлежат на задължителна периодична проверка за енергийна ефективност веднъж на:

1. всеки 6 години - за отоплителни инсталации на природен газ с единична номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително;

2. всеки 4 години - за отоплителни инсталации на течно или твърдо гориво с единична номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително, и на природен газ с единична номинална мощност над 100 kW;

3. всеки две години - за отоплителни инсталации на течно или твърдо гориво с единична номинална мощност над 100 kW;

4. всеки 4 години – за инсталации за комбинирано отопление и вентилация с полезна номинална мощност над 70 kW.

(3) Проверката по ал. 2 включва оценка на:

1. състоянието и функционирането на достъпните части от отоплителните инсталации на сградите, включително водогрейните котли, системите за управление на топлоподаването и циркулационните помпи;

2. коефициента на полезно действие на водогрейните котли - само за отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация с единична номинална мощност над 70 kW;

3. оразмеряването на водогрейните котли в съответствие с нуждите от отопление на сградата.

(4) Оценката по ал. 3, т. 3 не се извършва, ако в периода между две проверки не са извършени промени в отоплителната система или в изискванията относно отоплението на сградата.

(5) Проверката на отоплителните инсталации се извършва през отоплителния период при работещи отоплителни инсталации с водогрейни котли.

(6) Първата проверка на отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация в нови сгради се извършва в обхвата на обследването за енергийна ефективност на сградата след въвеждането ѝ в експлоатация.

(7) Сградите за обществено обслужване, които отговарят на изискването на чл. 31а, се освобождават от изискванията за проверка по ал. 1.“

§ 33. В чл. 51, ал. 1 числото „12“ се заменя със „70“.

§ 34. В чл. 52, ал. 1, т. 1 думите „с водогрейни котли“ се заменят с „и инсталации за комбинирано отопление и вентилация“.

§ 35. В чл. 53, ал. 1 думите „с водогрейни котли“ се заличават.

§ 36. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „с водогрейни котли“ се заменят с „и инсталациите за комбинирано отопление и вентилация“.

2. В ал. 3 накрая се добавя „и на агенцията“.

§ 37. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „с водогрейни котли“ се заменят с „инсталациите за комбинирано отопление и вентилация“ и пред тях се поставя запетая.

2. В ал. 2 след думите „се представя“ се добавя „по електронен път чрез портала за предоставяне на електронни услуги на агенцията или“ и след думите „на хартиен и“ предлогът „на“ се заличава.

§ 38. В чл. 56 думите „с водогрейни котли“ се заменят с „и инсталациите за комбинирано отопление и вентилация“.

§ 39. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, в т. 1 и 2 в началото се добавят думите „промишлени системи и сгради, които не са част от промишлените системи на“.

2. Алинея 9 се отменя.

§ 40. В чл. 58, ал. 2 след думите „се представя“ се добавя „по електронен път чрез портала за предоставяне на електронни услуги на агенцията или“, а след думите „на хартиен и“ предлогът „на“ се заличава.

§ 41. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „Обследването“ се добавя „на промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление“.

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 4 думите „обследване за енергийна ефективност за доказване изпълнението на предписаните мерки, както и“ се заличават.

4. Създава се ал. 5:

„(5) Обследването по чл. 57, ал. 1 и изготвянето на оценки за енергийни спестявания на предприятията, осъществяващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия, може да се извърши от лицата по ал. 1 или от експерти от съответното предприятие.“

§ 42. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „писменото искане“ се заменят с „искането“.

2. В ал. 5 думата „писмен“ се заличава и след думите „отказ за вписване“ се добавя „са електронни документи и“.

§ 43. В чл. 63 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „Задължените лица по чл. 14, ал. 4“ и запетаята след тях се заличават.

2. В ал. 2:

а) в т. 1 след думите „по чл. 12, ал. 2“ се добавя „на мерките по чл. 23, ал. 1“ и се поставя запетая;

б) точка 4 се отменя.

3. В ал. 3 накрая се добавя „по електронен път или през портала за електронни услуги на агенцията“.

4. В ал. 4 думите „от 1 март на годината, следваща годината на отчитане“ се заменят с „от 15 декември на отчетната година“.

5. Алинея 5 се отменя.

6. Създават се ал. 8 - 12:

„(8) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 изготвят годишна информация за изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания.

(9) Информацията по ал. 8 включва изпълнените мерки и постигнатите енергийни спестявания, начините на тяхното изпълнение съгласно чл. 21, ал. 1, както и съответствието с чл. 20, т. 2 и 4 и чл. 20а, ал. 2.

(10) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 ежегодно в срок до 15 февруари на съответната година могат да предоставят на кмета на съответната община информация за количествата на продадената на крайните клиенти енергия на територията на общината за предходната година.

(11) Информацията по ал. 8 се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на агенцията, и се представя в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане.

(12) Документите, доказващи изпълнението на индивидуалните цели, се съхраняват от лицата по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 за срока на действие на схемата за задължения и се предоставят в агенцията при поискване в 14-дневен срок от получаване на искането."

§ 44. В чл. 66, ал. 3 след думите „чл. 14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4", а след думата „предоставят" се добавя „безплатно".

§ 45. В чл. 67 се правят следните изменение и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 предоставят енергийноефективни услуги самостоятелно или в сътрудничество с лица, предлагащи енергийно ефективни услуги (ЕСКО), или правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност."

2. В ал. 4 след думите „по чл. 14, ал. 4" се поставя запетая и се добавя „т. 1-3 и чл. 14а, ал. 4, т. 1-3".

§ 46. В чл. 68 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 12:

„12. данни за отчетеното или изчислено потребление на енергия в сградите по чл. 38, ал. 1."

2. В ал. 3:

а) в т. 2 след думите „по чл. 14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4";

б) в т. 8 думите „за постигане на индивидуалните цели" се заличават.

3. Създава се ал. 4:

„(4) При поискване агенцията предоставя за статистически или научноизследователски цели, както и на собственика на сградата обобщени анонимизирани данни, събирани или съхранявани по реда на този закон, в съответствие с изискванията за защита на личните данни."

§ 47. В чл. 69 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 след думите „по чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“;

б) в т. 3 думите „с водогрейни котли“ се заменят с „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“ и пред тях се поставя запетая.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Информацията по чл. 68, ал. 3, т. 2 се предоставя до 15 февруари на съответната година, а информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 се предоставя на агенцията в предвидените в този закон срокове.“

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) За целите на отчетите по чл. 5, ал. 3, т. 6 лицата по ал. 1 предоставят на агенцията информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 не по-късно от 1 март 2021 г.“

4. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

§ 48. В чл. 71 се създават ал. 4 - 6:

„(4) При разработване на схемите и механизмите за насърчаване на енергийната ефективност в сгради се отчитат прогнозните или постигнатите спестявания на енергия, като се вземат предвид един или няколко от следните критерии:

1. енергийните характеристики на оборудването или материалите, използвани при изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата, монтиране на оборудването или материалите от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това, придобита при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение;

2. стандартните стойности за изчисляване на спестяването на енергия в сградите;

3. сравнителен анализ на сертификатите за енергийни характеристики, издадени преди и след подобряването на енергийните характеристики на сградата;

4. резултатите от обследването на енергийната ефективност или от друг подходящ, прозрачен и пропорционален метод, който показва подобряване на енергийните характеристики.

(5) При изпълнението на национални или европейски схеми и механизми за подпомагане, по които се предвижда изпълнението на мерки за енергийна ефективност, се въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, с които се извършва документална проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от изпълнени мерки за подобряване на енергийната ефективност. Измерването, контролът и проверката се осъществяват от органа, администриращ съответната национална или европейска схема или механизъм за подпомагане.

(6) При изпълнение на мерки, свързани с данъчното облагане, разпоредбата на ал. 5 не се прилага."

§ 49. В чл. 72 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Договорите с гарантиран резултат (ЕСКО договори) имат за предмет изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност в сгради, предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, като инвестициите за реализирането на тези мерки се изплащат съгласно договорното гарантирано равнище на подобряване на енергийната ефективност или друг договорен критерий, свързан с енергийните характеристики."

2. Алинея 3 се отменя.

§ 50. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 в началото се добавя „В случаите, когато обследването за енергийна ефективност е извършено от трети лица" и се поставя запетая.

2. В ал. 3 се създава т. 9:

„9. методика за оценка на спестената енергия."

3. В ал. 4 след думата "Изпълнителите" се добавя „и/или възложителите".

4. Алинея 5 се отменя.

§ 51. В чл. 74 накрая се добавя „за целите на чл. 75, ал. 3".

§ 52. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се отменя.

2. В ал. 3, в т. 1 и 2 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

§ 53. В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите „с водогреен котел“ се заменят с „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“ и пред тях се поставя запетая;

б) създават се т. 3 и 4:

„3. прилагане на измерени спестявания на енергия, при които икономиите от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определят чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори, като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението, съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2;

4. прилагане на стойности на спестявания на енергия в съответствие с резултати от независим мониторинг на предходни мерки за енергийна ефективност в сходни инсталации, разработени съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Доказването на постигнатите енергийни спестявания по ал. 1, т. 1 и 3 се осъществява от лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1, постигнатите спестявания чрез прилагане на методиката по ал. 1, т. 2 се оценяват от задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 или от лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1 и по ал. 1, т. 4 от задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4.“

3. В ал. 3 думата „методики“ се заменя с „методи по ал. 1“.

§ 54. Член 77 се отменя.

§ 55. В чл. 87, ал. 2 т. 6 се изменя така:

„6. изготвя годишен отчет за изпълнени проекти за енергийни спестявания, финансирани чрез фонда, и го предоставя в агенцията не по-късно от 31 декември на отчетната година.“

§ 56. В чл. 89 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, в т. 2 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

2. В ал. 2:

а) точка 2 се изменя така:

„2. извършва проверки по системен или случаен подбор;“

б) създава се т. 4:

„4. дава задължителни предписания за отстраняване на констатирани нарушения по този закон и подзаконовите актове по прилагането му и определя срок за тяхното изпълнение.“

§ 57. Член 97 се изменя така:

„Чл. 97. (1) На задължено лице по чл. 14, чл. 4 и чл. 14а. ал. 4, което не изпълни определената му индивидуална цел за ежегодни нови енергийни спестявания, се налага глоба от 1000 до 5000 лв. или имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено повторно, се налага глоба от 5000 до 25 000 лв. или имуществена санкция от 50 000 до 500 000 лв.“

§ 58. Член 98 се отменя.

§ 59. Член 100 се отменя.

§ 60. Създава се чл. 102а:

„Чл. 102а. (1) На лице по чл. 59, ал. 1, което не представи в срок списъка по чл. 58, ал. 1, се налага глоба от 100 до 500 лв. или имуществена санкция от 1500 до 3000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено повторно, се налага глоба от 500 до 2500 лв. или имуществена санкция от 3000 до 6000 лв.“

§ 61. Член 104 се изменя така:

„Чл. 104. (1) На собственик на отоплителна инсталация или инсталация за комбинирано отопление и вентилация по чл. 50, ал. 1 или на климатична инсталация по чл. 51, ал. 1, който не изпълни задължението си по чл. 52, ал. 2, се налага глоба от 150 до 200 лв. или имуществена санкция от 1500 до 2000 лв.

(2) На собственик на отоплителна инсталация или инсталация за комбинирано отопление и вентилация с полезна номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително, който не изпълни задължението си по чл. 50, ал. 2, се налага глоба от 150 до 200 лв. или имуществена санкция от 1500 до 2000 лв.

(3) На собственик на отоплителна инсталация с единична номинална мощност над 100 kW, който не изпълни задължението си по чл. 50, ал. 2, се налага глоба от 1500 до 2000 лв. или имуществена санкция от 15 000 до 20 000 лв.

(4) На собственик на климатична инсталация с номинална електрическа мощност над 70 kW, който не изпълни задължението си по чл. 51, ал. 2, се налага глоба от 1500 до 2000 лв. или имуществена санкция от 15 000 до 20 000 лв.

(5) За нарушение по ал. 1 и ал. 2, извършено повторно, се налага глоба от 200 до 400 лв. или имуществена санкция от 2000 до 4000 лв.

(6) За нарушение по ал. 3 и ал. 4, извършено повторно, се налага глоба от 2000 до 4000 лв. или имуществена санкция от 20 000 до 25 000 лв.“

§ 62. Член 106 се изменя така:

„Чл. 106. (1) На предприятие, собственик на промишлена система и система за външно изкуствено осветление, което не изпълни задължението си по чл. 57, ал. 2, се налага глоба от 10 000 до 30 000 лв. или имуществена санкция от 50 000 до 100 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено повторно, се налага глоба от 1000 до 2000 лв. или имуществена санкция от 6000 до 10 000 лв.“

§ 63. Член 107 се изменя така:

„Чл. 107. (1) Със глоба от 500 до 1000 лв. или имуществена санкция от 3000 до 5000 лв. се наказва лице:

1. по чл. 63, ал. 1, което не изпълни задължението за представяне в агенцията на отчетите по чл. 63, ал. 3 в срока по чл. 63, ал. 4;

2. по чл. 63, ал. 8, което не изпълни задължението за представяне в агенцията на годишна информация по чл. 63, ал. 8 в срока по чл. 63, ал. 11.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено повторно, се налага глоба от 15 000 до 35 000 лв. или имуществена санкция от 100 000 до 150 000 лв.“

§ 64. Член 111 се изменя така:

„Чл. 111. (1) На лице, което не изпълни задължително предписание, дадено в изпълнение на разпоредбите на този закон, се налага глоба от 2000 до 5000 лв. или имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено повторно, се налага глоба от 4000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 30 000 до 90 000 лв.“

§ 65. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) в т. 1 думите „в т.ч. вноски от задължените лица по чл. 14, ал. 4“ и запетаята пред тях се заличават;

б) създават се т. 40 - 44:

„40. „Представителна извадка със статистически значим дял“ е поднабор, отразяващ точно статистическата популация на мерките за икономии на енергия и позволяващ да се достигне до основателно надеждни заключения по отношение на доверието в съвкупността от мерки.

41. „Техническа сградна инсталация" е техническо оборудване за отопление на помещения, охлаждане на помещения, вентилация, топла вода за битови нужди, вътрешно осветление, сградна автоматизация и управление, производство на електрическа енергия на място или комбинация от такива системи, включително системите, използващи енергия от възобновяеми източници, на дадена сграда или обособена част от сграда.

42. „Сградна система за автоматизация и управление" е система, която обхваща всички продукти, софтуер и инженерни услуги,

които могат да поддържат енергийно ефективно, икономично и безопасно функциониране на техническите сградни инсталации чрез автоматично управление и улесняване на ръчното управление на тези технически сградни инсталации.

43. „Отоплителна инсталация" е комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се повишава, с изключение на сградни инсталации, присъединени към топлопреносна мрежа.

44. „Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателно постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение."

2. В § 2 накрая се добавя „и на Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 66. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник" с изключение на:

1. Параграф 3, т. 3, § 4, § 5, т. 2, § 6, § 7, т. 3, § 8, т. 2, § 42, т. 4 и § 54, които влизат в сила от 1 януари 2021 г.

2. Параграф 7, т. 1 относно създаването на т. 3 в чл. 11, ал. 6 и т. 2, които влизат в сила от 1 януари 2022 г.

3. Параграф 7, т. 1 относно създаването на т. 4 в чл. 11, ал. 6, която влиза в сила от 1 януари 2023 г.

4. Изискванията към техническите сградни инсталации, регламентирани в § 25, т. 4 относно създаването на ал. 6 в чл. 31, се определят в срок до 2025 г.

§ 67. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от

2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г. и бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91 и 103 от 2018 г., бр. 17, 41 и 79 от 2019 г., бр. 25, 28, 38, 44 и 57 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 35, ал. 2, в т. 5 думите „чл. 14, ал. 4 и чл. 15“ се заменят с „чл. 14, ал. 4, чл. 14а, ал. 4, чл. 15, ал. 6 и чл. 20”.

2. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 28б:

„28б. „Краен ползвател" е физическо или юридическо лице, което купува топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физическо или юридическо лице, което се помещава в отделен имот от сграда - етажна собственост, която се снабдява с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, и когато продажбата на енергия се осъществява без индивидуален договор."

3. В Преходните и заключителните разпоредби се правят следните допълнения:

а) създава се § 26а:

„§ 26а. (1) Монтираните след 25 октомври 2020 г. средства по чл. 140, ал. 1, т. 1- 3 трябва да са с дистанционно отчитане.

(2) До 1 януари 2027 г. средствата по чл. 140, ал. 1, т. 1, 2 и 3, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва да бъдат преустроени така, че да осигуряват възможност за дистанционно отчитане, или да бъдат заменени с уреди с дистанционно отчитане.

(3) Когато енергия за охлаждане за дадена сграда се подава от централен източник, обслужващ множество сгради, или от районна охладителна система, при топлообменника или при точката на доставка се монтира уред за измерване на потребената енергия за охлаждане.

(4) В сгради - етажна собственост, в които се доставя енергия за охлаждане от централен източник или от районна охладителна система, се инсталират индивидуални измервателни уреди за измерване на потребената енергия за охлаждане във всеки отделен имот.

(5) Считано от 25 октомври 2020 г., когато в сграда - етажна собственост, всички инсталирани уреди за измерване на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, когато крайните ползватели са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно.

(6) Считано от 1 януари 2022 г., когато в сграда - етажна собственост, всички инсталирани уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи.

(7) Монтираните след 25 октомври 2020 г. индивидуални водомери за топла вода с дистанционен отчет в имотите на клиентите, присъединени към една абонатна станция в сграда-етажна собственост, трябва да са доставени от лицето по чл. 139б или одобрени за използване в сградата от него.“

б) създава се § 26б:

„§ 26б. При наличие на техническа осъществимост и икономическа целесъобразност спрямо потенциалното спестяване на енергия, средствата за търговско измерване по чл. 195, ал. 2 трябва да отразяват реалното потребление на природен газ и да дават информация за действителното време на потреблението.“

§ 68. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41, 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65, 107 от 2003 г., бр. 36, 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от

2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г., бр. 19, 35, 54 и 80 от 2011 г., бр. 29, 32, 38, 45, 47, 53, 77, 82, и 99 от 2012 г., бр.15, 24, 27, 28, 66 и 109 от 2013 г., бр.49, 53, 98 и 105 от 2014 ., бр.35, 61, 62, 79 и 101 от 2015 г., бр.15 и 51, от 2016 г., бр.13, 63, 92, 96 и 103 от 2017 г., бр.21, 28, 55 и108 от 2018 г., бр.1, 24, 25, 41, 44, 62 и 101 от 2019 г. и бр.17, 21, 60, 62, 92 и и 104 от 2020 г.), в чл. 177, ал. 1 думата „проектни" се заличава, а след думите „енергийни характеристики" се добавя „на нова сграда".

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на ..... 2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност (ЗИД на ЗЕЕ) е разработен във връзка с транспониране на разпоредбите на приетите през 2018 г. Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите (Директива 2018/844) и Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (Директива 2018/2002).

Срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2018/844 е 10 март 2020 г. На 28 юни 2020 г. ЕК стартира процедура по нарушение № 2020/0150 срещу България за нетранспонирането ѝ в срок.

За постигане на високо енергийно ефективен и декарбонизиран сграден фонд в ЗИД на ЗЕЕ е регламентирано разработването на Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния фонд от жилищни и нежилищни сгради с хоризонт на изпълнение 2050 г. Стратегията предвижда мерки за строителство на нови сгради и трансформиране на съществуващи сгради в сгради с близко до нулево потребление на енергия, подобряване на енергийните характеристики на жилищните и нежилищните сгради и насърчаване въвеждането на интелигентни технологии в сградния сектор.

Със законопроекта е регламентирано определянето на националната цел за енергийна ефективност за 2030 г. За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност до 31 декември 2030 г. се въвежда нова схема за задължения за енергийни спестявания, както и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. Разликата между общата кумулативна цел и прогнозните енергийни спестявания от прилагането на алтернативните мерки ще се

разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания между следните задължени лица:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

3. крайни снабдители и търговци на природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;

4. търговци на течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 500 тона течни горива годишно;

5. търговци на твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно.

Нов момент при определяне на обхвата на задължените лица е включването на търговците на течни горива за транспортни цели, които бяха изключени от схемата за задължения за периода 2014-2020 г.

Разширен е обхватът на текущия режим за инспекция на системите за отопление и климатизация и включването на комбинираните системи за отопление и вентилация. Въведено е изискване сградите за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв. м с инсталации за отопление или с комбинираните системи за отопление и вентилация с полезна номинална мощност за отопление или охлаждане на помещения над 290 kW да се оборудват със системи за сградна автоматизация и управление, когато това е технически осъществимо и икономически целесъобразно.

Във връзка с официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338 от Генерална дирекция „Енергетика“ на Европейската комисия по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност е прецизирана разпоредбата от ЗЕЕ, свързана с отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели на задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ (чл. 16, ал. 3), като е посочено, че отчитането на енергийните спестявания може да включва спестени количества енергия, постигнати в

рамките на периода за задължения, т.е. след въвеждането на схемата за задължения до 31 декември 2020 г. Отменена е разпоредбата на чл. 57, ал. 9 от ЗЕЕ, изключваща от обхвата на задължителни обследвания за енергийна ефективност предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия.

Предвиждат се промени в Закона за енергетиката с цел въвеждане на изисквания за отчитане на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане и топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ, както и изискване за дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение, монтирани след 25 октомври 2020 г. Регламентира се представянето на потребителите на информация за фактурирането и потреблението на природен газ.

Във връзка с отстраняване на проблеми, възникнали при прилагането на закона, са направени и предложения с редакционен и правно-технически характер, които целят единствено прецизиране на законовите разпоредби.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. Заинтересованите министерства, ведомства и други държавни структури ще осигурят изпълнението на законопроекта със средства в рамките на утвърдените им бюджети за съответната година. Също така ще се потърсят възможности за финансиране изпълнението на изискванията на ЗИД на ЗЕЕ със средства по европейските програми и/или други източници.

Изпълнението на новите изисквания, въведени с проекта на ЗИД на ЗЕЕ, ще доведе до повишаване на конкурентоспособността на икономиката, намаляване на емисиите на парникови газове и подобряване на жизнения стандарт на гражданите.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 02.05-54
04.06. 2019 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА
Вх. № Е-03-00-247
04-06-2019

ДО
Г-ЖА ТАТЯНА СЕКУЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ЕНЕРГЕТИКАТА
На Ваш № Е -03-00-247/29.05.2019 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СЕКУЛОВА,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията" относно съгласуването на частичната предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията"

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:		
Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност	Вид оценка:	Частична
	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	29.05.2019
	В отговор на №:	E-03-00-247/29.05.2019
	Институция:	Министерство на енергетиката

Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал.3, т. 2, б. „а“	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация

I. Относно раздел Дата:

В полето следва да се посочи датата на изготвяне на оценката.

II. Относно раздел 3 „Идентифициране на заинтересованите страни“:

Предлагаме в този раздел да се посочи ориентировъчен брой на пряко засегнатите и заинтересованите страни по основни групи - снабдители, доставчици, търговци и т.н.

III. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Препоръчваме Вариант 1 да се допълни с информация относно настоящето положение на енергийната ефективност в България, а във Вариант 2 да се включи информация за конкретните промени в нормативния акт така, както са описани в раздел 1 от оценката. В случай че се предвижда промяна и на подзаконово ниво – това също следва да бъде описано, както и да се уточни предметът и съдържанието на необходимата подзаконова уредба.

IV. Относно раздел 5 „Негативни въздействия“:

В тези два раздела следва да се разгледат вероятните икономически, социални, екологични или други въздействия върху всички или поне върху основните групи заинтересовани страни за всеки един вариант, като се въздействията се анализират с количествени и качествени критерии.

V. Относно раздел 10 „Въздействие върху микро, малки и средни предприятия (МСП)“:

Предлагаме да се ревизира информацията, че нормативния акт не засяга микро, малките и средните предприятия, с оглед на включените в раздел 3 заинтересовани страни. В случай че остане отговор „Актът не засяга МСП“, моля допълнете с аргументи.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръга от въпроси проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръга от въпроси, засегнати обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА"

АЛЕКО ДЖИЛДЖОВ

/Заповед № Н – 891 от 16.05.2019 г./

Формуляр за ЧАСТИЧНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО* * Приложете към формуляра допълнителна информация, доказваща оценката	
Институция: Министерство на енергетиката	**Нормативен акт:** Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност
За включване в законодателна/ оперативна програма на Министерския съвет за периода: 01.07.-31.12.2019 г.	**Дата: 29 май 2019 г.**
Контакт за въпроси: Анна Камбурова, държавен експерт, отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР Александрина Димитрова, началник на отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР	**Телефон:** 02 92 63 121 02 92 63 143

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които оправдават нормативната промяна

Необходимостта от промени в Закона за енергийната ефективност произтича от следните фактори:

- **Транспониране на Директива 2018/2002 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 декември 2018 г. за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, публикувана на 21.12.2018 г.:**

През 2018 г. беше приета Директива 2018/2002, която изменя Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (Директива 2018/2002). Министерство на енергетиката е отговорната институция за транспониране на разпоредбите на Директива 2018/2002.

Директива 2018/2002/ЕС определя обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза за да се гарантира постигането на водещата цел на Съюза в областта на енергийната ефективност от най-малко 32,5 % за 2030 г. Предвижда се въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност за 2030 г. за всяка държава членка (ДЧ). Директива 2018/2002/ЕС допринася за прилагането на принципа "енергийната ефективност на първо място.

Извършени са промени в чл. 7, съгласно които ДЧ трябва да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, които са равни поне на реализирани нови спестявания ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,8 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.

Предоставена е възможност на ДЧ да изпълняват изискванията на чл. 7 чрез схеми за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката.

Предвидени са изисквания по отношение на отчитането на потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане, топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ.

Въвеждат се изисквания за отчитане на разпределението и дялово разпределяне на разходите за топлинна енергия, енергията за охлаждане и топлинната енергия за битово горещо водоснабдяване.

Новата директива въвежда изискване за дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение, монтирани след 25 октомври 2020 г.

Регламентирано е представянето на потребителите на информация за фактурирането и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане, топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ.

- **Транспониране на Директива 2018/844 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И**

НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, публикувана на 19.06.2018 г.

През 2018 г. беше приета Директива 2018/844/ЕС, която изменя Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност. Министерство на енергетиката е отговорната институция за транспониране на разпоредбите на Директива 2018/844/ЕС.

Съгласно приетите разпоредби на Директива 2018/844/ЕС всяка ДЧ установява дългосрочна стратегия за саниране в подкрепа на санирането на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради, както обществени, така и частни, за постигане на високо енергийно ефективен и декарбонизиран сграден фонд до 2050 г., улеснявайки разходно ефективната трансформация на съществуващите сгради в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Определят се изисквания новите сгради, в случай че е технически и икономически осъществимо, да бъдат оборудвани с устройства за саморегулиране за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата.

Въвежда се показател за подготвеност за интелигентно управление, с който да се оценява технологичната готовност на сградите за взаимодействие с техните обитатели и енергийната мрежа, както и за възможностите им да се управляват ефективност.

Финансовите мерки за подобряване на енергийната ефективност при саниране на сградите се обвързват с целеви или постигнати спестявания на енергия, определени въз основа на приети от ДЧ критерии.

При новите нежилищни сгради и нежилищни сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет места за паркиране, трябва да се гарантира инсталирането най-малко на една зарядна точка за електрически автомобили, като цитираните сгради трябва да бъдат снабдени предварително с необходимата инфраструктура за окабеляване на зарядни точки за електрически автомобили на по-късен етап.

Разширява се обхвата на текущия режим за инспекция на системите за отопление и климатизация, като се включват комбинираните системи (с вентилация) и се отчита функционирането на системите при типични условия на работа.

- **Официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338 от Генерална дирекция „Енергетика" на ЕК по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност:**

През 2019 г. в Министерство на енергетиката (МЕ) постъпи официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338 от Генерална дирекция „Енергетика" на ЕК по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС, като МЕ е отговорната институция за транспониране на разпоредбите на Директивата.

Цитираното нарушение е свързано с:

- Неизпълнение на задължението на Р България по член 7, параграф 7, буква в), съгласно който се разрешава държавите членки да отчитат спестяване на енергия, постигнато през дадена година, все едно, че е постигнато през някоя от предходните четири или следващите три години;
- Неправилно транспониране на изискванията за енергийните обследвания съгласно член 2, параграф 26 и член 8, параграф 4, поради изключване от обхвата на задължителни обследване на предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия;
- Неправилно прилагане на член 14, параграфи 3 и 4 във връзка с приложение IX, част 1, буква з), поради липса на анализ на чувствителността по отношение на анализа на разходите и ползите на всеобхватната оценка на потенциала за прилагане на високоефективното комбинирано производство на топлинна и

електрическа енергия и на ефективни районни отоплителни и охладителни системи в Република България.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна по конкретен и измерим начин и график за (ако е приложимо) тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

- **Транспониране на Директива 2018/2002/ЕС:**

С промяната на ЗЕЕ ще се:

- Въведат изисквания за определяне на националната цел за енергийна ефективност за 2030 г.;
- Определи общата кумулативна цел за спестявания на енергия в крайното потребление на енергия съгласно чл. 7 на Директива 2018/2002/ЕС;
- Въведат изисквания за отчитане на потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане, топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ;
- Въведе изискване за дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение, монтирани след 25 октомври 2020 г.;
- Регламентира представянето на потребителите на информация за фактурирането и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане, топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ.

- **Транспониране на Директива 2018/844/ЕС:**

С промяната на ЗЕЕ ще се:

- Регламентира разработването на дългосрочна стратегия за саниране в подкрепа на санирането на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради, както обществени, така и частни, за постигане на високо енергийно ефективен и декарбонизиран сграден фонд до 2050 г.;
- Определят изисквания за новите сгради, в случай че е технически и икономически осъществимо, да бъдат оборудвани с устройства за саморегулиране за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата.
- Въведе показател за подготвеност за интелигентно управление, с който да се оценява технологичната готовност на сградите за взаимодействие с техните обитатели и енергийната мрежа, както и за възможностите им да се управляват ефективност;
- Регламентира инсталирането най-малко на една зарядна точка за електрически автомобили при новите нежилищни сгради и нежилищни сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет места за паркиране, като цитираните сгради трябва да бъдат снабдени предварително с необходимата тръбопроводна инфраструктура за окабеляване на зарядни точки за електрически автомобили на по-късен етап;
- Разшири обхвата на текущия режим за инспекция на системите за отопление и климатизация и включването на комбинираните системи (с вентилация)

- **Извършване на промени в ЗЕЕ, свързани с изпълнение на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС във връзка с официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338 от Генерална дирекция „Енергетика" на ЕК :**

С промяната на Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) ще бъдат транспонирани напълно изискванията на Директива 2012/27/ЕС и конкретно ще се:

- прецизира разпоредбата от ЗЕЕ, свързана с отчитане изпълнението на

индивидуалните годишни цели на задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ (чл. 16, ал. 3), като се посочи, че отчитането на енергийните спестявания може да включва спестени количества енергия постигнати в рамките на периода за задължения, т.е. след въвеждането на схемата за задължения до 31 декември 2020 г.

- отмени разпоредбата на чл. 57, ал. 9 от ЗЕЕ, изключваща от обхвата на задължителни обследвания за енергийна ефективност предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

- **Транспониране на Директива 2012/27/ЕС, Директива 2018/2002/ЕС и Директива 2018/844/ЕС:**

Новите норми ще имат отражение върху дейността на следните държавни институции:

- Министерство на енергетиката;
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Комисия за енергийно и водно регулиране;
- Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР);
- Всички институции на държавната и местна власт:
  - ✓ 15 бр. – Министерства;
  - ✓ 12 бр. – Държавни агенции;
  - ✓ 4 бр. – Държавни комисии;
  - ✓ 28 бр. – Изпълнителни агенции;
  - ✓ 45 бр. – Административни структури, създадени със закон;
  - ✓ 16 бр. – Административни структури, създадени с ПМС;
  - ✓ 2 бр. – Държавно-обществени консултативни комисии;
  - ✓ 13 бр. – Административни структури, отчитащи дейността си пред НС;
  - ✓ 28 бр. – Областни администрации;
  - ✓ 265 бр. – Общински администрации;
  - ✓ 35 бр. – Районни администрации;
  - ✓ 145 бр. - специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт.

Други заинтересовани страни във връзка с промените в ЗЕЕ са следните лица:

- Задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ – 94 бр., съгласно списък на задължените лица, а именно:
  - ✓ крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;
  - ✓ топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;
  - ✓ крайните снабдители и търговци с природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. $м^3$ годишно;
  - ✓ търговци с течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 6,5 хил. тона течни горива годишно, с изключение на горивата за транспортни цели;
  - ✓ търговци с твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13

хил. тона твърди горива годишно.

- Собственици на нови и съществуващи сгради - 3 887 149 бр., съгласно Национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, приет от МС;
- Собственици на отоплителни инсталации с водогрейни котли – 740 бр., регистрирани в АУЕР;
- Собственици на климатични инсталации в сгради – 340 бр., регистрирани в АУЕР;
- Собственици на предприятия, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия – 273 бр., съгласно издадени лицензи от КЕВР;
- Лица, предоставящи енергийноефективни услуги – 17 бр., съгласно списък на доставчиците на енергийноефективни услуги, подписали Европейския професионален кодекс за договори с гарантиран резултат.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително и варианта „без действие".

Вариант на действие 1: Без намеса – продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕЕ, без да се внасят изменения.

Действащата нормативна уредба не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС по отношение на енергийната ефективност, както и произтичащите от тях задължения за страната.

Липсата на промени в действащата нормативна уредба ще запази настоящото състояние по изпълнение на политиката за енергийна ефективност. Няма да бъде определена национална цел за енергийна ефективност за 2030 г. и общата кумулативна цел за спестявания на енергия в крайното потребление на енергия, което ще постави страната пред реално неизпълнение на целите от пакета „Чиста енергия за всички европейци" на ЕС. Допълнителни финансови ресурси и експертен потенциал няма да бъдат необходими.

Енергийната интензивност на националния БВП е с 2,5 пъти по-висока от средната за ЕС (брутното вътрешно потребление на енергия, разделено на БВП при референтна година 2010 г.) - kgoe (килограм нефтен еквивалент на 1000 евро) или 422,6 kgoe /1000 € спрямо 118,6 kgoe /1000 € в ЕС. С цел в близко бъдеще България да достигне нивата на ЕС и конкурентоспособността на икономиката да се подобри в дългосрочен план е необходимо прилагане на допълнителни мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Запазване на статуквото няма да доведе до въздействие върху заинтересованите страни и ще продължи прилагането на действащата нормативна уредба, която не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС.

Това ще създаде риск от стартиране от страна на ЕК на процедура по нарушение, която в най-лош сценарий би могъл да завърши с иск пред Съда на ЕС и осъдително решение за Република България, респективно финансова глоба.

Вариант на действие 2: Пълно въвеждане на новите изисквания

Подобряването на енергийната ефективност в България ще окаже положително въздействие от гледна точка на икономическия растеж и създаването на нови работни места, а спестяването на енергия ще доведе и до спестяване на финансови ресурси.

Задължително условие за подобряване на енергийната ефективност е нормативното регламентиране на държавната политика по енергийна ефективност. Необходимо е подобрение в законодателството, отразяващо спецификата на дейностите по енергийна ефективност.

Пълното въвеждане на изискванията на Директива 2018/2002/ЕС, Директива 2018/844/ЕС и изпълнение на отстраняване на нарушенията, свързани с транспониране на Директива 2012/27/ЕС, чрез изменения на ЗЕЕ, заедно с измененията в нормативните актове по транспониране на чл. 1 от цитираните европейски нормативни актове, ще

гарантира постигане на заложените цели в областта на климата и енергетиката до 2020 г., както и в периода до 2030 г., с перспектива до 2050 г.

За постигане на пълно съответствие с разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС, Директива 2018/2002/ЕС и Директива 2018/844/ЕС със Закона за изменение и допълнение на ЗЕЕ ще се:

- Въведат изисквания за определяне на националната цел за енергийна ефективност за 2030 г.;
- Определи общата кумулативна цел за спестявания на енергия в крайното потребление на енергия съгласно чл. 7 на Директива 2018/2002/ЕС;
- Въведат изисквания за отчитане на потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане, топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ;
- Въведе изискване за дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение, монтирани след 25 октомври 2020 г.;
- Регламентира представянето на потребителите на информация за фактурирането и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане, топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ.
- Регламентира разработването на дългосрочна стратегия за саниране в подкрепа на санирането на националния граден фонд от жилищни и нежилищни сгради, както обществени, така и частни, за постигане на високо енергийно ефективен и декарбонизиран граден фонд до 2050 г.;
- Определят изисквания за новите сгради, в случай че е технически и икономически осъществимо, да бъдат оборудвани с устройства за саморегулиране за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата.
- Въведе показател за подготвеност за интелигентно управление, с който да се оценява технологичната готовност на сградите за взаимодействие с техните обитатели и енергийната мрежа, както и за възможностите им да се управляват ефективност;
- Регламентира инсталирането най-малко на една зарядна точка за електрически автомобили при новите нежилищни сгради и нежилищни сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет места за паркиране, като цитираните сгради трябва да бъдат снабдени предварително с необходимата тръбопроводна инфраструктура за окабеляване на зарядни точки за електрически автомобили на по-късен етап;
- Разшири обхвата на текущия режим за инспекция на системите за отопление и климатизация и включването на комбинираните системи (с вентилация)
- прецизира разпоредбата от ЗЕЕ, свързана с отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели на задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ (чл. 16, ал. 3), като се посочи, че отчитането на енергийните спестявания може да включва спестени количества енергия постигнати в рамките на периода за задължения, т.е. след въвеждането на схемата за задължения до 31 декември 2020 г.
- отмени разпоредбата на чл. 57, ал. 9 от ЗЕЕ, изключваща от обхвата на задължителни обследвания за енергийна ефективност предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни, и кои да са значителни.

Вариант на действие 1: Без намеса - продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕЕ, без да се внасят изменения.

Икономически негативни въздействия:

-В случай, че продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕЕ, без да се внасят изменения, ще се създаде риск от стартиране от страна на ЕК на процедура по нарушение, която в най-лош сценарий би могъл да завърши с иск пред Съда на ЕС и осъдително решение за Република България, респективно финансова глоба.

- България среща трудности при изпълнението на националната цел за енергийна ефективно до 2020 г.

- Пазарът на енергийноефективни услуги не е добре развит и е предпоставка за неизпълнение на новите изисквания за повишаване на енергийната ефективност в сградите;

Социални негативни въздействия:

Не са идентифицирани такива.

В този смисъл вариант 1 ще бъде с изключително негативно въздействие, поради което отпада като възможен вариант на действие.

Вариант на действие 2: Пълно въвеждане изискванията на Директива 2018/2002/ЕС, Директива 2018/844/ЕС и изпълнение на отстраняване на нарушенията, свързани с транспониране на Директива 2012/27/ЕС

Пълното въвеждане на изискванията на цитираните Директиви ще има следните негативни въздействия:

Икономически негативни въздействия:

- Определянето на нова национална цел за 2030 г. ще е предизвикателство за страната и задължените лица;
- Определянето на алтернативни мерки е затруднено и това води до по-високи индивидуални цели за задължените лица и съответно до необходимост от допълнителни инвестиции;
- Въвеждането на дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение изисква финансов ресурс от потребителите;
- Липсата на единен орган, който да се идентифицира като отговорен по изпълнение на дейностите по координация, изпълнение, мониторинг и контрол на процеса по подобряване на енергийните характеристики на целия сграден фонд в страната е съществен фактор за изпълнение на изискванията на Директива 2018/844/ЕС;
- За компетентните органи се очаква да възникне ангажимент за събиране и обработка на по-голям обем данни, което може да наложи допълнителен експертен и финансов ресурс за обезпечаване на тази дейност.
- Електрическата мобилност и развитието на зарядна инфраструктура към настоящия етап е незначителна. Електрическите пътни превозни средства са много по-скъпи и изискват технологично време и финансови ресурси за изграждане на необходимата зарядна инфраструктура.

Екологични негативни въздействия:

Не се идентифицират такива. Мерките за повишаване на енергийната ефективност водят до намаляване на емисиите от използването на изкопаеми горива и положително въздействие върху околната среда.

Тези въздействия ще имат отражение върху всички заинтересовани страни.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант на действие 1: Без намеса - продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕЕ, без да се внасят изменения

Икономически положителни въздействия:

- Няма да е необходим допълнителен финансов ресурс за потребителите за въвеждането на дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение;

- За компетентните органи няма да е необходим допълнителен експертен и финансов ресурс за обезпечаване на дейността, произтичаща от ангажимента за събиране и обработка на по-голям обем данни.

Социални положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива.

Екологични положителни въздействия:

Не са идентифицирани такива.

Вариант на действие 2: Въвеждане на изискванията на Директива 2018/2002/ЕС, Директива 2018/844/ЕС и изпълнение на отстраняване на нарушенията, свързани с транспониране на Директива 2012/27/ЕС

Икономически положителни въздействия:

Пълното въвеждане на изискванията на Директива 2018/2002/ЕС, Директива 2018/844/ЕС и изпълнение на отстраняване на нарушенията, свързани с транспониране на Директива 2012/27/ЕС, чрез изменения на ЗЕЕ, заедно с измененията в нормативните актове по транспониране на чл. 1 от Директивите, ще гарантира постигане на заложените цели в областта на климата и енергетиката до 2020 г., както и в период до 2030 г., с перспектива до 2050 г. По този начин ще бъдат изпълнени ангажиментите за страната ни в рамките на Европейската политика в областта на енергетиката и климата.

Екологични положителни въздействия:

Повишаването на енергийната ефективност и енергийните спестявания играе изключително важна роля при всички сценарии за декарбонизиране на енергетиката. Ползите от прилагането на тази мярка са многостранни и с положителен ефект върху голяма част от икономическите субекти – редуциране на емисиите по сравнително ефективен и икономичен начин, ограничаване необходимостта от по-скъпи технологии за задоволяване на енергийното потребление и намаляване разходите на потребителите за енергия. Спестяването на енергия е от най-бързите и разходно-ефективни начини за: постигане на стратегически цели за борба с климатичните промени, гарантиране на енергийната сигурност и постигане на устойчиво икономическо и социално развитие.

Социални положителни въздействия:

Спестяването на енергия ще съдейства и за повишаване на конкурентоспособността на индустрията, както и за създаване на нови работни места.

Тези положителни въздействия са относими към всички заинтересовани страни.

Предвид изложените аргументи се предпочита вариант 2.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не се очакват такива.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

X Няма ефект

Не се очаква повишаване на административната тежест във връзка с транспониране на Директива 2018/2002/ЕС и Директива 2018/844/ЕС и отстраняване на нарушенията, свързани с транспониране на Директива 2012/27/ЕС.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими.

9. Създават ли се нови регистри?

Ако отговорът е „да", посочете колко и кои са те.

С новата нормативна промяна не се създават нови регистри.

10.Въздействие върху микро, малки и средни предприятия (МСП):

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

X Няма ефект

11.Проектът на нормативен акт изисква цялостна оценка на въздействието:

☐ Да

X Не

12.Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за обществените консултации в случай на извършване на цялостна ОВ или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове; посочете индикативен график за тяхното провеждането и видовете консултационни процедури.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МЕ, в съответствие с чл. 26 от Закона за нормативните актове. Срокът за обществената консултация ще бъде 30 дни.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

13.Приемането на нормативния акт произтича ли от законодателството на ЕС:

X Да

☐ Не

Моля, посочете изискванията на законодателството на ЕС, включително информацията по т. 8.1. и 8.2., дали е извършена оценка на въздействието на ЕС и я приложете (или връзка към източник).

Директива 2018/2002 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 декември 2018 г. за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2016:405:FIN

Директива 2018/844 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, публикувана на 19.06.2018 г. - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2016:414:FIN

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Николай Налбантов, директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие"

Дата: 04.06.2019 г.

Подпис:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА
Регистрационен индекс и дата
Е-91-00-60
27. 07. 2020

Изх. № 04-14-63/20
/моля цитирайте при отговор/

Г-н Н. Хаджиев
Г-жа М. Христова
По компетентност.
28.07.20г.

ДО
Г-ЖА ТАТЯНА СЕКУЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

На Ваше Писмо № Е-91-00-60/20.07.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СЕКУЛОВА,

В. Шилър
28.07.2020г.

Приложено, изпращам Ви Справка за съответствие на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Справка за съответствие с КЗПЧОС.

С УВАЖЕНИЕ,

Expired certificate

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Dessislava Hristova Ahladova-Atanassova

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-14-63/20
/моля цитирайте при отговор/

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Съответствие на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа („Конвенцията“) и с практиката на Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“), съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове

В отговор на Писмо изх. № Е-91-00-60 от 20.07.2020 г. на Министерство на енергетиката във връзка с проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност и на основание чл. 28, ал. 3 от ЗНА, Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният проект на закон не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на Конвенцията и практиката на ЕСПЧ.

Expired certificate

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Dessislava Hristova Ahladova-Atanassova

ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ С ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/844 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 30 МАЙ 2018 ГОДИНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДИРЕКТИВА 2010/31/ЕС ОТНОСНО ЕНЕРГИЙНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СГРАДИТЕ И ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/2002 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 11 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС ОТНОСНО ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/844	**Национално законодателство**	**Съответствие**
Член 1 Изменения на Директива 2010/31/ЕС	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност**	
Член 2 се изменя, както следва: а) точка 3 се заменя със следното: „3. „техническа сградна инсталация" означава техническо оборудване за отопление на помещения, охлаждане на помещения, вентилация, топла вода за битови нужди, вградено осветление, сградна автоматизация и управление, производство на електроенергия на място или комбинация от такива системи, включително системите, използващи енергия от възобновяеми източници, на дадена сграда или обособена част от сграда;"	Допълнителни разпоредби § 1. По смисъла на този закон: 41. „техническа сградна инсталация" означава техническо оборудване за отопление на помещения, охлаждане на помещения, вентилация, топла вода за битови нужди, вградено осветление, сградна автоматизация и управление, производство на електроенергия на място или комбинация от такива системи, включително системите, използващи енергия от възобновяеми източници, на дадена сграда или обособена част от сграда;	**Пълно**
б) вмъква се следната точка: „3а. „сградна система за автоматизация и управление" означава система, която обхваща всички продукти, софтуер и инженерни услуги, които могат да поддържат енергийно ефективно, икономично и безопасно функциониране на техническите сградни инсталации чрез автоматично управление и улесняване на ръчното управление на тези технически сградни инсталации;"	42. „сградна система за автоматизация и управление" означава система, която обхваща всички продукти, софтуер и инженерни услуги, които могат да поддържат енергийно ефективно, икономично и безопасно функциониране на техническите сградни инсталации чрез автоматично управление и улесняване на ръчното управление на тези технически сградни инсталации;	**Пълно**
в) вмъкват се следните точки: „15а. „отоплителна инсталация" означава комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се повишава	43. „отоплителна инсталация" означава комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се повишава.	**Пълно**
15б. „топлогенератор" означава онази част от отоплителната инсталация, която произвежда полезна топлина посредством един или няколко от следните процеси:		**Ще бъде транспонирано**

а) изгаряне на горива, например в котел; б) ефекта на Джаул-Ленц, протичащ в нагревателните елементи на електросъпротивителна отоплителна инсталация; в) улавяне на топлина от околния въздух, от изходящ въздух от вентилация, или от вода или от земен източник на топлина посредством термопомпа;		**в Наредба № Е-РД-04-1 от 14 март 2019 г. за условията и реда за извършване на проверка за енергийна ефективност на отоплителните инсталации с водогрейни котли по чл. 50, ал. 1 и на климатичните инсталации по чл. 51, ал. 1, условията и реда за изготвянето на оценка на енергийните спестявания, както и условията и реда за създаване, поддържане и ползване на базата данни по чл. 52 от закона за енергийната ефективност**
15в. „сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат" означава сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат съгласно определението в член 2, точка 27 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета	**Закон за енергийната ефективност** Чл. 65. Енергийноефективните услуги имат за цел комбиниране доставката на енергия с енергоефективна технология и/или с действие, което обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси.	**Пълно**

20. „изолирана микросистема" означава изолирана микросистема съгласно определението в член 2, точка 27 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета	Чл. 66. (1) Енергийноефективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени с крайни клиенти.	Директива 2009/72/ЕО е транспонирана в българското законодателство със Закона за енергетиката и подзаконовите нормативно катове към него. При транспониране на Директива 2009/72/ЕО е установено, че в страната няма такива системи, поради което определението не е въведено в българското законодателство. Следва да се има предвид, че Директива 2009/72/ЕО е изменена с ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/944 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 5 юни 2019 г., като определението не е включено.

Член 2а Дългосрочна стратегия за саниране: 1. Всяка държава членка установява дългосрочна стратегия за саниране в подкрепа на санирането на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради, както обществени, така и частни, за постигане на високо енергийно ефективен и декарбонизиран сграден фонд до 2050 г., улеснявайки разходно ефективната трансформация на съществуващите сгради в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Всяка дългосрочна стратегия за саниране се представя в съответствие с приложимите задължения за планиране и докладване и обхваща: а) преглед на националния сграден фонд, където е уместно, въз основа на статистически извадки и очакван дял на санираните сгради през 2020 г.; б) определянето на икономически ефективни подходи за саниране, съобразени с вида сгради и климатичната зона, като се отчитат евентуалните съответни моменти за интервенция, ако има такива, в жизнения цикъл на сградата; в) политики и действия за насърчаване на икономически ефективно основно саниране на сгради, включително поетапно основно саниране, и в подкрепа на икономически ефективни мерки и саниране, например чрез въвеждане на незадължителна схема за паспорти за санирането на сградите; г) преглед на политиките и действията, насочени към сегментите от националния сграден фонд с най-лоши характеристики, дилемите на несъвместимите стимули и слабостите на пазара, и очертаване на имащите отношение действия на национално равнище, които допринасят за намаляване на енергийната бедност; д) политики и действия, насочени към всички обществени сгради; е) преглед на националните инициативи за насърчаване на интелигентните технологии и добре свързаните сгради и общности, както и на придобиването на умения и образование в секторите на строителството и енергийната ефективност; и	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **„Чл. 24а.** Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. съдържа: 1. преглед на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради (национален сграден фонд) въз основа на статистически извадки и очакван дял на обновените сгради през 2020 г.; 2. определянето на разходно ефективни подходи за обновяване, съобразени с вида сгради и климатичната зона, като се отчитат подходящите моменти за интервенция, ако има такива, в жизнения цикъл на сградата; 3. политики и действия за насърчаване на икономически ефективно основно обновяване на сгради, включително поетапно основно обновяване; 4. преглед на политиките и действията, насочени към сгради с най-лоши характеристики, пречките пред разпределянето на стимулите и слабостите на пазара, и определяне на подходящи действия на национално равнище, които допринасят за намаляване на енергийната бедност; 5. политики и действия, насочени към всички сгради за обществено обслужване; 6. преглед на националните инициативи за насърчаване на интелигентните технологии в сгради и общности, както и на придобиването на умения и образование в секторите на строителството и енергийната ефективност; 7. очаквани спестявания на енергия и ползите от тях, включително ползите за здравето, безопасността и качеството на въздуха; 8. възможности за създаване на условия за достъп на инвеститорите за пакетни решения чрез обединяване на проекти, включително чрез инвестиционни платформи или групи, и чрез консорциуми от малки и средни предприятия; 9. механизми за намаляване на възприемания риск за инвеститорите и физическите лица при изпълнение на мерки за енергийна ефективност; 10. възможности за използване на публично финансиране за привличане на допълнителни инвестиции от частния сектор или за преодоляване на специфични слабости на пазара;	**Пълно**

ж) основана на факти преценка за очакваните икономии на енергия и ползите в по-широк смисъл, като например тези, свързани със здравето, безопасността и качеството на въздуха. 2. В своята дългосрочна стратегия за саниране всяка държава членка определя пътна карта с мерки и национално определени измерими показатели за напредъка, с оглед на дългосрочната цел за 2050 г. за намаляване на емисиите на парникови газове в Съюза с 80-95 % спрямо нивата от 1990 г., за да се осигури високо енергийно ефективен и декарбонизиран национален сграден фонд и за да се улесни разходно ефективната трансформация на съществуващите сгради в сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Пътната карта включва индикативни етапни цели за 2030 г., 2040 г. и 2050 г. и посочва как те допринасят за постигането на целите на Съюза по отношение на енергийната ефективност в съответствие с Директива 2012/27/ЕС. 3. За да подпомогнат мобилизирането на инвестиции в санирането, необходимо за изпълнение на посочените в параграф 1 цели, държавите членки улесняват достъпа до подходящи механизми за: а) обединяване на проекти, включително чрез инвестиционни платформи или групи, и чрез консорциуми от малки и средни предприятия, за да се създадат условия за достъп на инвеститорите и за пакетни решения за потенциалните клиенти; б) намаляване на възприемания риск, свързан с дейностите за повишаване на енергийната ефективност, за инвеститорите и частния сектор; в) използване на публично финансиране за привличане на допълнителни инвестиции от частния сектор или за преодоляване на специфични слабости на пазара; г) насочване на инвестиции към енергийно ефективен обществен сграден фонд в съответствие с насоките на Евростат; и д) достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации, като например обслужване на едно гише за потребителите и консултиране в енергийната област относно подходящо саниране с цел подобряване на енергийната ефективност и инструменти за финансиране.	11. възможности за насочване на инвестиции за постигане на енергийно ефективен обществен сграден фонд; 12. създаване на достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации, като обслужване на потребителите на едно гише и консултиране по въпроси в енергийната област, свързани с подходящи мерки за повишаване на енергийната ефективност и инструменти за финансиране; 13. пътна карта с мерки допринасящи за постигане на декарбонизиран национален сграден фонд и улесняване на разходно-ефективната трансформация на съществуващи сгради в сгради с близко до нулево потребление на енергия, измерими показатели за напредъка и индикативни етапни цели за 2030 г., 2040 г. и 2050 г.“.	

4. Комисията събира и разпространява, поне до публичните органи, най-добри практики за успешни публични и частни схеми за финансиране относно саниране с цел подобряване на енергийната ефективност, както и информация относно схеми за обединяването на малки проекти за саниране с цел подобряване на енергийната ефективност. Комисията набелязва и разпространява най-добри практики относно финансовите стимули за саниране от гледна точка на потребителите, като се отчитат различията между държавите членки по отношение на разходната ефективност.		**Не подлежи на транспониране**
5. За да подпомогне разработването на дългосрочната си стратегия за саниране, всяка държава членка провежда обществена консултация относно дългосрочната си стратегия за саниране преди предаването ѝ на Комисията. Всяка държава членка прилага обобщение на резултатите от обществената консултация към своята дългосрочна стратегия за саниране. Всяка държава членка определя реда за провеждане на приобщаващи консултации по време на изпълнението на дългосрочната си стратегия за саниране.	**ЗАКОН ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ** Чл. 7а. Нормативен акт се издава и в случаите, когато трябва да се приемат мерки на национално ниво, необходими за изпълнение и прилагане на актове на Европейския съюз или на международни договори, сключени от Европейските общности. Чл. 18а. При изработването на проект на нормативен акт се извършва предварителна оценка на въздействието и се провеждат обществени консултации с гражданите и юридическите лица съгласно глави втора и трета.	**Пълно**
6. Всяка държава членка прилага подробностите относно изпълнението на най-актуалната си дългосрочна стратегия за саниране към дългосрочната си стратегия за саниране, включително планираните политики и действия.	Приложение 1 към проекта на „Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.“	Частично След приемане на Стратегията от МС ще бъде пълно.
7. Всяка държава членка може да използва дългосрочната си стратегия за саниране за да обърне надлежно внимание на пожарната безопасност и на рисковете, свързани с интензивна сеизмична активност, засягащи санирането с цел подобряване на енергийната ефективност, както и жизнения цикъл на сградите."		**Разпоредбата е опция, от която България не се възползва.**
Член 6 Нови сгради 1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че новите сгради отговарят на минималните изисквания за енергийните характеристики, установени в съответствие с член 4.	**Закон за енергийната ефективност** Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2016 г.) Изискванията за енергийна ефективност, предвидени в този закон и в Закона за устройство на територията, се прилагат за всеки инвестиционен проект за: 1. изграждане на сграда; 2. преустройство на сграда, с който се променят енергийните ѝ характеристики; 3. реконструкция, основно обновяване или основен ремонт на сграда, когато се обхващат над 25 на сто от площта на външните	**Пълно**

2. При нови сгради държавите членки гарантират, че техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативните високоефективни инсталации, ако такива са налични, е взета под внимание преди започване на строежа."	ограждащи конструкции и елементи на сградата и се променят енергийните ѝ характеристики. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 31.....** (2) Инвестиционните проекти по ал. 1 трябва да отговарят на следните изисквания: 1. да са съобразени с техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативни високоефективни инсталации и системи; 2. да осигуряват възможност за монтиране на устройства за саморегулиране и за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата, когато това е технически и икономически осъществимо.".	
В член 7, пета алинея се заменя със следното: „По отношение на сградите, по които се извършва основен ремонт, държавите членки насърчават алтернативните високоефективни инсталации, доколкото това е технически, функционално и икономически осъществимо, и обръщат надлежно внимание на здравословния вътрешен микроклимат, противопожарната безопасност и рисковете, свързани с интензивна сеизмична активност."	**Закон за енергийната ефективност** **Чл. 31.** (1) Изискванията за енергийна ефективност, предвидени в този закон и в Закона за устройство на територията, се прилагат за всеки инвестиционен проект за: 1. изграждане на сграда; 2. преустройство на сграда, с който се променят енергийните ѝ характеристики; 3. реконструкция, основно обновяване или основен ремонт на сграда, когато се обхващат над 25 на сто от площта на външните ограждащи конструкции и елементи на сградата и се променят енергийните ѝ характеристики. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност**	**Пълно**

	Чл. 31..... (2) Инвестиционните проекти по ал. 1 трябва да отговарят на следните изисквания: 1. да са съобразени с техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативни високоефективни инсталации и системи; 2. да осигуряват възможност за монтиране на устройства за саморегулиране и за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата, когато това е технически и икономически осъществимо.". **НАРЕДБА № 7 ОТ 2004 Г. ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА СГРАДИ** **Чл. 3.** (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2013 г., в сила от 14.10.2013 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2015 г., в сила от 15.07.2015 г.) (1) Сградите в зависимост от тяхното предназначение и местните климатични условия се планират, проектират, изпълняват и поддържат така, че: 1. да са разположени и ориентирани така, че да се постигнат оптимални топлинни печалби от слънчевото греене и да се предотвратява прегряването и възникването на неприемливи въздействия от вода, влага, растителни или животински вредители, както и други химически, физически или биологични въздействия; 2. да не представляват заплаха за хигиената или здравето на обитателите или на съседите и за опазването на околната среда и параметрите на микроклимата да не надвишават минималните изисквания за осигуряване на параметрите на вътрешната среда (комфорта): топлинна среда, осветеност, качество на въздуха, влага, шум; 3. количество енергия, необходимо при експлоатацията на отоплителните, климатичните и вентилационните инсталации да е минимално; 4. да са защитени с топлинна и шумоизолация, както и от неприемливи въздействия от вибрации в зависимост от тяхното предназначение, местоположение и климатични условия; 5. да са енергийно ефективни, като разходват възможно най-малко енергия по време на тяхното изграждане, експлоатация и разрушаване;	

	6. да са съобразени с възможностите за оползотворяване на слънчевата енергия и на енергията от други възобновяеми източници, когато това е технически осъществимо и икономически целесъобразно. **НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 27.01.2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 13 от 14.02.2012 г., в сила от 15.03.2012 г., попр., бр. 17 от 28.02.2012 г., бр. 23 от 20.03.2012 г.** **Чл. 1.** (1) С тази наредба се определят изискванията при проектирането на сгради и строителни съоръжения в земетръсни райони, наричани за краткост "строежи". (2) Наредбата се прилага за нови и за съществуващи строежи при тяхната реконструкция, основно обновяване, основен ремонт и при надстрояване или вътрешно преустройство на сгради, с което се променят предназначението на помещенията и натоварванията в тях. ..... **Чл. 2.** При проектирането на строежите се осигурява надеждността (носимоспособността, експлоатационната годност и дълготрайността) на конструкциите и на земната основа при експлоатационни и сеизмични въздействия. Чл. 3. Надеждността на строежите за сеизмични въздействия се постига при спазване изискванията на тази наредба и на съответните нормативни актове за проектиране, изпълнение, контрол и поддържане на строежите. **Чл. 4.** (1) Строежите се проектират и изпълняват така, че по време на проектния експлоатационен срок да удовлетворяват със съответното ниво на надеждност всяко едно от следните изисквания: 1. да издържат на изчислителното сеизмично въздействие без локално или общо разрушаване и да запазват конструктивната си цялост и носеща способност за поемане на постоянните и променливите натоварвания след земетресение при повреди на отделни техни елементи или на ограничени части от тях; 2. да издържат на сеизмични въздействия с по-голяма вероятност за възникване, отколкото изчислителното сеизмично въздействие, без поява на повреди и свързаните с това ограничения за експлоатацията им, стойността на които може да се окаже непропорционално висока в сравнение със стойността на самата конструкция; вероятността за надвишаване и периодът на повторяемост на сеизмичното въздействие се определят от	

	изискването за ограничаване на повредите по т. 2.1 от БДС EN 1998-1.	
Член 8 Технически сградни инсталации, електромобилност и показател за подготвеност за интелигентно управление 1. С оглед на оптимизирането на потреблението на енергия на техническите сградни инсталации държавите членки определят изисквания относно инсталациите по отношение на енергийните характеристики като цяло, правилното монтиране и подходящите оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации, които са монтирани в съществуващите сгради. Държавите членки могат да прилагат тези изисквания относно инсталациите и по отношение на нови сгради. Определят се изисквания за нови технически сградни инсталации, за подмяна и модернизация на такива, като тези изисквания се прилагат, доколкото това е технически, икономически и функционално осъществимо. Държавите членки изискват новите сгради, ако това е технически и икономически осъществимо, да бъдат оборудвани с устройства за саморегулиране за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата. В съществуващи сгради монтирането на тези устройства за саморегулиране се изисква, когато се подменят топлогенераторите, ако това е технически и икономически осъществимо.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 31.....** (6) Изискванията към техническите сградни инсталации, включително към енергийните им характеристики, правилното монтиране и подходящите оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации в сгради се определят с наредби за проектирането, изпълнението, контрола и въвеждането в експлоатация на строежите, издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството самостоятелно или съвместно с компетентните министри.". **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 31.....** (2) Инвестиционните проекти трябва да са съобразени с: 2. да осигуряват възможност за монтиране на устройства за саморегулиране и за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата, когато това е технически и икономически осъществимо.	**Пълно**
2. Що се отнася до новите нежилищни сгради и нежилищните сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет паркоместа, държавите членки гарантират инсталирането на най-малко една зарядна точка по смисъла на Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*) и на тръбопроводна инфраструктура, а именно тръби за електрическите кабели, на най-малко едно на всеки пет места за паркиране, за да се даде възможност за инсталиране на по-късен етап на зарядни точки за електрически превозни средства, когато: а) паркингът се намира в сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инсталация на сградата; или	**НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 20 декември 2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии** Чл. 50. (В сила от 01.01.2019 г.) (1) От предвидените места за гариране и паркиране на ЕПС съгласно приложение № 5 в нови сгради за обществено обслужване с повече от десет паркоместа, както и при реконструкция, обновяване, основен ремонт на съществуващи сгради за обществено обслужване най-малко едно от всеки десет паркоместа се оборудва със зарядна точка с голяма мощност (с възможност за пренос на електроенергия към електрическо превозно средство, като мощността е по-голяма от 22 kW), а останалите - с нормална мощност на точките (с възможност за пренос на електроенергия към електрическо превозно средство с	**Частично. НАРЕДБА № РД-02-20-2 ще бъде изменена с цел пълно транспониране изискванията на директивата.**

б) паркингът се намира в непосредствена физическа близост до сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инфраструктура на паркинга.	мощност, по-малка от или равна на 22 kW, като се изключват устройства с мощност, по-малка от или равна на 3,7 kW).	
Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета до 1 януари 2023 г. относно възможността политиката на Съюза в областта на сградния фонд да допринесе за насърчаване на електрическата мобилност и предлага мерки в тази насока		**Не подлежи на транспониране**
3. До 1 януари 2025 г. държавите членки определят изискванията за инсталирането на минимален брой зарядни точки за всички нежилищни сгради с повече от двадесет паркоместа.	**НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 20 декември 2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии** Чл. 50. (В сила от 01.01.2019 г.) (1) От предвидените места за гариране и паркиране на ЕПС съгласно приложение № 5 в нови сгради за обществено обслужване с повече от десет паркоместа, както и при реконструкция, обновяване, основен ремонт на съществуващи сгради за обществено обслужване най-малко едно от всеки десет паркоместа се оборудва със зарядна точка с голяма мощност (с възможност за пренос на електроенергия към електрическо превозно средство, като мощността е по-голяма от 22 kW), а останалите - с нормална мощност на точките (с възможност за пренос на електроенергия към електрическо превозно средство с мощност, по-малка от или равна на 22 kW, като се изключват устройства с мощност, по-малка от или равна на 3,7 kW).	**Пълно**
4. Държавите членки могат да решат да не определят или да не прилагат изискванията, посочени в параграфи 2 и 3, за сградите, притежавани и ползвани от малки и средни предприятия съгласно определенията в дял I от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията (**).		**България не се възползва от тази възможност**
5. Що се отнася до новите жилищни сгради и жилищните сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет паркоместа, държавите членки гарантират инсталирането на тръбопроводна инфраструктура, а именно тръби за електрически кабели на всяко място за паркиране, за да се даде възможност за инсталиране на по-късен етап на зарядни точки за електрически превозни средства, когато: а) паркингът се намира в сградата, а при основен ремонт действията по ремонта включват паркинга или електрическата инсталация на сградата; или б) паркингът се намира в непосредствена физическа близост до сградата, а при основен ремонт действията по	**Закон за енергията от възобновяеми източници** **Чл. 36. (1).....** 6. развитие и въвеждане на електрически автомобили в обществения и личния транспорт; 7. изграждане на станции за зареждане на електрически автомобили при строеж на нови или реконструкция на съществуващи паркинги в урбанизираните територии; 8. изграждане на инфраструктура за зареждане на електрически автомобили извън урбанизираните територии;	**Пълно**

ремонта включват паркинга или електрическата инфраструктура на паркинга.	**НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 20 декември 2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии** (3) За нови жилищни сгради и жилищни сгради със смесено предназначение с над десет паркоместа, както и при тяхната реконструкция, обновяване или основен ремонт със заданието за проектиране на възложителя може да се предвижда съответстващото оборудване за зареждане на ЕПС, като делът на местата за ЕПС е 10 % от местата за паркиране и гариране, дадени в колона 3 на таблицата към приложение № 5.	
6. Държавите членки могат да решат да не прилагат параграфи 2, 3 и 5 за конкретни категории сгради, когато: а) във връзка с параграфи 2 и 5 заявленията за разрешение за строеж или еквивалентни на тях заявления са били подадени до 10 март 2021 г.; б) необходимата тръбопроводна инфраструктура би се основавала на изолирани микросистеми или сградите са разположени в най-отдалечени региони по смисъла на член 349 от ДФЕС., ако това би довело до съществени проблеми за функционирането на местната енергийна система и би застрашило стабилността на местната мрежа; в) разходите за инсталации за презареждане и тръбопроводни инсталации надвишават 7 % от общите разходи на основния ремонт на сградата; г) дадена обществена сграда вече попада в обхвата на съпоставими изисквания по силата на транспонирането на Директива 2014/94/ЕС.		България не се възползва от тази възможност
7. Държавите членки предвиждат мерки за опростяване на внедряването на зарядни точки в нови и съществуващи жилищни и нежилищни сгради и за премахване на евентуални регулаторни бариери, включително свързани с процедурите за разрешаване и одобряване, без да се засягат законите за собствеността и наемните правоотношения на държавите членки.	**НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 20 декември 2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии** чл. 5. .... (3) Комуникационно-транспортната система на градовете се планира и проектира така, че да осигурява с предимство развитието на обществения транспорт за превоз на пътници, използването на велосипеди и на електромобилността при движението с лични превозни средства.	**Пълно**
8. Държавите членки вземат предвид необходимостта от съгласувани политики за сградния фонд, за мека и екологосъобразна мобилност и за градско планиране.	**НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 20 декември 2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии** чл. 5.	**Пълно**

	(3) Комуникационно-транспортната система на градовете се планира и проектира така, че да осигурява с предимство развитието на обществения транспорт за превоз на пътници, използването на велосипеди и на електромобилността при движението с лични превозни средства. чл. 51. (1) За централните зони на градове над 30 000 жители (при доказана необходимост и за по-малки градове, особено такива с туристически профил и/или сезонно натоварване) се разработва план на паркиране и гариране, включително на велосипеди, с който се определят местоположението, капацитетът и етапите на изграждане на паркингите и гаражите. (2) За градовете над 100 000 жители се разработва и проучване за въвеждане на системите „П+П" („Паркирай и пътувай") и „К+П" („Колело и пътувай"), съобразени със системата на обществения транспорт за превоз на пътници. Чл. 70. (1) Обществени велосипедни паркинги се проектират и изпълняват в съответствие с интегрирания план за развитие на велосипедния транспорт и/или ПУГМ. (2) В зависимост от времетраенето на паркирането велосипедните паркинги се класифицират, както следва: 1. клас 1 – велосипеден паркинг за дълговременно паркиране – за повече от 2 часа; 2. клас 2 – велосипеден паркинг за кратковременно паркиране – до 2 часа. (3) Велосипедни паркинги от клас 2 може да се прилагат в близост до магазини, ресторанти, паркове, места за пикник, или други подобни места. (4) Параметрите на съответните класове велосипедни паркинги се определят съгласно приложение № 12. (5) При проектиране на велосипедните паркинги се спазват следните изисквания: 1. достъпност (близост до входовете на сградите; на нивото на терена или достъпни от нивото на терена (рампи, асансьори); без препятствия, като стълби или стръмни наклони; при възможност велосипедните рампи да са обособени отделно от зоните за паркиране; добра сигнализация и др.); 2. безопасност и сигурност (стойки или велосипедни гардероби, изработени от висококачествени материали и здраво закрепени към терена, пода или стената; видеонаблюдение; разположение в добре осветена зона; разположение в оживено обществено пространство на велосипеден паркинг за кратковременно паркиране с оглед	

	пасивното наблюдение; разположение в отделна зона с контролиран достъп на велосипеден паркинг за дълговременно паркиране); 3. удобство (лесна локализация, достъп и използване; по възможност разположение в близост до удобни велосипедни маршрути); 4. начини на паркиране съгласно приложение № 12 (паркиране под ъгъл 90 градуса – едностранно и/или двустранно паркиране съгласно фигура 1; паркиране под 45 градуса съгласно фигура 2; вертикално паркиране – паркиране на две или повече нива).	
9. Държавите членки гарантират, че когато се монтира, подменя или модернизира дадена техническа сградна инсталация, се извършва оценка на цялостните енергийни характеристики на изменената част или по целесъобразност — на цялата изменена система. Резултатите биват документирани и предавани на собственика на сградата, така че да бъдат винаги на разположение и да могат да се използват за проверка за установяване на съответствието спрямо минималните изисквания, определени съгласно параграф 1 от настоящия член, и за издаването на сертификати за енергийни характеристики. Без да се засяга член 12, държавите членки решават дали да изискат издаването на нов сертификат за енергийни характеристики.	**Закон за енергийната ефективност** **Чл. 39.....** (3) Сертификатът за енергийни характеристики на сграда в експлоатация се актуализира при извършването на следните дейности, водещи до промяна на енергийните характеристики на сградата: 1. преустройство; 3. реконструкция, основно обновяване или основен ремонт, когато се обхващат над 25 на сто от площта на външните ограждащи конструкции и елементи на сградата. **НАРЕДБА No Е-РД-04-1 от 22.01.2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради** **Чл. 10** Обследването на сграда в експлоатация обхваща: 1. средствата за измерване и контрол на енергийните потоци в сграда та; 2. системите за изгаряне на горива и преобразуване на входящите в сградата енергийни потоци, в т.ч. от възобновяеми източници; 3. топлопреносните системи –водни, парокондензни, въздушни; 4. електроснабдителните системи; 5. осветителните системи; 6. системите за осигуряване на микроклимата; 7. системите за гореща вода за битови нужди; 8. сградните ограждащи конструкции и елементи.	**Пълно**

	Чл. 21 (1) Лицето по чл. 43, ал. 1 или 2 ЗЕЕ, извършило обследването за енергийна ефективност на сграда в експлоатация, предоставя на собственика на сградата: 1. доклад за резултатите от обследването за енергийна ефективност –на хартиен носител, а в случай че е предвидено в договора за възлагане на обследването –и на електронен носител в определен от страните по договора формат; 2. резюме за резултатите от обследването за енергийна ефективност –на хартиен носител и на електронен носител във формат на файла .xls; 3. доклад/и, съставен/и при условията и по реда на наредбата по чл. 56 ЗЕЕ –на хартиен носител; 4. сертификат за енергийни характеристики– в оригинал на хартиен носител;	
10. До 31 декември 2019 г. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 23 за допълване на настоящата директива чрез създаване на незадължителна обща схема на Съюза за определяне на подготвеността на сградите за интелигентно управление. Определянето се основава на оценка на способностите на сграда или обособена част от сграда да адаптира своето функциониране към потребностите на обитателя и на енергийната мрежа и да подобрява своята енергийна ефективност и цялостни характеристики. В съответствие с приложение Ia незадължителната обща схема на Съюза за определяне на подготвеността на сградите за интелигентно управление: а) установява определение за показателя за подготвеност за интелигентно управление; и б) установява методика за изчисляването му. 11. До 31 декември 2019 г. и след като проведе консултации с имащите отношение заинтересовани страни, Комисията приема акт за изпълнение, в който се посочват подробно техническите условия за ефективното прилагане на схемата, посочена в параграф 10 от настоящия член, включително график за необвързващ изпитателен период на национално равнище, и за пояснияване на допълващата връзка на схемата със сертификатите за енергийни характеристики, посочени в член 11. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 26, параграф 3.		**Не подлежи на транспониране**

В член 10 параграф 6 се заменя със следното: „6. Държавите членки обвързват своите финансови мерки за подобряване на енергийната ефективност при саниране на сградите с целевите или постигнатите енергоспестявания, определени от един или няколко от следните критерии: а) енергийните характеристики на оборудването или материалите, използвани при санирането; в този случай оборудването или материалите, използвани при санирането, трябва да се инсталират от монтажник със съответното ниво на сертификация или квалификация; б) стандартни стойности за изчисляване на енергоспестяванията в сградите; в) подобренията, постигнати в резултат на това саниране, чрез сравняване на сертификатите за енергийни характеристики, издадени преди и след санирането; г) резултатите от енергиен одит; д) резултатите от друг подходящ, прозрачен и пропорционален метод, който указва подобрение на енергийните характеристики. 6а. Базите данни за сертификати за енергийни характеристики позволяват събирането на данни за отчетеното или изчислено потребление на енергия в обхванатите сгради, включително поне в обществените сгради, за които в съответствие с член 12 е издаден сертификат за енергийни характеристики, така както е посочено в член 13. 6б. Най-малко обобщени анонимизирани данни в съответствие с изискванията на Съюза и националните изисквания за защита на данните се предоставят при поискване за статистически или научноизследователски цели, както и на собственика на сградата.“	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 71.....** (4) При разработване на схемите и механизмите за насърчаване на енергийната ефективност в сгради се отчитат прогнозните или постигнатите спестявания на енергия, като се вземат предвид един или няколко от следните критерии: 1. енергийните характеристики на оборудването или материалите, използвани при изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата, монтиране на оборудването или материалите от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това, придобита при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение; 2. стандартните стойности за изчисляване на спестяването на енергия в сградите; 3. сравнителен анализ на сертификатите за енергийни характеристики, издадени преди и след подобряването на енергийните характеристики на сградата. 4. резултатите от обследването на енергийната ефективност или от друг подходящ, прозрачен и пропорционален метод, който показва подобряване на енергийните характеристики. (5) При изпълнението на национални или европейски схеми и механизми за подпомагане, по които се предвижда изпълнението на мерки за енергийна ефективност, се въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, с които се извършва документална проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от изпълнени мерки за подобряване на енергийната ефективност. Измерването, контролът и проверката се осъществява от органа, администриращ съответната национална или европейска схема или механизъм за подпомагане. (6) При изпълнение на мерки, свързаните с данъчното облагане, разпоредбата на ал. 5 не се прилага.“. **Чл. 68.....** (4) При поискване агенцията предоставя за статистически или научноизследователски цели, както и на собственика на сградата, обобщени анонимизирани данни, събирани или съхранявани по реда на този закон, в съответствие с изискванията за защита на личните данни.“	**Пълно**

Член 14 Инспекция на отоплителни инсталации 1. Държавите членки определят необходимите мерки за въвеждане на редовни инспекции на достъпните части на отоплителните инсталации или на инсталации за комбинирано отопление и вентилация на помещения, с полезна номинална мощност от над 70 kW, като например топлогенератора, системата за управление и циркулационната(ите) помпа(и), използвани за отоплението на сгради. Инспекцията включва оценка на коефициента на полезно действие и на оразмеряването на топлогенератора, съотнесени към отоплителните нужди на сградата, като по целесъобразност се вземат предвид способностите на отоплителната инсталация или на инсталацията за комбинирано отопление и вентилация на помещения да оптимизира характеристиките си при типични или нормални условия на експлоатация. Когато в отоплителната инсталация или в инсталацията за комбинирано отопление и вентилация на помещения, или в изискванията относно отоплението на сградата не са внесени промени след инспекция, извършена съгласно настоящия параграф, държавите членки могат да изберат да не изискват повторна оценка на оразмеряването на топлогенератора.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 49.** Проверката за енергийна ефективност на отоплителни инсталации, инсталации за комбинирано отопление и вентилация и климатични инсталации в сгради има за цел установяване нивото на ефективност при тяхната експлоатация и идентифициране на мерки за нейното повишаване. **Чл. 50.** (1) На проверка по реда на този закон подлежат отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация в сгради с полезна номинална мощност за отопление на помещения над 70 kW. (2) В зависимост от инсталираната мощност и вида на използваната енергия отоплителните инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация подлежат на задължителна периодична проверка за енергийна ефективност веднъж на: 1. всеки 6 години - за отоплителни инсталации на природен газ с единична номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително; 2. всеки 4 години - за отоплителни инсталации на течно или твърдо гориво с единична номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително, и на природен газ с единична номинална мощност над 100 kW; 3. всеки две години - за отоплителни инсталации на течно или твърдо гориво с единична номинална мощност над 100 kW; 4. всеки 4 години – за инсталации за комбинирано отопление и вентилация с полезна номинална мощност над 70 kW. (3) Проверката по ал. 2 включва оценка на: 1. състоянието и функционирането на достъпните части от отоплителните инсталации на сградите, включително водогрейните котли, системите за управление на топлоподаването и циркулационните помпи; 2. коефициента на полезно действие на водогрейните котли - само за отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация с единична номинална мощност над 70 kW; 3. оразмеряването на водогрейните котли в съответствие с нуждите от отопление на сградата. (4) Оценката по ал. 3, т. 3 не се извършва, ако в периода между две проверки не са извършени промени в отоплителната система или в изискванията относно отоплението на сградата. (5) Проверката на отоплителните инсталации се извършва през отоплителния период при работещи отоплителни инсталации с водогрейни котли.	**Пълно**

	(6) Първата проверка на отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация в нови сгради се извършва в обхвата на обследването за енергийна ефективност на сградата след въвеждането ѝ в експлоатация. (7) Сградите за обществено обслужване, които отговарят на изискването на чл. 31а се освобождават от изискванията за проверка по ал. 1".	
2. Техническите сградни инсталации, изрично обхванати с договорен критерий за енергийните характеристики или с договорно споразумение за договорено равнище на подобряване на енергийната ефективност, като например договор за енергоспестяване с гарантиран резултат или такива, които се експлоатират от оператор на комунални услуги или мрежов оператор и следователно подлежат на мерки за контрол на ефективността на системно равнище, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1, при условие че цялостното въздействие на подобен подход е равностойно на въздействието, произтичащо от прилагането на параграф 1.		България е възприела подход за извършване на проверката регламентирана в параграф 1 на всички инсталации, предвид ограниченото прилагане на ЕСКО договори в страната, както и необходимостта от прилагане на допълнителен контрол, което е свързано с допълнителни разходи.
3. Като алтернатива на параграф 1 и при условие че цялостното въздействие е равностойно на въздействието, произтичащо от прилагането на параграф 1, държавите членки могат да решат да предприемат мерки, за да гарантират предоставянето на консултации на потребителите по отношение на подмяната на топлогенератори, други промени в отоплителната инсталация или в инсталацията за комбинирано отопление и вентилация на помещения и алтернативни решения за оценка на коефициента на полезно действие и на подходящото оразмеряване на тези инсталации. Преди да приложи алтернативните мерки, посочени в първата алинея от настоящия параграф, всяка държава членка		България не се възползва от тази възможност.

представя пред Комисията доклад, с който удостоверява съответствието на въздействието на тези мерки с въздействието на мерките, посочени в параграф 1. Този доклад се представя в съответствие с приложимите задължения за планиране и докладване.		
4. Ако това е технически и икономически осъществимо, държавите членки определят изисквания, за да гарантират, че до 2025 г. нежилищните сгради с отоплителни инсталации или с инсталации за комбинирано отопление и вентилация на помещения, с полезна номинална мощност от над 290 kW, са оборудвани със системи за сградна автоматизация и управление. Системите за сградна автоматизация и управление са в състояние: а) постоянно да наблюдават, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на енергопотреблението; б) да извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, да откриват намаляването на ефективността на техническите сградни инсталации и да информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност; и в) да позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и да са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 31а.** (1) Сградите за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв. м с инсталации по чл. 49 всяка с полезна номинална мощност за отопление или охлаждане на помещения над 290 kW се оборудват със системи за сградна автоматизация и управление, когато това е технически осъществимо и икономически целесъобразно. Техническата осъществимост и икономическата целесъобразност се обосновават с инвестиционния проект и/или при обследването на сградата. (2) Системите за сградна автоматизация и управление по ал. 1 се осигуряват със следните функционални възможности: 1. извършват постоянен мониторинг, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на потреблението на енергия; 2. извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, отчитат намаляване на ефективността на техническите сградни инсталации и информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност; 3. позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители.“.	**Пълно**
5. Държавите членки могат да определят изисквания, чрез които да гарантират, че жилищните сгради разполагат със: а) функция за постоянно електронно наблюдение, която измерва ефективността на инсталациите и информира собствениците или управителите, когато тя спадне значително и когато възникне необходимост от сервизно обслужване на инсталациите; и б) ефективни функции за контрол, за да се осигури оптимално производство, разпределение, съхранение и потребление на енергия.		България не се възползва от тази възможност

6. Сградите, които отговарят на изискванията съгласно параграф 4 или 5, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 50 .....** (7) Сградите за обществено обслужване, които отговарят на изискването на чл. 31а се освобождават от изискванията за проверка по ал. 1."	**Пълно**
Член 15 Инспекция на климатични инсталации 1. Държавите членки определят необходимите мерки с оглед въвеждането на редовни инспекции на достъпните части на климатични инсталации или на комбинирани климатични и вентилационни инсталации с полезна номинална мощност над 70 kW. Инспекциите включват оценка на коефициента на полезно действие и на оразмеряването на климатичната инсталация, съотнесени към нуждите от охлаждане на сградата, като по целесъобразност се вземат предвид способностите на климатичната инсталация или на комбинираната климатична и вентилационна инсталация да оптимизира характеристиките си при типични или нормални условия на експлоатация.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 51.** (1) На проверка по реда на този закон подлежат климатичните инсталации в сгради с номинална електрическа мощност над 70 kW. (2) Климатичните инсталации подлежат на задължителна периодична проверка за енергийна ефективност веднъж на всеки 4 години, която включва оценка на: 1. състоянието и функционирането на достъпните части от климатичната инсталация; 2. коефициента на полезно действие на климатичната инсталация; 3. оразмеряване на климатичната инсталация в съответствие с нуждите от охлаждане на сградата. (3) Оценката по ал. 2, т. 3 не се извършва, ако в периода между две проверки не са извършени промени в инсталацията или не са променени изискванията към охлаждането на сградата, когато инсталацията работи в режим охлаждане.	**Пълно**
Когато в климатичната инсталация или в комбинираната климатична и вентилационна инсталация, или в изискванията относно охлаждането на сградата не са внесени промени след инспекция, извършена съгласно настоящия параграф, държавите членки могат да изберат да не изискват повторна оценка на оразмеряването на климатичната инсталация. Държавите членки, които поддържат по-строги изисквания по член 1, параграф 3, се освобождават от задължението да ги съобщават на Комисията.	**Закон за енергийната ефективност** **Чл. 50.....** (3) Оценката по ал. 2, т. 3 не се извършва, ако в периода между две проверки не са извършени промени в инсталацията или не са променени изискванията към охлаждането на сградата, когато инсталацията работи в режим охлаждане.	**Пълно**
2. Техническите сградни инсталации, изрично обхванати с договорен критерий за енергийните характеристики или с договорно споразумение за договорено равнище на подобряване на енергийната ефективност, като например договор за енергоспестяване с гарантиран резултат, или такива, които се експлоатират от оператор на комунални услуги или мрежов оператор и следователно подлежат на мерки за контрол		България е възприела подход за извършване на проверката регламентирана в параграф 1 на

на ефективността на системно равнище, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1, при условие че цялостното въздействие на подобен подход е равностойно на въздействието от прилагането на параграф 1.		всички инсталации, предвид ограниченото прилагане на ЕСКО договори в страната, както и необходимостта от прилагане на допълнителен контрол, което е свързано с допълнителни разходи.
3. Като алтернатива на параграф 1 и при условие че цялостното въздействие на подобен подход е равностойно на въздействието от прилагането на параграф 1, държавите членки могат да решат да предприемат мерки, за да гарантират предоставянето на консултации на потребителите по отношение на подмяната на климатични инсталации или на комбинирани климатични и вентилационни инсталации, други промени в климатичните инсталации или комбинираните климатични и вентилационни инсталации и алтернативни решения за оценка на коефициента на полезно действие и на подходящото оразмеряване на тези инсталации. Преди да приложат алтернативните мерки, посочени в първа алинея от настоящия параграф, всяка държава членка представя пред Комисията доклад, с който удостоверява съответствието на въздействието на тези мерки с въздействието на мерките, посочени в параграф 1. Този доклад се представя в съответствие с приложимите задължения за планиране и докладване.		България не се възползва от тази възможност
4. Ако това е технически и икономически осъществимо, държавите членки определят изисквания, за да гарантират, че до 2025 г. нежилищните сгради с климатични инсталации или с комбинирани климатични и вентилационни инсталации с полезна номинална мощност над 290 kW са оборудвани със системи за сградна автоматизация и управление.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 31а.** (1) Сградите за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв. м с инсталации по чл. 49 всяка с полезна номинална мощност за отопление или охлаждане на помещения над 290 kW се оборудват със системи за сградна автоматизация и управление, когато това е технически осъществимо и икономически целесъобразно. Техническата	**Пълно**

Системите за сградна автоматизация и управление са в състояние: а) постоянно да наблюдават, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на енергопотреблението; б) да извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, да откриват намаляването на ефективността на техническите сградни инсталации и да информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност; и в) да позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и да са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители. 5. Държавите членки могат да определят изисквания, чрез които да гарантират, че жилищните сгради разполагат със: а) функция за постоянно електронно наблюдение, която измерва ефективността на инсталациите и информира собствениците или управителите, когато тя спадне значително и когато възникне необходимост от сервизно обслужване на инсталациите, и б) ефективни функции за контрол, за да се осигури оптимално производство, разпределение, съхранение и потребление на енергия.	осъществимост и икономическата целесъобразност се обосновават с инвестиционния проект и/или при обследването на сградата. (2) Системите за сградна автоматизация и управление по ал. 1 се осигуряват със следните функционални възможности: 1. извършват постоянен мониторинг, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на потреблението на енергия; 2. извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, отчитат намаляване на ефективността на техническите сградни инсталации и информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност; 3. позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители.“.	
6. Сградите, които отговарят на изискванията съгласно параграф 4 или 5, се освобождават от изискванията, установени в параграф 1	Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност Чл. 50 ..... (7) Сградите за обществено обслужване, които отговарят на изискването на чл. 31а се освобождават от изискванията за проверка по ал. 1.“	**Пълно**
Член 19 Преглед Комисията, подпомагана от комитета, създаден съгласно член 26, прави преглед на настоящата директива не по-късно от 1 януари 2026 г., като взема предвид придобития опит и		**Не подлежи на транспониране**

постигнатия напредък по време на нейното прилагане и, ако е необходимо, прави предложения. Като част от този преглед Комисията разглежда начините, по които държавите членки биха могли да приложат интегрирани подходи на равнище окръг или квартал в политиката на Съюза в областта на сградния фонд и енергийната ефективност, като осигуряват спазването на минималните изисквания за енергийните характеристики на всяка сграда, например чрез общи схеми за саниране, които се прилагат за редица сгради в свързан пространствен контекст, а не за отделни сгради. Комисията изготвя оценка по-специално на необходимостта от по-нататъшно подобряване на сертификатите за енергийните характеристики в съответствие с член 11		
Член 19а Проучване на осъществимостта Преди 2020 г. Комисията провежда проучване за осъществимост, разясняващо възможностите и графика за въвеждане на инспекции на обособените вентилационни инсталации и незадължителен паспорт за санирането на сградите, в допълнение към сертификатите за енергийна ефективност, за да се осигури дългосрочна и поетапна пътна карта за саниране на определена сграда, основана на критерии за качество, след извършване на енергиен одит, и излагаща съответни мерки и дейности по саниране, които биха могли да подобрят енергийните характеристики		**Не подлежи на транспониране**
В член 20, параграф 2, първата алинея се заменя със следното: „2. По-специално, държавите членки предоставят информация на собствениците или наемателите на сгради относно сертификатите за енергийни характеристики, тяхната цел, икономически изгодни мерки и, по целесъобразност, финансови инструменти, за подобряване на енергийните характеристики на сградата и за подмяна на котлите, използващи изкопаеми горива, с по-устойчиви алтернативи. Държавите членки осигуряват тази информация посредством достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации като съвети относно санирането и обслужване на едно гише	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 28а.** Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. съдържа: 12. създаване на достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации, като например обслужване на едно гише за потребителите и консултиране в енергийната област относно подходящи мерки за повишаване на енергийната ефективност и инструменти за финансиране;	**Пълно**
Член 23 Упражняване на делегирането		**Не подлежи на транспониране**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, установени в настоящия член. 2. Правомощието да приема делегираните актове, посочено в членове 5, 8 и 22, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 9 юли 2018 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок. 3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 5, 8 и 22, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила. 4. Преди приемането на делегиран акт, Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. 5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета. 6. Делегиран акт, приет съгласно членове 5, 8 или 22, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да бъде удължен с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.		

Член 26 Процедура на комитет 1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011. 2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011. 3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.		**Не подлежи на транспониране**
Изменение на Директива 2012/27/ЕС **Член 4 от Директива 2012/27/ЕС се заменя със следното:** **„Член 4 Саниране на сгради** Първият вариант на дългосрочната стратегия на държавите членки за мобилизиране на инвестиции за саниране както на обществения, така и на частния национален жилищен и търговски сграден фонд се публикува до 30 април 2014 г., след което се актуализира на всеки три години и се представя на Комисията като част от националните планове за действие за енергийна ефективност.“	**Закон за енергийната ефективност** **Чл. 28.** (1) Националната дългосрочна програма за мобилизиране на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд по чл. 5, ал. 3, т. 4 съдържа: 1. преглед на националния сграден фонд, въз основа на статистически извадки; 2. определяне на икономически ефективни подходи за подобряване на енергийните характеристики на сградите, съобразени с вида сгради и климатичната зона; 3. политики и мерки за насърчаване на икономически ефективно основно подобряване на енергийните характеристики на сгради, включително и поетапно; 4. създаване на финансова рамка за привличане на инвестиции от частни лица, строителната промишленост и финансовите институции; 5. прогноза за очакваното спестяване на енергия. (2) Програмата по ал. 1 се представя на Европейската комисия заедно с националните планове за действие по енергийна ефективност по чл. 5, ал. 3, т. 1. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ **§ 19.** Националната дългосрочна програма за мобилизиране на инвестиции, разработена в изпълнение на чл. 9, т. 5 се представя в Европейската комисия до 30 април 2014 г., като част от плановете по чл. 5, ал. 3, т. 1 и се актуализира на всеки три години след това.	**Пълно**
Член 3 Транспониране 1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 10 март 2020 г.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 64.** В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:	

Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащи законови, подзаконови и административни разпоредби, транспониращи Директива 2010/31/ЕС или Директива 2012/27/ЕС, се считат за позовавания на посочените директиви, така както са изменени с настоящата директива. Условията и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки. 2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.	2. В § 2 накрая се добавя „Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.“	
Приложение I се изменя, както следва: а) точка 1 се заменя със следното: „1. Енергийните характеристики на дадена сграда се определят въз основа на изчислено или действително енергопотребление и отразяват типичното потребление на енергия за отопление, охлаждане, битова топла вода, вентилация, вградено осветление, както и други технически сградни инсталации. Енергийните характеристики на дадена сграда се изразяват чрез цифров показател за потреблението на първична енергия в kWh/(m 2 .година) за целите на издаването на сертификати за енергийни характеристики, както и за целите на проверката на спазването на минималните изисквания за енергийни характеристики. Методиката, използвана за определянето на енергийните характеристики на дадена сграда, е прозрачна и отворена за иновации. Държавите членки описват своята национална изчислителна методика съгласно националните приложения на общите стандарти, а именно ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 и 52018-1, разработени в съответствие с мандат M/480, възложен на Европейския комитет по стандартизация (CEN). Настоящата разпоредба не представлява правна кодификация на тези стандарти.“; б) точка 2 се заменя със следното: „2. Енергийните нужди за отопление, охлаждане, битова топла вода, вентилация, осветление и други технически сградни	**НАРЕДБА No Е-РД-04-2 от 22.01.2016 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите** **Чл. 1.** С тази наредба се регламентират: 1. условията за определяне на показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сгради; 2. единната методология за формиране на показатели за разход на енергия и енергийни характеристики на сгради; 3. параметрите на скала на класовете на енергопотребление за различни по предназначение категории сгради; 4. граничните числови стойности на интегрирания енергиен показател „специфичен годишен разход на първична енергия“ в kWh/m2, определени със скалата на класовете на енергопотребление за различни по предназначение категории сгради. **Чл. 2.** Показателите за разход на енергия се изчисляват или измерват като количествени стойности, характеризиращи етап или цикъл на енергийно преобразуване или потребление на енергия. **Чл. 7.** (1) Енергийните характеристики на сгради се определят по единна методология, която включва: 1. ориентацията, размерите и формата на сградата; 2. характеристиките на сградните ограждащи конструкции, елементите и вътрешните пространства, в това число: а) топлинни и оптически характеристики; б) въздухопропускливост;	**Пълно**

инсталации се изчисляват така, че да се оптимизират нивата по отношение на здравето, качеството на вътрешния въздух и комфорта, определени от държавите членки на национално или регионално равнище. Изчисляването на първичната енергия се основава на показателите за първична енергия или тегловните коефициенти за съответните енергийни носители, които от своя страна могат да се основават на националните, регионалните или местните годишни, а евентуално и сезонни или месечни, претеглени средни стойности или на по-конкретна информация, предоставяна за отделната топлофикационна или охлаждаща система. Показателите за първична енергия или тегловните коефициенти се определят от държавите членки. При прилагането на тези показатели и фактори към изчисляването на енергийните характеристики държавите членки гарантират, че се цели постигането на оптимални енергийни характеристики на външните ограждащи елементи на сградата. При изчисляването на показателите за първична енергия за целите на изчисляването на енергийните характеристики на сградите държавите членки могат да вземат предвид възобновяемите енергийни източници, доставяни чрез енергийния носител, и възобновяемите енергийни източници, генерирани и използвани на място, при условие че го правят на недискриминационна основа."; в) вмъква се следната точка: „2а. За изразяването на енергийните характеристики на дадена сграда държавите членки могат да определят допълнителни цифрови показатели за общото енергопотребление, потреблението на първична енергия от невъзобновяеми и възобновяеми източници, както и за емисиите на парникови газове, генерирани в килограми като еквивалент на CO 2 /(m 2 .г.)."; г) в точка 4 уводното изречение се заменя със следното: „4. Взема се предвид положителното влияние на следните аспекти:".	3. системите за отопление и гореща вода за битови нужди; 4. системите за охлаждане; 5. системите за вентилация; 6. системите за осветление; 7. пасивните слънчеви системи и слънчевата защита; 8. естествената вентилация; 9. системите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници; 10. външните и вътрешните климатични условия. (2) При определяне на енергийните характеристики по ал. 1, т. 2 се отчитат и изискванията за влагоустойчивост и водонепропускливост. **НАРЕДБА № 7 ОТ 2004 Г. ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ, ТОПЛОСЪХРАНЕНИЕ И ИКОНОМИЯ НА ЕНЕРГИЯ В СГРАДИ** **Чл. 4.** (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2015 г., в сила от 15.07.2015 г.) (1) Техническите изисквания към енергийните характеристики на сградите са изисквания за енергийна ефективност и се изразяват като: 1. интегриран показател (интегрирана енергийна характеристика на сградата) на сграда или топлинна зона в сграда, изразен в числови граници по скала на класовете на енергопотребление за съответното предназначение на сградите; 2. обобщен коефициент на топлопреминаване през ограждащите конструкции и елементи на сградата - в случаите по ал. 5; 3. коефициенти на топлопреминаване през сградните ограждащи конструкции и елементи - в случаите по ал. 6. (2) Интегриран показател за енергийна ефективност на сградите по чл. 1, ал. 2 е специфичният годишен разход на първична енергия в kWh/m2 годишно или в kWh/m3 годишно за отопляване, охлаждане, вентилация, гореща вода, осветление и уреди, потребяващи енергия, на един квадратен метър от общата кондиционирана площ на сградата (Аконд.) или на един кубичен метър кондициониран обем (Vs). Интегрираният показател може да се комбинира със специфични изисквания към други показатели за разход на енергия на сградите. (3) При изчисляване на специфичния годишен разход на първична енергия се включват най-малко: 1. ориентацията, размерите и формата на сградата; 2. характеристиките на сградните ограждащи конструкции, елементите и вътрешните пространства, в т.ч.:	

	а) (изм. - ДВ, бр. 93 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) топлинни и оптически характеристики: топлинен капацитет, изолация, пасивно отопление, охлаждащи компоненти и топлинни мостове, включително на вътрешните конструктивни елементи, когато това се налага от спецификата на топлинния баланс; б) въздухопропускливост; 3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) системите за генериране на топлина/студ, техните ефективности и загубите в разпределителни мрежи; 4. системите за отопление и гореща вода за битови нужди, включително изолационните характеристики; 5. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) системите за охлаждане; 6. системите за вентилация; 7. естественото осветление и осветителните инсталации; 8. пасивните слънчеви системи и слънчевата защита; 9. естествената вентилация; 10. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) системите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници; 11. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) външните и вътрешните климатични условия; 12. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) вътрешните енергийни товари, и енергийният разход на уреди, потребяващи енергия. (4) При изчисляване на интегрирания показател за енергийна ефективност на нови сгради се включват техническите характеристики на определения източник/източници на топлина и/или студ с проекта по част "Топлоснабдяване, вентилация и климатизация", а за сгради в експлоатация - най-малко сезонният коефициент на полезно действие на източника/източниците на топлина и/или студ, оценен в обследването за енергийна ефективност.	
„ПРИЛОЖЕНИЕ II ОБЩА РАМКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДГОТВЕНОСТТА НА СГРАДИТЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНО УПРАВЛЕНИЕ		**Не подлежи на транспониране**
Приложение II се изменя, както следва: а) в точка 1 първият параграф се заменя със следното: „Компетентните власти или органите, на които компетентните власти са възложили задължението за въвеждане на системата за независим контрол, изготвят извадка на случаен принцип от всички издадени сертификати за енергийни характеристики	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 89.....** **(2) В изпълнение на контролните си правомощия изпълнителният директор на агенцията:** **2. извършва проверки по системен или случаен подбор**	**Пълно**

през съответната година и ги подлагат на проверка. Извадката е с достатъчен размер, за да гарантира статистически значими резултати по отношение на съответствието."; б) добавя се следната точка: „3. Когато се добавя информация към дадена база данни, националните органи имат възможност да установяват лицето, въвело добавената информация, с цел наблюдение и проверка."	**Закон за енергийната ефективност** **Чл. 90.** (1) Контролът върху дейността на лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 се извършва чрез: 1. проверка за валидността на входящите данни за сградата, използвани за издаване на сертификата за енергийни характеристики, както и на посочените в сертификата резултати; 2. проверка на вписаните в сертификата за енергийни характеристики входящи данни и на резултатите, включително на предписаните мерки за повишаване на енергийната ефективност; 3. пълна проверка на данните, резултатите и на предписаните мерки за повишаване на енергийната ефективност чрез посещение на място с цел да се провери съответствието между посочените в сертификата за енергийни характеристики данни и сертифицираната сграда; 4. проверка за изпълнение на изискванията на наредбата по чл. 44, ал. 9.	

ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ С ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/2002 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 11 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС ОТНОСНО ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/2002	**Национално законодателство**	**Съответствие**
1) В **член 1** параграф 1 се заменя със следното: „1. С настоящата директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на водещите цели на Съюза в областта на енергийната ефективност от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г., и се създават условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тези дати. В настоящата директива се определят правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на неефективността на пазара, които препятстват ефективността на доставките и потреблението на енергия, и се предвижда въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност съответно за 2020 г. и 2030 г. Настоящата директива допринася за прилагането на принципа "енергийната ефективност на първо място."	**Закон за енергийната ефективност** Чл. 2. Законът има за цел повишаване на енергийната ефективност като част от политиката по устойчиво развитие на страната чрез: 1. използване на система от дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и разпределението, както и при крайното потребление на енергия; 2. въвеждане на схеми за задължения за енергийни спестявания; 3. развитие на пазара на енергийноефективни услуги и насърчаване предоставянето на енергийноефективни услуги; 4. въвеждане на финансови механизми и схеми, подпомагащи изпълнението на националната цел за енергийна ефективност. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** Чл. 13. (1) Националните цели за енергийна ефективност се определят като количество спестявания в първичното и в крайното енергийно потребление. (2) Националната цел за енергийна ефективност се определя: 1. в Националния план за действие по енергийна ефективност за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.;	**Пълно**

	2. в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. **Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България** „В съответствие с приоритетите на ЕС за повишаване на енергийната ефективност България поставя енергийната ефективност на първо място, предвид значението ѝ за подобряване на енергийната сигурност на страната чрез намаляване на зависимостта от внос на енергия, за намаляване разходите за енергия на бизнеса и домакинствата, за създаване на повече работни места, за подобряване качеството на въздуха и за намаляване емисиите на ПГ и повишаване качеството на живот на гражданите.“	
2) В **член 3** се добавят следните параграфи: „4. До 31 октомври 2022 г. Комисията оценява дали Съюзът е постигнал своите водещи цели за енергийна ефективност за 2020 г.		**Не подлежи на транспониране**

5. Всяка държава членка определя индикативен национален принос в областта на енергийната ефективност за постигане на целите на Съюза за 2030 г., посочени в член 1, параграф 1 от настоящата директива, в съответствие с членове 4 и 6 от Регламент (ЕС) 2018/1999 (*). При определянето на този принос държавите членки отчитат, че енергийното потребление в Съюза през 2030 г. не трябва да надхвърля 1 273 Mtoe за първичната енергия и/или 956 Mtoe за крайната енергия. Държавите членки нотифицират този принос на Комисията като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, както е посочено в и в съответствие с член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 13.** (1) Националните цели за енергийна ефективност се определят като количество спестявания в първичното и в крайното енергийно потребление. (2) Националната цел за енергийна ефективност се определя: 1. в Националния план за действие по енергийна ефективност за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.; 2. в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. (3) При определянето на националните цели по ал. 2, т. 1 и т. 2 се отчита прогнозното първично и крайно енергийно потребление до 31 декември 2020 г. съответно до 31 декември 2030 г., въз основа на: 1. потенциала за спестяване на енергия по икономически ефективен начин; 2. развитието на брутния вътрешен продукт и прогнозите за него; 3. промените в количествата внесена и изнесена енергия; 4. промените в енергийния микс, оползотворяването на енергията от възобновяеми източници, използването на ядрена енергия, изграждането на съоръжения за улавяне и съхранение на въглероден диоксид; 5. действащите мерки за повишаване на енергийната ефективност, изпълнени в изминал период.“	**Пълно**
6. Комисията извършва оценка на водещите цели на Съюза за енергийна ефективност за 2030 г., установени в член 1, параграф 1, с оглед представянето на законодателно предложение до 2023 г., за да могат тези цели да бъдат преразгледани в посока нагоре в случай на съществени намаления на разходите, възникнали в резултат на икономическото или технологичното развитие, или, когато е необходимо, за да се изпълнят международните ангажименти на Съюза за декарбонизация		**Не подлежи на транспониране**
Член 7 Задължение за икономии на енергия	**Закон за енергийната ефективност** Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2016 г.) За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се	**Пълно**

1. Държавите членки трябва да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, които да са равни поне на: а) нови икономии ежегодно от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. в размер на 1,5 % от обема на годишните продажби на енергия на крайни клиенти, осреднени за последния тригодишен период преди 1 януари 2013 г. Обемите продадена енергия, използвани в транспорта, могат частично или изцяло да се изключат от това изчисление; б) нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,8 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г. Чрез дерогация от настоящото изискване Кипър и Малта постигат нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,24 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г. Държавите членки могат да отчитат икономиите на енергия, които произтичат от мерки на политиката, независимо дали са въведени до 31 декември 2020 г. или след тази дата, при условие че тези мерки водят до нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2020 г. Държавите членки трябва да продължат да постигат нови годишни икономии, в съответствие с първа алинея, буква б) за десетгодишни периоди след 2030 г., освен ако прегледите от страна на Комисията до 2027 г. и на всеки десет години след това не покажат, че това не е необходимо за постигане на дългосрочните цели на Съюза за 2050 г. в областта на енергетиката и климата. Държавите членки решават как да бъде разпределен изчисления размер на новите икономии във всеки от периодите, посочени в първа алинея, букви а) и б), при условие че в края	въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, както и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г. (2) Общата кумулативна цел по ал. 1 за периода 2014 - 2020 г. се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 1,5 на сто годишно от средната годишна стойност на общото количество на продажбите на енергия на крайните клиенти на територията на страната през 2010, 2011 и 2012 г., с изключение на количеството на продажбите на енергия, използвани в транспортния сектор, под код "B_101900" по статистиката на Евростат. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** Чл. 14а. (1) За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност по чл. 13, ал. 2, т. 2 се въвеждат схема за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. (2) Общата кумулативна цел по ал. 1 за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 0,8 на сто годишно от годишното крайно енергийно потребление осреднено за 2016 г., 2017 г. и 2018 г. (3) За 10 годишен период след 2030 г. се реализират енергийни спестявания, които да осигурят постигането на общата кумулативна цел определена по ал. 2. (6) При определяне на общата кумулативна цел по ал. 2 могат да се използват следните стойности за изчисление на енергийни спестявания в размер: 1. по 0,7 на сто годишно за 2021 и 2022 г.; 2. по 0,75 на сто годишно за 2023 и 2024 г.; 3. по 0,93 на сто годишно за периода 2025 – 2030 г.	

на всеки период на задължения бъдат постигнати общите кумулативни икономии на енергия при крайното потребление.		
2. При условие че държавите членки постигнат поне своето задължение за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в параграф 1, първа алинея, буква б), те могат да изчисляват размера на изискваните икономии на енергия по един или повече от следните начини: а) като прилагат процент на годишните икономии на енергия върху продажбите на енергия на крайни клиенти или върху крайното енергийно потребление, като средна стойност за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.; б) като изключват изцяло или частично от базовото изчисление енергията, използвана в транспорта; в) като използват всяка от възможностите, посочени в параграф 4. 3. Когато държавите членки използват възможностите, предвидени в параграф 2, букви а), б) или в), те определят: а) собствения си процент на годишни икономии, който ще бъде използван при изчисляване на кумулативните им икономии на енергия при крайното потребление, което гарантира, че окончателният размер на техните нетни икономии на енергия не е по-нисък от изискваното съгласно параграф 1, първа алинея, буква б); и б) собственото си базово изчисление, което може да изключва изцяло или частично енергията, използвана в транспорта.		България не се възползва от тази възможност
4. При спазване на параграф 5 всяка държава членка може: а) да извършва изчислението, изисквано по параграф 1, първа алинея, буква а) като използва стойности в размер на 1 % за 2014 г. и 2015 г.; 1,25 % за 2016 г. и 2017 г.; и 1,5 % за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.;	**Закон за енергийната ефективност** Чл. 14 (3) Целта по ал. 2 се намалява с до 25 на сто чрез изключване на количествата на продажбите на енергия, използвани в промишлени дейности по приложение № 1 от Закона за ограничаване изменението на климата и чрез прилагане на ал. 5, т. 1 и 2 и чл. 16, т. 1 и 2. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност**	**Пълно**

	Чл. 16. При отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели задължените лица по чл. 14, ал. 4 могат да включват, освен спестени количества енергия при крайните клиенти, и спестени количества енергия: 1. от мерки, изпълнени след 31 декември 2008 г., които продължават да действат до 31 декември 2020 г.; 2. от мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и/или разпределението на енергия; **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 16.....** 3. постигнати през дадена година в периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., които да бъдат отчетени за предходните четири или следващите три години в рамките на същия период."	
б) да изключва от изчислението всички или част от продажбите на използваната енергия, по обем, по отношение на периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а), или крайното енергийно потребление от промишлените дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, по отношение на периода на задължения, посочен в буква б) от тази алинея;		България не използва тази възможност по отношение на периода, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква б)
в) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономиите на енергия, постигнати в секторите на преобразуване, разпределение и пренос на енергия, включително чрез ефективни районни отоплителни и охладителни системи, в резултат от изпълнението на изискванията по член 14, параграф 4, член 14, параграф 5, буква б) и член 15, параграфи 1—6 и параграф 9. Държавите членки уведомяват Комисията за мерките на политиката, които са планирани по настоящата буква за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. като част от своите интегрирани национални планове в областта на		България не използва тази възможност

енергетиката и климата. Въздействието на тези мерки се изчислява в съответствие с приложение V и се включва в тези планове; г) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономиите на енергия от нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2008 г., които продължават да оказват въздействие през 2020 г. по отношение на периода на задължения, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква а) и след 2020 г. по отношение на периода, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква б), и които могат да бъдат измерени и проверени; д) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономиите на енергия, постигнати в резултат на мерки на политиката, при условие че може да се докаже, че тези мерки са довели до отделни действия, осъществени от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2020 г., и водещи до икономии на енергия след 31 декември 2020 г.; е) да изключва от изчислението на изискваните икономии на енергия, 30 % от проверимото количество енергия за собствени нужди, генерирано върху или във сгради в резултат на мерки на политиката за насърчаване на нови инсталации с технологии за енергия от възобновяеми източници; ж) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия икономиите на енергия, които надхвърлят изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., при условие че те са резултат от отделни действия, осъществени в рамките на мерките на политиката по членове 7а и 7б, нотифицирани от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност и докладвани в докладите им за напредъка в съответствие с член 24.		България не използва тази възможност България не използва тази възможност България не използва тази възможност България не използва тази възможност
5. Държавите членки прилагат и изчисляват ефекта от избраните опции по параграф 4 поотделно за периодите на задължения, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) и б), както следва:	**Закон за енергийната ефективност**	**Пълно**

а) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква а) държавите членки могат да използват посоченото в букви а)—г) от параграф 4. Всички избрани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не надвишават 25 % от размера на икономиите на енергия по параграф 1, първа алинея, буква а); б) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква б) държавите членки могат да използват посоченото в букви б)—ж) от параграф 4, при условие че отделните действия, посочени в буква г) от параграф 4 продължават да имат проверимо и измеримо въздействие след 31 декември 2020 г. Всички използвани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не водят до намаляване с повече от 35 % на размера на икономии на енергия, изчислени в съответствие с параграфи 2 и 3. Независимо от това дали в базовите си изчисления държавите членки изключват изцяло или частично използваната в транспорта енергия или използват някоя от опциите, посочени в параграф 4, те гарантират, че изчисленият нетен размер на нови икономии, който трябва да се постигне в крайното енергийно потребление в периода на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., е не по-малко от стойността, която се получава при прилагане на процента на годишните икономии, посочени в параграф 1, първа алинея, буква б).	Чл. 14 (3) Целта по ал. 2 се намалява с до 25 на сто чрез изключване на количествата на продажбите на енергия, използвани в промишлени дейности по приложение № 1 от Закона за ограничаване изменението на климата и чрез прилагане на ал. 5, т. 1 и 2 и чл. 16, т. 1 и 2.	България не използва тази възможност България не прилага опциите, посочени в параграф 4
6. В съответствие с приложение III към Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки описват в своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата изчислението на размера на икономии на енергия, които трябва да се постигнат за период на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., посочени в параграф 1, първа алинея, буква б) от настоящия член, и ако е необходимо, обясняват по какъв начин са установени процентът на годишните икономии и базовото изчисление, както и кои от посочените в параграф 4 от настоящия член опции са използвани и до каква степен.		Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1999 България е описала изчислението на размера на спестяванията на енергия, които трябва да се постигнат за период на

		задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в представения на ЕК Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България;"
7. Икономиите на енергия, постигнати след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** Чл. 14а (5) Енергийните спестявания, постигнати при изпълнение на чл. 14, ал. 1 след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните енергийни спестявания за от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.	**Пълно**
8. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, държавите членки, които разрешават на задължените страни да използват възможността, посочена в член 7а, параграф 6, буква б), могат за целите на параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член да отчитат икономиите на енергия, реализирани през всяка отделна година след 2010 г. и преди периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член, все едно че тези икономии на енергия са реализирани след 31 декември 2013 г. и преди 1 януари 2021 г., при условие че са налице всички следни обстоятелства: а) между 31 декември 2009 г. и 31 декември 2014 г. схемата за задължения за енергийна ефективност е била в сила във всеки момент и е била включена в първия национален план за действие за енергийна ефективност на държавите членки, представен съгласно член 24, параграф 2; б) икономиите са били генерирани по схемата за задължения; в) икономиите са били изчислени в съответствие с приложение V;		**Разпоредбата съдържа възможност от която България не се възползва.**

г) годините, за които тези икономии са отчетени като реализирани, са били докладвани в националните планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2.		
9. Държавите членки гарантират, че икономиите в резултат на мерките на политиката, посочени в член 7а, член 7б и член 20, параграф 6, са изчислени в съответствие с приложение V.	**Закон за енергийната ефективност** **Чл. 18.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2016 г.) Методиките за определяне на националната цел за енергийна ефективност и на общата кумулативна цел за енергийни спестявания, условията и редът за прилагане на схемата за задължения за енергийни спестявания, включително за разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица, и отчитането на ефекта от изпълнените алтернативни мерки се определят с наредба на Министерския съвет. (2) Допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им се определят с наредба на министъра на енергетиката. **Чл. 76, ал. 1** Енергийните спестявания при крайните клиенти, постигнати след въвеждането на мерки за повишаване на енергийната ефективност, се доказват чрез: 1. оценка на постигнатите енергийни спестявания след обследване за енергийната ефективност на сграда, предприятие, промишлена система или система за външно изкуствено осветление или след проверка на отоплителна инсталация с водогреен котел или на климатична инсталация, като обследването или проверката се извършва не по-рано от една година след въвеждането на мерките, или 2. прилагане на методика, разработена съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2. 3. прилагане на измерени спестявания на енергия, при които икономиите от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определя чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението, съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2;	**Пълно**

	4. прилагане на стойности на спестявания на енергия в съответствие с резултати от независим мониторинг на предходни мерки за енергийна ефективност в сходни инсталации, разработени съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2.	
10. Държавите членки постигат размера на изискваните по параграф 1 от настоящия член икономии на енергия или чрез създаване на схема за задължения за енергийна ефективност по член 7а, или чрез предприемане на алтернативни мерки на политиката по член 7б. Държавите членки могат да комбинират схема за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 14а.** (1) За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност по чл. 13, ал. 2, т. 2 се въвеждат схема за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. **Чл. 14б**. (1) Алтернативна мярка е всяка мярка на политика, която води до постигане на енергийни спестявания при крайното потребление на енергия, различна от схемата за задължения за енергийни спестявания.	**Пълно**
11. При разработването на мерките на политиката за изпълнение на задълженията си за постигане на икономии на енергия, държавите членки вземат предвид необходимостта от намаляване на енергийната бедност в съответствие с критериите, определени от тях, и при отчитане на съществуващите практики в тази област, като изискват в подходяща степен дял от мерките за енергийна ефективност в рамките на националните им схеми за задължения за енергийна ефективност, алтернативните мерки на политиката или програмите и мерките, финансирани по линия на националния фонд за енергийна ефективност, да бъдат реализирани приоритетно в уязвими домакинства, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в сгради за социално жилищно настаняване. В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки включват в своите интегрирани национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата информация за резултатите от мерките за намаляване на енергийната бедност в контекста на настоящата директива.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 14б**..... (3) В Националния план за действие по енергийна ефективност и в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България се включват една или повече алтернативни мерки, които отговарят на следните изисквания: 1. предвиждат поне два междинни периода за отчитане и прилагането на мярката допринася за постигане на общата кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г. и за периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2030 г.; 2. определят отговорностите на органите на изпълнителната власт, участващите и изпълняващите лица; 3. определят по прозрачен начин енергийните спестявания, които трябва да се постигнат; 4. обемът на енергийните спестявания, който трябва да се постигне от дадена мярка, се изразява под формата на крайно или на първично енергийно потребление по коефициенти на превръщане съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1; 5. изчисляват енергийните спестявания от прилагането на мярката по методи и принципи съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2; 6. гарантират наблюдение на резултатите и предвиждат подходящи мерки, когато напредъкът е незадоволителен;	**Пълно**

	7. предвиждат ежегодно публикуване на данните за годишните тенденции в енергийните спестявания; 8. предвиждат приоритетно изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални услуги за дневна грижа, социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и социални услуги за осигуряване на подслон. § 18. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения: 1. В основния текст след думите „чл. 14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4". 2. Създават се т. 3, 4 и 5: „3. изпълняват приоритетно мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални услуги за дневна грижа, социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и социални услуги за осигуряване на подслон.;	
12. Държавите членки доказват, че в случаите на припокриване на въздействието на мерки на политиката или отделни действия не се извършва двойно отчитане на икономиите на енергия."	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 146**..... (6) Не се допуска двойно отчитане на енергийни спестявания от изпълнението на индивидуалните цели на задължените лица и от прилагането на алтернативни мерки.	**Пълно**
Член 7а Схеми за задължения за енергийна ефективност 1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълнят своите задължения за постигане на размера на икономии на енергия по член 7, параграф 1 посредством схема за задължения за енергийна ефективност, те гарантират, че задължените страни по параграф 2 от настоящия член, действащи на територията на всяка държава членка, изпълняват своето изискване за кумулативни икономии на енергия при крайното	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** Чл. 63..... (8) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 изготвят годишна информация за изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания. (9) Информацията по ал. 8 включва изпълнените мерки и постигнатите енергийни спестявания, начините на тяхното изпълнение съгласно чл. 21, ал. 1 и посочва съответствието с критериите по чл. 20, т. 2 и т. 4 и чл. 20а, ал. 2.	**Пълно**

потребление, посочено в член 7, параграф 1, без това да засяга посоченото в член 7, параграфи 4 и 5. Когато е приложимо, държавите членки могат да решат задължените страни да изпълняват тези икономии, изцяло или частично, като вноска в националния фонд за енергийна ефективност в съответствие с член 20, параграф 6.	(11) Информацията по ал. 8 се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на агенцията и се представя в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане. Чл. 97. На задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4, което не изпълни определената му индивидуална цел за ежегодни нови енергийни спестявания, се налага глоба от 1000 до 5000 лв. или имуществена санкция от 5000 до 500 000 лв. Не се прилага	
2. Държавите членки определят, на базата на обективни и недискриминационни критерии, задължени страни измежду енергоразпределителните предприятия, предприятията за продажба на енергия на дребно и предприятията за разпределение на транспортни горива или предприятията за продажба на транспортни горива на дребно, действащи на тяхна територия. Размерът на икономиите на енергия, необходим за изпълнение на задължението, се постига от задължените страни при крайните клиенти, посочени съответно от държавата членка, независимо от изчисленията, направени съгласно член 7, параграф 1, или ако държавата членка реши — посредством сертифицирани икономии на енергия от други страни, както е описано в параграф 6, буква а) от настоящия член.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 14а.....** (1) За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност по чл. 13, ал. 2, т. 2 се въвеждат схема за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. (2) Общата кумулативна цел по ал. 1 за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 0,8 на сто годишно от годишното крайно енергийно потребление осреднено за 2016 г., 2017 г. и 2018 г. (4) Разликата между общата кумулативна цел по ал. 1 и прогнозните енергийни спестявания от прилагането на алтернативните мерки се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания между следните задължени лица: 1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно; 2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;	**Пълно**

	3. крайни снабдители и търговци на природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно; 4. търговци на течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 500 тона течни горива годишно; 5. търговци на твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно. **чл. 15:** 1. Алинея 1 се изменя така: „(1) Индивидуалните цели за енергийни спестявания представляват: 1. ежегодни енергийни спестявания при крайните клиенти за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.; 2. ежегодни енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г." 2. В ал. 2 след думите „ал. 1" се добавя „т. 1". 3. Създават се ал. 6 - 10: „(6) Индивидуалните годишни цели по ал. 1, т. 2 се определят, като разликата между изчислената годишна стойност на енергийните спестявания по чл. 14а, ал. 2 и оценката на енергийните спестявания от алтернативни мерки през съответната година се разпределя между задължените лица чл. 14а, ал. 4 пропорционално на продадените от съответното задължено лице количества енергия на крайни клиенти през предходната година. (7) В срок до 1 март на съответната година агенцията изготвя и публикува на интернет страницата си проект на списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални годишни цели. (8) Списъкът на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални годишни цели се актуализират ежегодно съобразно промяната в количествата на продажбите на съответното задължено лице спрямо общото крайно потребление на енергия за предходната година. (9) Индивидуалните годишни цели на задължените лица по чл. 14а, ал. 4, които не са подали в агенцията информация за извършените от тях продажби на енергия към крайните клиенти през предходната година, се определят въз основа на определени от агенцията количества продадена енергия при условията и по реда на наредбата по чл. 18, ал. 1.	

	(10) Компетентните органи предоставят на изпълнителния директор на агенцията необходимата информация с оглед правомощията му по чл. 11, ал. 6, т. 3а и т. 4а." **НАРЕДБА за методиките за определянето на националната цел за енергийна ефективност и за определянето на общата кумулативна цел, въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания и разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица** **Чл. 1.** С наредбата се определят: 1. методиката за определяне на националната цел за енергийна ефективност; 2. методиката за определянето на общата кумулативна цел за енергийни спестявания; 3. въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания, която да осигури постигането на общата кумулативна цел за енергийни спестявания; 4. условията и редът за разпределяне на общата кумулативна цел за енергийни спестявания като индивидуални цели за енергийни спестявания между задължените лица по чл. 14, ал. 4 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ).	
3. Когато предприятията за продажба на енергия на дребно са определени като задължени страни съгласно параграф 2, държавите членки гарантират, че при изпълнение на своите задължения предприятията за продажба на енергия на дребно не създават никакви пречки на потребителите да преминат от един доставчик към друг.	**Закон за енергийната ефективност** **Чл.20.....** 2. се въздържат от всякакви действия, които могат да възпрепятстват търсенето, предлагането и развитието на енергийноефективни услуги и на изпълнението на други дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, включително да не препятстват конкуренти на пазара или допускат злоупотреба с господстващо положение.	**Пълно**
4. Държавите членки изразяват размера на икономиите на енергия, които се изискват от всяка задължена страна, или като крайно, или като първично енергийно потребление. Избраният метод за изразяване на размера на изискваните икономии на енергия се използва и за изчисляване на декларираните от задължените страни икономии. Прилагат се коефициентите за преобразуване, посочени в приложение IV.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл.146.....** 4. обемът на енергийните спестявания, който трябва да се постигне от дадена мярка, се изразява под формата на крайно или на първично енергийно потребление по коефициенти на превръщане съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1;	**Пълно**
5. Държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 63.....**	**Пълно**

статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, реализирани от задължените страни. Измерването, контролът и проверката по тази система се извършват независимо от задължените страни.	(12) Документите, доказващи изпълнението на индивидуалните цели, се съхраняват от лицата по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 и се предоставят в агенцията при поискване в 14-дневен срок от получаване на искането. **Чл. 89.** (1) Изпълнителният директор на агенцията упражнява контрол върху дейността на: 1..... 2. задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 – при изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания; (2) В изпълнение на контролните си правомощия изпълнителният директор на агенцията: 1..... 2. извършва проверки по системен или случаен подбор **Чл.14б.....** (4) Алтернативните мерки трябва да отговарят и на следните допълнителни критерии: 1. да предвиждат въвеждането на система за контрол, която включва и независима проверка на статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност - за алтернативните мерки, за които се прилагат изискванията на ал. 3, т. 2 – 6 ;	
6. В рамките на схемата за задължения за енергийна ефективност държавите членки могат да предприемат едно от следните действия или и двете действия: а) да разрешават на задължените страни да отчитат в рамките на изпълнението на своето задължение сертифицирани икономии на енергия, постигнати от доставчици на енергийни услуги или други трети страни, включително когато задължените страни насърчават мерки чрез други одобрени от държавата организации или чрез публични органи, като мерките може да включват или да не включват официални форми на партньорство, както и да бъдат съчетавани с други източници на финансиране. В случаите, при които държавите членки разрешават подобна практика, те гарантират, че сертифицирането на икономиите на енергия следва процес на одобряване, който е въведен в държавите членки, който е ясен,	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 67 (2)** Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 предоставят енергийноефективни услуги самостоятелно или правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност. **Чл. 21, ал. 1 .....** 2. правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за финансиране на инвестиции в дейности и мерки за енергийна ефективност, като размерът на вноските необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, се договарят между задълженото лице и Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или друг финансов посредник;	**Пълно**

прозрачен и открит за всички участници на пазара и с който се цели свеждане до минимум на разходите за сертифициране; б) да разрешават на задължените страни да отчитат икономии на енергия, постигнати в определена година, като икономии постигнати през всяка от четирите предходни или трите следващи години, при условие че не се излиза извън периодите на задължения, установени в член 7, параграф 1. Държавите членки оценяват и ако е целесъобразно предприемат мерки за свеждане до минимум на въздействието на преките и непреките разходи на схемите за задълженията за енергийна ефективност върху конкурентоспособността на енергоемките промишлени сектори, изложени на международна конкуренция.	**Чл. 16а.** При отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели задължените лица по чл. 14а, ал. 4 могат да включват спестени количества енергия при крайните клиенти постигнати през дадена година като постигнати за предходните четири или следващите три години при условие, че мерките са изпълнени в периода на задължение от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г."	
7. Всяка година държавите членки публикуват икономиите на енергия, постигнати от всяка задължена страна или всяка подкатегория задължена страна, както и общия размер на икономиите на енергия в рамките на схемата.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 11, ал. 6.....** **т. 3а.** организира, ежегодно в срок до 31 март, изготвянето и публикуването, на анализ на състоянието на енергийната ефективност в страната и на годишния напредък по изпълнението на политиката и мерките за повишаване на енергийната ефективност, включително на изпълнението на целта по чл. 14а, ал. 1	**Пълно**
Член 7б Алтернативни мерки на политиката 1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълняват своите задължения за постигане на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия посредством алтернативни мерки на политиката, те гарантират, без да се засяга член 7, параграфи 4 и 5, постигането на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия при крайните клиенти.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **Чл. 14а. (1)** За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност по чл. 13, ал. 2, т. 2 се въвеждат схема за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. **Чл. 14б.....** (4) Алтернативните мерки трябва да отговарят и на следните допълнителни критерии: 1. да предвиждат въвеждането на система за контрол, която включва и независима проверка на статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност - за	**Пълно**

2. За всички мерки с изключение на свързаните с данъчното облагане държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, въведени от участващите или изпълняващите страни. Измерването, контролът и проверката се извършват независимо от участващите или изпълняващите страни.“	алтернативните мерки, за които се прилагат изискванията на ал. 3, т. 2 – 6 ;	
Член 9 се изменя, както следва: а) заглавието се заменя със следното: „Отчитане на потреблението на природен газ и електроенергия“; б) в параграф 1 първата алинея се заменя със следното: „1. Държавите членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово разумно и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия, за електроенергията и природния газ крайните клиенти получават индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно да отразяват тяхното реално енергопотребление и които да дават информация за действителното време на потреблението.“;	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** §326. При наличие на техническа осъществимост и икономическа целесъобразност спрямо потенциалното спестяване на енергия, средствата за търговско измерване по чл. 195, ал. 2 трябва да отразяват реалното потребление на природен газ и да дават информация за действителното време на потреблението.“	**Пълно**
Член 9а Отчитане на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди 1. Държавите членки гарантират, че за районните отоплителни и охладителни системи и топлата вода за битови нужди крайните клиенти получават измервателни уреди на конкурентни цени, които отразяват вярно тяхното реално енергопотребление. 2. В случаите, когато топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за дадена сграда се подават от централен източник, обслужващ множество сгради, или от районна отоплителна или районна охладителна система, при топлообменника или точката на доставка се монтира измервателен уред.	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 66.....** Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за енергетиката **§ 32а** (3) В случаите, когато енергия за охлаждане за дадена сграда се подава от централен източник, обслужващ множество сгради или от районна охладителна система, при топлообменника или при точката на доставка се монтира уред за измерване на изразходваната енергия за охлаждане. **Закон за енергетиката** Чл. 140 (6) Когато се подменят съществуващи средства за дялово разпределение за отопление, се монтират индивидуални топломери на конкурентна цена, доколкото това е технически възможно или разходноефективно по отношение на потенциалните икономии на енергия.	**Пълно**

	Чл. 135 (1) Сградните инсталации на клиентите се присъединяват към топлопреносната мрежа чрез присъединителен топлопровод и абонатна станция. (2) Когато се присъединява нова сграда, във всеки отделен имот в сградата се монтира индивидуален топломер на конкурентна цена. (3) Когато се присъединява съществуваща сграда след основен ремонт и преработка на сградните отоплителни инсталации от вертикално в хоризонтално разпределение, във всеки отделен имот в сградата се монтира индивидуален топломер на конкурентна цена. **Закон за енергетиката** Чл. 140. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва чрез: 1. средства за търговско измерване на количеството топлинна енергия в абонатната станция; 2. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г.) средства за дялово разпределение за отопление - индивидуални разпределители, съответстващи на действащите в страната стандарти, или индивидуални топломери; 3. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) средства за дялово разпределение за битово горещо водоснабдяване - общ водомер за битово горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на клиентите. Чл. 156. (1) Топлинната енергия се измерва със средства за търговско измерване - собственост на топлопреносното предприятие, монтирани на границата на собственост на съоръженията.	

Член 9б Отчитане на разпределението и дялово разпределяне на разходите за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди 1. В многофамилните и многофункционалните сгради с централен източник на топлинна енергия или централен източник на енергия за охлаждане, или снабдявани от районна отоплителна или районна охладителна система, се инсталират индивидуални измервателни уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всяка обособена част от сградата, когато това е технически осъществимо и икономически ефективно от гледна точка на пропорционалността спрямо потенциалните икономии на енергия.	**Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ (ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 15.05.2015 Г.)** **Закон за енергетиката** § 25. До 31 декември 2016 г. в сгради с централен източник на отопление/охлаждане или които се снабдяват от районна отоплителна мрежа или от централен източник, обслужващ множество сгради, се монтират и индивидуални измервателни уреди за отчитане на потреблението на топлинна и охлаждаща енергия или на топла вода за всеки агрегат, когато това е технически възможно, икономически обосновано и такива измервателни уреди не са монтирани към датата на влизането в сила на този закон.	**Пълно** **Пълно**
В случаите, при които използването на индивидуални измервателни уреди не е технически осъществимо или икономически ефективно за измерване на потреблението на топлинната енергия във всяка обособена част от сградата, се използват индивидуални топлинни разпределители за определяне на потреблението на топлинна енергия при всеки радиатор, освен ако въпросната държава членка докаже, че монтирането на подобни топлинни разпределители не би било икономически ефективно. В такива случаи може да бъде разгледана възможността за използване на алтернативни икономически ефективни методи за измерване на потреблението на топлинна енергия. Общите критерии, методологии и/или процедури за определяне на техническата неосъществимост и липсата на икономическа ефективност се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка.	**Закон за енергетиката** **Чл. 140** (1) Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва чрез: 1. средства за търговско измерване на количеството топлинна енергия в абонатната станция; 2. средства за дялово разпределение за отопление - индивидуални разпределители, съответстващи на действащите в страната стандарти, или индивидуални топломери; 3. средства за дялово разпределение за битово горещо водоснабдяване - общ водомер за битово горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на клиентите;	

	(2) Клиентите, присъединени към една абонатна станция в сграда - етажна собственост, прилагат средства за дялово разпределение за отопление от един и същ модел, доставени от един и същ търговец или одобрени за използване в сградата от него. (3) Сградните инсталации за отопление и горещо водоснабдяване са обща етажна собственост. (4) Отоплителните тела, регулиращата арматура към тях, отклоненията от сградната инсталация за отопление, както и отклоненията от инсталациите за горещо водоснабдяване са собственост на клиентите. Средствата за дялово разпределение по ал. 1, т. 2 и индивидуалните водомери по ал. 1, т. 3 са собственост на клиентите или на лицето по чл. 139б, ал. 1 - в случаите, предвидени в наредбата по чл. 125, ал. 3. (5) Лицето по чл. 139б, ал. 1 предлага на клиентите в сграда - етажна собственост, самостоятелно или чрез упълномощено лице, да сключат писмен договор, в който се уреждат: 1. правата и задълженията на страните; 2. собствеността на уредите, условията и начинът на плащане, предоставяне на информация съгласно Български държавни стандарти за средствата за дялово разпределение; 3. методиката за разпределение на енергията; 4. периодичността и редът на отчитане на показанията на средствата за дялово разпределение и за предоставяне на информацията за разпределената енергия; 5. гаранционните срокове, гаранционната и извънгаранционната поддръжка; 6. отговорност и неустойки при изпълнение на договора; 7. редът за разглеждане на рекламации; 8. условията и начинът на плащане на услугата дялово разпределение; 9. условията за прекратяване на договора.	

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, първа алинея индивидуални измервателни уреди се предоставят за топла вода за битови нужди в нови многофамилни сгради и в жилищната част на нови многофункционални сгради, които са оборудвани с централен източник на топлинна енергия за топла вода за битови нужди или се снабдяват от районни отоплителни системи.	(6)Когато се подменят съществуващи средства за дялово разпределение за отопление, се монтират индивидуални топломери на конкурентна цена, доколкото това е технически възможно или разходноефективно по отношение на потенциалните икономии на енергия. **Закон за енергетиката** **Чл. 140.** Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва чрез: 1. средства за търговско измерване на количеството топлинна енергия в абонатната станция; 2. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г.) средства за дялово разпределение за отопление - индивидуални разпределители, съответстващи на действащите в страната стандарти, или индивидуални топломери; 3. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) средства за дялово разпределение за битово горещо водоснабдяване - общ водомер за битово горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на клиентите.	**Пълно**
3. В случаите, при които многофамилни или многофункционални сгради се снабдяват от районна отоплителна или районна охладителна система, или когато в такива сгради преобладават собствени, общи за сградата отоплителни или охладителни системи, с цел осигуряване на прозрачност и точност на отчитането на индивидуалното потребление държавите членки гарантират, че разполагат с прозрачни, обществено достъпни национални правила за разпределение на разходите за потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди в такива сгради. Когато е целесъобразно, тези правила включват насоки за начина на	**Закон за енергетиката** **Чл. 149б.** (Нов - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) При продажба на топлинна енергия от доставчик на клиенти в сграда - етажна собственост, в писмения договор се определят: 1. правата и задълженията на страните; 2. цена на топлинната енергия; 3. редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на топлинната енергия; 4. редът за осигуряване на достъп до отоплителните тела и средствата за дялово разпределение; 5. изисквания към качеството на услугата; 6. отговорността при неизпълнение на задълженията;	**Пълно**

разпределяне на разходите за енергия, която се използва по следния начин: а) топла вода за битови нужди; б) топлинна енергия, отдавана от сградната инсталация и с цел отопление на общите помещения, когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори; в) с цел отопляване или охлаждане на апартаментите.	7. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) редът за разглеждане на жалби и рекламации от клиентите; 8. редът и условията за прекратяване на договора. (2) Неразделна част от договора по ал. 1 са: 1. копие от договора с топлопреносното предприятие; 2. методиката за дялово разпределение на потребената топлинна енергия; 3. протокол от общото събрание на етажната собственост. (3) В договора по ал. 1 услугата дялово разпределение се извършва от и за сметка на доставчика самостоятелно или по сключен от него договор с лице, регистрирано по реда на чл. 139а. Чл. 150. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от комисията, в които се определят: 1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) правата и задълженията на топлопреносното предприятие и на клиентите; 2. редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на количеството топлинна енергия; 3. отговорността при неизпълнение на задълженията; 4. условията и редът за включване, прекъсване и прекратяване на топлоснабдяването; 5. редът за осигуряване на достъп до отоплителните тела, средствата за търговско измерване или други контролни приспособления; 6. (нова - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) редът и сроковете за предоставяне и получаване от клиентите на индивидуалните им сметки за разпределение на топлинна енергия по начин, удостоверяващ времето, от което тече срокът за възражение; 7. (нова - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) видовете лични данни, които задължително се обработват от топлопреносното предприятие, включително, но не само: а) имена; б) единен граждански номер; в) адрес. (2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Топлопреносните предприятия задължително публикуват	

	одобрените от комисията общи условия най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване. Общите условия влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от клиентите. (3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) В срок до 30 дни след влизането в сила на общите условия клиентите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. Предложените от клиентите и приети от топлопреносните предприятия специални условия се отразяват в писмени допълнителни споразумения.	
Член 9в Изискване за дистанционно отчитане 1. За целите на членове 9а и 9б измервателните уреди или топлинните разпределители, монтирани след 25 октомври 2020 г., са устройства с дистанционно отчитане. Условията за техническата приложимост и икономическата ефективност, установени в член 9б, параграф 1, продължават да се прилагат. 2. До 1 януари 2027 г. съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва или да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане, освен ако съответната държава членка не докаже, че това е икономически неефективно.“	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 66.....** Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за енергетиката § 32а (1) Монтираните след 25 октомври 2020 г. средства по чл. 140, ал. 1, т. 1- 3 трябва да са с дистанционно отчитане. (2) До 1 януари 2027 г. средствата по чл. 140, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва да бъдат преустроени така, че да осигуряват възможност за дистанционно отчитане или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане.". (5) Считано от 25 октомври 2020 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, когато крайните ползватели са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно.	**Пълно**
Член 10 се изменя, както следва:	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 66.....**	**Пълно**

а) заглавието се заменя със следното: „Информация за фактурирането на природен газ и електроенергия“; б) в параграф 1 първата алинея се заменя със следното: „1. В случаите, при които крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочени в директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, държавите членки гарантират до 31 декември 2014 г., че информацията за фактурирането е надеждна, точна и се основава на реалното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, по отношение на консумацията на електроенергия и природен газ, когато това е технически възможно и икономически оправдано.“	Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за енергетиката §326. При наличие на техническа осъществимост и икономическа целесъобразност спрямо потенциалното спестяване на енергия, средствата за търговско измерване по чл. 195, ал. 2 трябва да отразяват реалното потребление на природен газ и да дават информация за действителното време на потреблението.“	
Член 10а Информация за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди 1. Когато са инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители, държавите членки гарантират, че информацията за фактурирането и потреблението е надеждна, точна и се основава на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, в съответствие с приложение VIIa, точки 1 и 2 за всички крайни ползватели, а именно за физически или юридически лица, които купуват топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физически или юридически лица, които се помещават в отделна сграда или в обособена част в многофамилните или многофункционалните сгради, които се снабдяват с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия. Това задължение може, когато дадена държава членка предвижда това, и с изключение на случаите, когато се измерва разпределението на потреблението въз основа на топлинни разпределители съгласно член 9б, да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайния клиент или	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 66.....** Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за енергетиката § 32а (6) Считано от 1 януари 2022 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи.	**Пълно** **Неприложимо. Съгласно чл. 140 от Закона за енергетиката дяловото разпределение**

крайния ползвател, при която той предава показанията от своя измервателен уред. Единствено когато крайният клиент или крайният ползвател не е предал показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на оценка на потреблението или на фиксирана стойност.		**на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва чрез:** **1. средства за търговско измерване на количеството топлинна енергия в абонатната станция;** **2. средства за дялово разпределение за отопление - индивидуални разпределители, съответстващи на действащите в страната стандарти, или индивидуални топломери;** **3. средства за дялово разпределение за битово горещо водоснабдяване - общ водомер за битово горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на**

		всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на клиентите.
2. Държавите членки: а) изискват — в случай, че има налична информация за фактурирането на енергията и за предходното потребление или показания на топлинния разпределител на крайните ползватели — тази информация да се предоставя, по искане на крайния ползвател, на посочен от крайния ползвател доставчик на енергийни услуги; б) гарантират, че на крайните клиенти се предлага опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури;	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 66.....** Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за енергетиката § 32а (5) Считано от 25 октомври 2020 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, когато са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно. (6) Считано от 1 януари 2022 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи. **Закона за енергетиката**	**Пълно**

в) гарантират, че на всички крайни ползватели се предоставя ясна и разбираема информация за фактурирането, в съответствие с приложение VIIa, точка 3; и г) насърчават киберсигурността и гарантират правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните на крайните ползватели в съответствие с приложимото право на Съюза. Държавите членки могат да предвидят, че по искане на крайния клиент, предоставянето на информация за фактурирането не се счита за искане за плащане. В такива случаи държавите членки гарантират предлагането на гъвкави схеми за действително плащане.	Чл. 38б. (1) Енергийните предприятия – страни по договорите, по чл. 38а, ал. 1 предоставят на своите потребители на енергийни услуги информация за:..... 8. условията за предоставяне на електронна информация за фактурирането и електронни фактури. **ЗАКОН за киберсигурност** **Чл. 1.** (1) Този закон урежда дейностите по: 1. организацията, управлението и контрола на киберсигурността, включително дейности и проекти по киберотбрана и по противодействие на киберпрестъпността; 2. предприемане на необходимите мерки за постигане на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност. **ЗАКОН за защита на личните данни** **Чл. 1.** (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г., изм. и доп., бр. 91 от 2006 г., доп., бр. 57 от 2007 г., изм. и доп., бр. 81 от 2011 г., изм., бр. 17 от 2019 г.) (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани със защитата на правата на физическите лица при обработване на личните им данни, доколкото същите не са уредени в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2016/679". (2) С този закон се определят и правила във връзка със защитата на физическите лица при обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществения ред и сигурност и тяхното предотвратяване.	**Пълно**

3. Държавите членки решават кой трябва да отговаря за предоставянето на информацията по параграфи 1 и 2 за крайните ползватели, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.“	(3) Целта на закона е да осигури защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, както и във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите по ал. 2. **Закона за енергетиката** Чл. 139б. (Нов - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Клиентите в сграда - етажна собственост, избират лице, регистрирано по реда на чл. 139а, за извършване на услугата дялово разпределение. Чл. 150. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от комисията, в които се определят: 1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) правата и задълженията на топлопреносното предприятие и на клиентите; 2. редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на количеството топлинна енергия; 3. отговорността при неизпълнение на задълженията; 4. условията и редът за включване, прекъсване и прекратяване на топлоснабдяването; 5. редът за осигуряване на достъп до отоплителните тела, средствата за търговско измерване или други контролни приспособления; 6. (нова - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) редът и сроковете за предоставяне и получаване от клиентите на индивидуалните им сметки за разпределение на топлинна енергия по начин, удостоверяващ времето, от което тече срокът за възражение;	**Пълно**
Член 11 Разходи за достъп до информация за отчитането и фактурирането на електроенергия и природен газ	**Закона за енергийната ефективност** Чл. 66 (3) За осигуряване на проследимост на разходите за енергия и на постигнатите нива на енергийни спестявания като резултат от изпълнението на енергийноефективни услуги лицата по	**Пълно**

Държавите членки трябва да гарантират, че крайните клиенти получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление."	чл. 14, ал. 4 предоставят безплатно с фактурите на крайните клиенти и информация за: 1. текущите действителни цени и действително потребената енергия; 2. енергийната консумация по месеци за изминалия едногодишен период, сравнена с енергийната консумация по месеци за предходния едногодишен период; 3. координати за връзка с потребителски организации, енергийни агенции или други институции, включително адреси в интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за повишаване на енергийната ефективност. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** § 43. В чл. 66, ал. 3 след думите „чл. 14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4", след думата „предоставят" се добавя „безплатно".	
Член 11а Разходи за достъп до информация за отчитането, фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди 1. Държавите членки гарантират, че крайните ползватели получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.	**Закона за енергийната ефективност** Чл. 66 (3) За осигуряване на проследимост на разходите за енергия и на постигнатите нива на енергийни спестявания като резултат от изпълнението на енергийноефективни услуги лицата по чл. 14, ал. 4 предоставят безплатно с фактурите на крайните клиенти и информация за: 1. текущите действителни цени и действително потребената енергия; 2. енергийната консумация по месеци за изминалия едногодишен период, сравнена с енергийната консумация по месеци за предходния едногодишен период; 3. координати за връзка с потребителски организации, енергийни агенции или други институции, включително адреси в интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за повишаване на енергийната ефективност. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** § 43. В чл. 66, ал. 3 след думите „чл. 14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4", след думата „предоставят" се добавя „безплатно".	**Пълно**

2. Независимо от посоченото в параграф 1 от настоящия член, разпределението на разходите за информация за фактуриране по отношение на индивидуалното потребление на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в многофамилни и многофункционални сгради съгласно член 9б се извършва без да се калкулира печалба. Разходите, произтичащи от възлагането на тази задача на трета страна, обикновено доставчик на услуги или местен доставчик на енергия, които покриват измерването, дяловото разпределяне и отчитането на реалното индивидуално потребление в такива сгради, могат да бъдат прехвърлени на крайните ползватели, доколкото тези разходи са разумни. 3. За да се гарантира, че разходите за посочените в параграф 2 услуги по отчитане на разпределението са разумни, държавите членки могат да стимулират конкуренцията в този сектор на услугите, като предприемат необходимите мерки, например като препоръчват или по друг начин насърчават използването на тръжни процедури и/или използването на оперативно съвместими устройства и системи, улесняващи смяната на доставчиците на услуги."	**Закон за енергетиката** Чл. 139. (2) Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сгради - етажна собственост, се извършва от топлопреносното предприятие или от доставчик на топлинна енергия самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по чл. 139а. **Наредба № Е-РД-04-1 от 12 март 2020 г. за топлоснабдяването** Чл. 61. (1) Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея.	**Пълно**
В **член 15** се вмъква следният параграф: „2а. До 31 декември 2020 г. Комисията, след като се консултира със съответните заинтересовани страни, изготвя обща методология, за да насърчава операторите на мрежи да намаляват загубите, да прилагат икономически и енергийно ефективна инвестиционна програма в инфраструктурата и да отчитат правилно енергийната ефективност и гъвкавостта на мрежата."		**Не подлежи на транспониране**
В **член 20** се вмъкват следните параграфи: „3а. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, в съответствие с Директива 2010/31/ЕС, Комисията води диалог с публични и частни финансови институции, за да набележи възможните действия, които може да предприеме.		**Не подлежи на транспониране**

36. Действията, посочени в параграф 3а, включват следното: а) привличане на капиталови инвестиции в енергийна ефективност чрез отчитане на по-широките въздействия на икономиите на енергия за управлението на финансовия риск; б) осигуряване на по-добри енергийни и финансови данни за резултатите от: i) допълнителното проучване на начините, по които инвестициите в енергийна ефективност подобряват базовата стойност на активите; ii) спомагателните проучвания за оценка на паричното изражение на неенергийните ползи от инвестициите за енергийна ефективност.		**Не подлежи на транспониране**
3в. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, държавите членки при прилагането на настоящата директива: а) обмислят начините за по-добро използване на енергийните обследвания съгласно член 8 като фактор при вземането на решения; б) използват оптимално възможностите и инструментите, предлагани от инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради".	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **чл. 71**..... „(4) При разработване на схемите и механизмите за насърчаване на енергийната ефективност в сгради се отчитат прогнозните или постигнатите спестявания на енергия, като се вземат предвид един или няколко от следните критерии: 1. енергийните характеристики на оборудването или материалите, използвани при изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата, монтиране на оборудването или материалите от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това, придобита при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение; 2. стандартните стойности за изчисляване на спестяването на енергия в сградите; 3. сравнителен анализ на сертификатите за енергийни характеристики, издадени преди и след подобряването на енергийните характеристики на сградата. 4. резултатите от обследването на енергийната ефективност или от друг подходящ, прозрачен и пропорционален метод, който показва подобряване на енергийните характеристики.	**Пълно**
3г. До 1 януари 2020 г. Комисията дава на държавите членки насоки относно начините за осигуряване на частни инвестиции."		**Не подлежи на транспониране**
В член 22, параграф 2 се заменя със следния текст:		**Не подлежи на транспониране**

„2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23, за да изменя настоящата директива с цел адаптиране към техническия прогрес на стойностите, методите на изчисление, приетия коефициент за първична енергия и изискванията в приложения I—V, VII—X и XII.“;		
Член 23 се изменя, както следва: а) параграф 2 се заменя със следното: „2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 22, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 24 декември 2018 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.“;		**Не подлежи на транспониране**
б) вмъква се следният параграф: „3а. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество		**Не подлежи на транспониране**
Член 24 се изменя, както следва: а) вмъква се следният параграф: „4а. В контекста на доклада за състоянието на Енергийния съюз Комисията представя доклад относно функционирането на пазара на въглеродни емисии в съответствие с член 35, параграф 1 и член 35, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2018/1999, като взема под внимание последствията от изпълнението на настоящата директива.“;		**Не подлежи на транспониране**
12. В срок до 31 декември 2019 г. Комисията извършва оценка на ефективността на прилагането на определението за малки и средни предприятия за целите на член 8, параграф 4, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад		**Не подлежи на транспониране**

Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложени		
13. До 1 януари 2021 г. Комисията извършва оценка на потенциала за енергийна ефективност при преобразуването, трансформирането, преноса, транспорта и съхранението на енергия и представя доклад на Европейския парламент и Съвета. При необходимост посоченият доклад се придружава от законодателни предложения.		**Не подлежи на транспониране**
14. Освен ако междувременно не са предложени промени в разпоредбите за пазара на дребно в Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, до 31 декември 2021 г. Комисията извършва оценка и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно разпоредбите, свързани с измерването и фактурирането на природен газ и информацията за потребителите, за да могат да се съгласуват, когато е целесъобразно, със съответните разпоредби за електроенергията в Директива 2009/72/ЕО, с което се цели да се засили защитата на потребителите и да се даде възможност на крайните клиенти по-често да получават ясна и актуална информация за своето потребление на природен газ и да регулират своето потребление на енергия. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложения.		**Не подлежи на транспониране**
15. До 28 февруари 2024 г. и на всеки пет години след това Комисията прави оценка на настоящата директива и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Тази оценка включва: а) проверка дали да се адаптират след 2030 г. изискванията и алтернативният подход, посочени в член 5; б) оценка на общата ефективност на настоящата директива и на необходимостта от допълнително коригиране на политиката на Съюза в областта на енергийната ефективност в съответствие с целите на Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата след 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (*3) и в светлината на развитието в областта на икономиката и иновациите.		**Не подлежи на транспониране**

Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.		
Член 2 1. Държавите членки въвеждат в сила необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 25 юни 2020 г. Държавите членки обаче привеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 1, точки 5—10 и с точки 3 и 4 от приложението до 25 октомври 2020 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки. Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се прави при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваването се определят от държавите членки. 2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.	Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност § 64. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: 2. В § 2 накрая се добавя „Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.“	**Пълно**
В Приложение IV бележка под линия 3 се заменя със следното: „(3) Тази стойност може да се използва в случаите, при които икономиите на енергия се изчисляват като първична енергия посредством подход „отдолу нагоре“, основан на крайното енергийно потребление. За икономии, изразени в kWh електроенергия, държавите членки използват коефициент, определен по прозрачен метод въз основа на националните обстоятелства, засягащи първичното енергийно потребление, с което се цели осигуряване на точно изчисляване на действителните икономии. Тези обстоятелства са обосновани, проверими и се основават на обективни и недискриминационни критерии. За икономии, изразени в kWh електроенергия, държавите членки могат да използват приетия коефициент 2,1 или по собствена преценка да определят друг коефициент, при условие че направят съответната обосновка. В такъв случай държавите членки отчитат своите енергийни миксове, включени в интегрираните им национални планове в областта на		**Разпоредбата съдържа възможност, от която България не се възползва.**

енергетиката и климата, които трябва да бъдат нотифицирани на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999. До 25 декември 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията преразглежда приетия коефициент въз основа на наблюдаваните данни. Това преразглеждане се прави като се отчитат неговите последици върху други правни актове на Съюза, например Директива 2009/125/ЕО и Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).“;		
ПРИЛОЖЕНИЕ V Общи методи и принципи за изчисление на въздействието на схемите за задължения за енергийна ефективност или на други мерки на политиката съгласно членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6 1. Методи за изчисление на икономиите на енергия, които не се дължат на данъчни мерки, за целите по членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6. Задължените, участващите или изпълняващите страни или изпълнителните публични органи могат да използват следните методи за изчисление на икономиите на енергия: а) предполагаеми икономии на енергия в съответствие с резултатите от независим мониторинг на предходни енергийни подобрения в сходни инсталации. Този вид подход се нарича „*ex-ante*“; б) измерени икономии на енергия, при които икономиите от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определя чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението. Този вид подход се нарича „*ex-post*“;	**Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** Чл. 76, ал. 1. Енергийните спестявания при крайните клиенти, постигнати след въвеждането на мерки за повишаване на енергийната ефективност, се доказват чрез: 1. оценка на постигнатите енергийни спестявания след обследване за енергийната ефективност на сграда, предприятие, промишлена система или система за външно изкуствено осветление или след проверка на отоплителна инсталация, инсталации за комбинирано отопление и вентилация или на климатична инсталация, като обследването или проверката се извършва не по-рано от една година след въвеждането на мерките, или 2. прилагане на методика, разработена съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2. 3. прилагане на измерени спестявания на енергия, при които икономиите от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определя чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението, съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2; 4. прилагане на стойности на спестявания на енергия в съответствие с резултати от независим мониторинг на предходни мерки за енергийна ефективност в сходни инсталации, разработени съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2.	**Пълно**

в) претеглени икономии, при които се използват инженерни оценки на икономиите. Този подход може да се използва само когато установяването на стабилни измервани данни за конкретна инсталация е трудно или несъразмерно скъпо, например при замяната на компресор или електродвигател с консумация в kWh, различна от тази на съоръжение, за което са измерени независими данни относно икономиите на енергия, или когато тези оценки се правят въз основа на установени в национален мащаб методики и референтни стойности от квалифицирани или акредитирани експерти, които са независими от задължените, участващите или изпълняващите страни; г) наблюдавани икономии, при които се определя реакцията на потребителите спрямо съвети, информационни кампании, схеми за етикетиране или сертифициране, или използване на интелигентни измервателни уреди. Този подход може да се използва само за икономии на енергия, които произтичат от промени в поведението на потребителите. Той не се използва за икономии на енергия, които произтичат от прилагането на физически мерки.		**Разпоредбите на букви „в" и „г" съдържат възможност, от която България не се възползва.**
2. При определяне на икономиите на енергия за дадена мярка за енергийна ефективност за целите по членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6 се прилагат следните принципи: а) За икономиите се посочва, че са допълнителни спрямо икономиите, които при всички случаи биха се реализирали и без дейността на задължените, участващите или изпълняващите страни или на изпълнителните публични органи. За да определят икономиите, които могат да бъдат декларирани като допълнителни, държавите членки вземат предвид как би се изменяло потреблението и търсенето на енергия в отсъствие на съответната мярка на политиката, като 21.12.2018 г. L 328/226 Официален вестник на Европейския съюз BG отчитат най-малко следните фактори: тенденциите на потреблението на енергия, промените в поведението на потребителите, технологичния напредък и	Чл. 20а. (1) Спестяванията на енергия от мерки, прилагани за изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и от алтернативни мерки трябва да са допълнителни, спрямо спестяванията, които при всички случаи биха се реализирали и без дейността на задължените, участващите или изпълняващите страни или на органите на изпълнителната власт. (2) Спестяванията на енергия от мерки, произтичащи от прилагането на законодателството на Европейския съюз, се считат за такива мерки, които при всички случаи биха се реализирали, и поради това не могат да се отчитат за изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и от алтернативните мерки. (3) За изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и на алтернативните мерки се отчитат само спестявания на енергия от мерки, надхвърлящи: а) стандартите на Европейския съюз за емисии от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства, произтичащи от прилагането на Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за	

измененията, предизвикани от други мерки на равнището на Съюза и на национално равнище. б) Икономиите, дължащи се на прилагането на задължителното право на Съюза, се считат за икономии на енергия, които при всички случаи биха се реализирали, и поради това не могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1. Чрез дерогация от това изискване икономиите, свързани със саниране на съществуващи сгради, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1, при условие че е осигурено съответствие с критерия за същественост по точка 3, буква з) от настоящото приложение. Икономиите, дължащи се на изпълнението на националните минимални изисквания за новите сгради, въведени преди транспонирането на Директива 2010/31/ЕС, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1, буква а), при условие че е осигурено съответствие с критерия за същественост по точка 3, буква з) от настоящото приложение и тези икономии са обявени от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2. в) Кредит може да се предоставя само за икономии, надхвърлящи следните равнища: i) стандартите на Съюза за емисиите от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства, произтичащи от прилагането на регламенти (ЕО) № 443/2009 (*) и (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета (**); ii) изискванията на Съюза за оттегляне от пазара на някои продукти, свързани с потреблението на енергия, в съответствие с изпълнението на мерки за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО. г) Разрешени са политики с цел насърчаване на по-високи равнища на енергийна ефективност на продукти, съоръжения, транспортни системи, превозни средства и горива, сгради и строителни елементи, процеси или пазари. д) Мерки, насърчаващи внедряването на технологии за възобновяема енергия от малък мащаб върху или във сгради, могат да бъдат допустими за вземане предвид за постигането на изискваните по член 7, параграф 1икономии на енергия,	намаляване на емисиите на CO 2 от лекотоварните превозни средства и Регламент (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 година за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства като част от цялостния подход на Съюза за намаляване на емисиите на CO 2 от лекотоварните превозни средства; б) изискванията на Европейския съюз за оттегляне от пазара на някои продукти, свързани с потреблението на енергия, в съответствие с изпълнението на мерки за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението. (4) Енергийните спестявания, свързани с обновяването на съществуващи сгради, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на чл. 14, ал. 1 и чл. 14а, ал. 1. (5) При изчислението на енергийните спестявания по чл. 14, ал. 1 и чл. 14а, ал. 1 се отчита жизненият цикъл на мерките и темпът, с който ефектът на икономиите постепенно намалява. Това изчисление отчита икономиите, които ще се постигнат от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализацията до 31 декември 2020 г. или до 31 декември 2030 г., според периода на задължение.".	

при условие че водят до проверими и измерими или оценими икономии на енергия. Изчисляването на икономиите трябва да отговаря на изискванията на настоящото приложение. е) Възможно е да се поиска пълен кредит за политики, ускоряващи внедряването на по-ефективни продукти и превозни средства, при условие че се демонстрира, че това внедряване се реализира преди изтичането на средния очакван жизнен цикъл на продукта или превозното средство, или преди продуктът или превозното средство да бъдат заменени според обичайната практика, и че икономиите се декларират само за периода до изтичането на средния очакван жизнен цикъл на продукта или превозното средство, които се заменят. ж) При насърчаването на прилагането на мерки за енергийна ефективност държавите членки гарантират, ако е приложимо, поддържане на стандартите за качество на продуктите, услугите и внедряването на мерки за енергийна ефективност, или съответно гарантират въвеждането на такива стандарти в случаите, при които те не съществуват. з) За да се отчетат различията в климата между отделни климатични области, държавите членки могат да изберат да адаптират икономиите спрямо стандартна стойност или да определят различни икономии на енергия в съответствие с различните температури в отделните области и) При изчислението на икономиите на енергия се отчита жизненият цикъл на мерките и темпът, с който ефектът на икономиите намалява с течение на времето. Това изчисление отчита икономиите, които ще се постигнат от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализацията и 31 декември 2020 г. или 31 декември 2030 г., според случая. Като алтернативна възможност държавите членки могат да възприемат друг метод, за който се счита, че ще даде поне същия общ размер на икономиите. Когато използват други методи, държавите членки гарантират, че общият размер на икономиите на енергия, изчислен по тези други методи, не надхвърля размера на спестена енергия, който би се получил в резултат от изчисление с отчитане на икономиите от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализация до 31 декември 2020 г. или		

31 декември 2030 г., според случая. В своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки описват подробно какъв друг метод е използван и какви разпоредби са въведени, за да се осигури изпълнението на задължителното изискване по отношение на изчисленията. 3. Държавите членки гарантират спазване на следните изисквания във връзка с мерките на политиката, предприемани в съответствие с член 7б и член 20, параграф 6: а) мерките на политиката и индивидуалните действия пораждат проверими икономии на енергия при крайното енергийно потребление; 21.12.2018 г. L 328/227 Официален вестник на Европейския съюз BG б) отговорността на всяка изпълняваща страна, участваща страна или изпълнителен публичен орган се определя ясно в зависимост от съответния случай; в) икономиите на енергия, които са постигнати или следва да бъдат постигнати, се определят по прозрачен начин; г) изискваният обем икономии на енергия или обемът на икономии, който трябва да бъде постигнат от дадена мярка на политиката, се изразява под формата или на крайно, или на първично енергийно потребление, като се използват коефициентите за преобразуване, посочени в приложение IV; д) изготвя се и се предоставя на обществеността ежегоден доклад относно икономиите на енергия, постигнати от изпълняващите страни, участващите страни и изпълнителните публични органи, придружен от данни за годишните тенденции на икономиите на енергия; е) резултатите се следят и се вземат подходящи мерки, ако напредъкът е незадоволителен; ж) икономиите на енергия от дадено отделно действие не са декларирани от повече от една страна;	**Закон за енергийната ефективност** Чл. 30. (1) Мерките за повишаване на енергийната ефективност са действията, които водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност, при крайното потребление на енергия, както и при производството, преноса и разпределението на енергия. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийна ефективност** Чл. 14б, ал. 3. В Националния план за действие по енергийна ефективност и в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България се включват една или повече алтернативни мерки, които отговарят на следните изисквания: 1. предвиждат поне два междинни периода за отчитане и прилагането на мярката допринася за постигане на общата кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г. и за периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2030 г.; 2. определят отговорностите на органите на изпълнителната власт, участващите и изпълняващите лица; 3. определят по прозрачен начин енергийните спестявания, които трябва да се постигнат; 4. обемът на енергийните спестявания, който трябва да се постигне от дадена мярка, се изразява под формата на крайно или на първично енергийно потребление по коефициенти на превръщане съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1; 5. изчисляват енергийните спестявания от прилагането на мярката по методи и принципи съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2; 6. гарантират наблюдение на резултатите и предвиждат подходящи мерки, когато напредъкът е незадоволителен; 7. предвиждат ежегодно публикуване на данните за годишните тенденции в енергийните спестявания; 8. предвиждат приоритетно изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в сгради за социално жилищно настаняване.	

з) демонстрира се, че действията на съответната участваща страна, изпълняваща страна или изпълнителен публичен орган са причина за постигането на декларираните икономии.	**Чл. 11, ал. 6.....** **т. 3а.** организира, ежегодно в срок до 31 март, изготвянето и публикуването, на анализ на състоянието на енергийната ефективност в страната и на годишния напредък по изпълнението на политиката и мерките за повишаване на енергийната ефективност, включително на изпълнението на целта по чл. 14а, ал. 1 **Чл. 14б, ал. 6.** Не се допуска двойно отчитане на енергийни спестявания от изпълнението на индивидуалните цели на задължените лица и от прилагането на алтернативни мерки. **Чл. 14б, ал. 4.** Алтернативните мерки трябва да отговарят и на следните допълнителни критерии: ..... 3. осъществяването на мерки за енергийна ефективност води до постигането на енергийни спестявания. Чл. 20. При изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 са длъжни да: ..... 4. демонстрират, че действията им за осъществяването на мерки за енергийна ефективност водят до постигането на енергийните спестявания.	
4. При определянето на икономиите на енергия, дължащи се на свързани с данъчното облагане мерки на политиката, въведени в съответствие с член 7б, се прилагат следните принципи: а) кредит за постигнати икономии на енергия се предоставя само за икономии на енергия, постигнати в		**В България не се прилага възможността**

резултат на данъчни мерки, надхвърлящи приложимите за горивата минимални равнища на данъчно облагане, изисквани съгласно Директива 2003/96/ЕО (***) или 2006/112/ЕО (****) на Съвета; б) еластичностите на цените, използвани при изчислението на въздействието на (енергийните) данъчни мерки, изразяват реакцията на търсенето на енергия спрямо измененията на цените и се оценяват на базата на неотдавнашни и представителни данни от официални източници; в) икономиите на енергия, дължащи се на придружаващи инструменти на данъчната политика, включително фискални стимули или плащания във фонд, се отчитат отделно.		**за постигане на спестявания на енергия чрез мерки на политиката свързани с данъчното облагане**
5. Уведомяване за методологията Държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 уведомяват Комисията за предложената от тях подробна методология за функционирането на схемите за задължения за енергийна ефективност и на алтернативните мерки по член 7а, член 7б и член 20, параграф 6. Освен в случаите на данъчни мерки, това уведомление включва подробна информация относно: а) равнището на икономиите на енергия, изисквани съгласно член 7, параграф 1, първа алинея, буква б) или на икономиите, които се очаква да бъдат постигнати през целия период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.; б) задължените, участващите или изпълняващите страни или изпълнителните публични органи; в) целевите сектори; г) мерките на политиката и индивидуалните действия, включително очаквания общ размер на кумулативни икономии на енергия по всяка мярка; д) продължителността на периода на задълженията по схемата за задължения за енергийна ефективност; е) действията, предвидени в рамките на съответната мярка на политиката; ж) изчислителната методика, включително начина, по който са		**Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1999 България е уведомила ЕК методология за функционирането на схемите за задължения за енергийна ефективност и на**

определени допълнителността и съществеността, както и методиките и референтните стойности, използвани за предполагаемите и претеглените икономии; з) времетраенето на мерките, как са изчислени те и на какво се базират; и) подходът, използван за отчитане на климатичните различия в рамките на съответната държава членка; й) системите за наблюдение и проверка за мерките по член 7а и член 7б и как се осигурява тяхната независимост от задължените, участващите или изпълняващите страни; к) в случая на данъчно облагане: i) целевите сектори и сегмента данъкоплатци; ii) изпълнителния публичен орган; 21.12.2018 г. L 328/228 Официален вестник на Европейския съюз BG iii) икономиите, които се очаква да бъдат постигнати; iv) срокът на действие на данъчната мярка; и v) изчислителната методика, включително какви ценови еластичности са използвани и как са определени. (*)Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за намаляване на емисиите на CO_2 от лекотоварните превозни средства (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 1). (**)Регламент (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства като част от цялостния подход на Съюза за намаляване на емисиите на CO_2 от лекотоварните превозни средства (ОВ L 145, 31.5.2011 г., стр. 1). (***)Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51). (****)Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).“;		**алтернативните мерки по член 7а, член 7б и член 20, параграф 6 с представения на ЕК Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България;“**
ПРИЛОЖЕНИЕ VIIa Минимални изисквания за информацията за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди	**Закон за енергетиката** Чл. 155. (1) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Клиентите на топлинна енергия в сграда - етажна собственост, заплащат	**Пълно**

1. Фактуриране въз основа на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител За да се даде възможност на крайните ползватели да регулират своето потребление на енергия, фактурирането се извършва въз основа на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител поне веднъж годишно. 2. Минимална честота на предоставянето на информация за фактурирането или потреблението Считано от 25 октомври 2020 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането или потреблението въз основа на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, при които крайните клиенти са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно. Считано от 1 януари 2022 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането или за потреблението въз основа на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи. Отоплението и охлаждането могат да бъдат освободени от това изискване в периодите извън отоплителния/охладителния сезон. 3. Минимална информация, която се съдържа в сметката Когато сметките се основават на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител, държавите членки гарантират, че крайните ползватели имат достъп в ясна и разбираема форма до следната информация, която се съдържа в техните сметки или ги придружава: а) текущите действителни цени и реалното потребление на енергия или общите разходи за топлинна енергия и показанията на топлинния разпределител; б) информация относно микса на използваните горива и свързаните с това годишни емисии на парникови газове, включително за крайни ползватели,	консумираната топлинна енергия по един от следните избрани от тях начини: 1. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.) на 11 равни месечни вноски и една изравнителна вноска; 2. на месечни вноски, определени по прогнозна консумация за сградата, и една изравнителна вноска; 3. по реална месечна консумация. (2) (Нова - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.) Топлопреносното предприятие или доставчикът на топлинна енергия фактурира консумираното количество топлинна енергия въз основа на действителното потребление най-малко веднъж годишно. **Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност** **§ 66.....** Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за енергетиката **§ 32а.....** (5) Считано от 25 октомври 2020 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, когато крайните ползватели са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно. (6) Считано от 1 януари 2022 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж **Общи условия на топлофикационните дружества**	

ползващи енергия от районни отоплителни и охладителни системи, и описание на различните данъци, налози и тарифи, които се прилагат. Държавите членки могат да ограничават обхвата на изискването за предоставяне на информация за емисиите на парникови газове, така че то да включва само доставките от районни отоплителни системи с обща номинална входяща топлинна мощност, превишаваща 20 MW; 21.12.2018 г. L 328/229 Официален вестник на Европейския съюз BG в) сравнение на потреблението на енергия на крайните ползватели с потреблението за същия период през предходната година, представено графично и с корекция за климатичните условия при отопление и охлаждане; г) информация как да се влезе в контакт с организации на крайни клиенти, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за подобряване на енергийната ефективност, сравнителните профили на крайни потребители и/или обективните технически спецификации на енергопотребяващото оборудване; д) информация относно относимите процедури за подаване на жалби, службите на омбудсмана или механизми за алтернативно разрешаване на спорове, които се използват в държавите членки; е) сравнения с осреднена нормализирана или референтна стойност на потреблението на краен ползвател от същата категория. При електронните фактури вместо това такива сравнения могат да бъдат достъпни в интернет и това да бъде означено във фактурите. Сметките, които не се основават на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, съдържат ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на сумата, посочена в тях, и най-малкото информацията, посочена в букви г) и д)."		
В приложение IX, част 1, четвърта алинея буква ж) от се заменя със следното: „ж) Икономически анализ: описание на въздействието Икономическите анализи отчитат всяко значимо икономическо въздействие. При вземането на решения държавите членки могат да оценят и да вземат предвид разходите и икономиите на енергия от повишената гъвкавост на енергийните доставки и от оптимизираната		**Частично. Ще се транспонира в Наредба № Е-РД-16-427 от 02 септември 2015 г. за**

работа на електроенергийните мрежи в анализираните сценарии, включително избегнатите разходи и икономиите от намалените инвестиции в инфраструктурата. Ползите и разходите, посочени в първа алинея, включват най-малко следното: i) Ползи — Стойност на произведеното за потребителя (топлина и електроенергия) — Външни ползи, като ползи за околната среда, за намаляване на емисиите на парникови газове и за здравето и безопасността, доколкото е възможно — Въздействия върху пазара на труда, енергийната сигурност и конкурентоспособността, доколкото е възможно; ii) Разходи — Капиталови разходи за централи и оборудване — Капиталови разходи за свързаните енергийни мрежи — Променливи и фиксирани оперативни разходи — Разходи за енергия — Разходи по отношение на околната среда, здравето и безопасността, доколкото е възможно — Разходи за пазара на труда, енергийната сигурност и конкурентоспособността, доколкото е възможно."		**критериите, на които трябва да отговарят всеобхватната оценка, анализът на разходите и ползите и анализът на националния потенциал за високоефективно комбинирано производство на енергия**
В приложение XII, първа алинея буква а) се заменя със следното: „а) определят и публикуват свои стандартни правила по отношение на покриването и разпределянето на разходите за технически адаптации, например свързване към мрежата, укрепване на мрежата или изграждане на нови мрежи, по-добра експлоатация на мрежата и правила за недискриминационно прилагане на мрежовите правилници, като тези адаптации са необходими за включване на нови производители, подаващи към свързаната мрежа електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство;".	**Закон за енергетиката** **Чл. 83.** (2) (2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2006 г., в сила от 08.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Наредбите по ал. 1, т. 1 - 3 се издават от министъра на енергетиката. Правилата по ал. 1, т. 4 - 6 се приемат от комисията по предложение на енергийните предприятия и се публикуват от енергийните предприятия и комисията на интернет страниците им. **Закон за енергетиката** **Чл. 162в.** (4) Операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителните мрежи при спазване на критериите за сигурност, определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 и 5 от този закон и чл. 18, ал. 1, т. 1, 2 и 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници, са длъжни да: 1. предоставят гарантиран достъп до съответната мрежа на електрическата енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство;	**Пълно**

	2. гарантират преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство; 3. предоставят приоритет при диспечиране на електрическата енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство. **Чл. 87., ал. 2, т. 2** преноса на електрическа енергия по електропреносната мрежа, предоставянето и управлението на достъпа на трети страни на недискриминационна основа между ползватели на мрежата или групи от ползватели на мрежата; **ПРАВИЛА за управление на електроенергийната система**	

СПРАВКА

за отразяване на становищата, получени след проведени обществени консултации по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
НАЦИОНАЛНА ЕНЕРГИЙНА КАМАРА	Във връзка с публикуваните на 29.04.2020 г. за обществено обсъждане промени в Закона за енергийната ефективност изразяваме своето становище. Националната енергийна камара многократно е призовавала за промяна на Закона за енергийна ефективност, основана на цялостно преразглеждане на съществуващата схема за задължения за енергийни спестявания и разработването на нова, работеща схема, която да предвижда: • изцяло прозрачен и проследим в етапността си процес по определяне на индивидуалните цели на задължените лица; • ориентация на изпълнението на националната кумулативна цел основно чрез алтернативни мерки; • подобряване на отчетността на предприетите мерки за енергийна ефективност и реализираните енергийни спестявания от задължени и незадължени лица; • оценка на разходите за енергийна ефективност и въвеждане на инструменти за финансирането им при крайни клиенти, които да са достъпни за задължените лица при изпълнение на индивидуалните им цели; • данъчни облекчения за периода след 2020 г. и предвиждане на стимули за изпълнение на задължения сред енергийно уязвими домакинства; • подпомагане и насърчаване на проекти за енергийна ефективност при крайните клиенти чрез национални информационни кампании, национални кампании за саниране на сгради и предоставяне на директен достъп до финансови инструменти. Установяваме, че предвидените промени не отразяват тези въпроси и не подобряват качествено схемата за енергийна ефективност, както и не изпълняват задължението на страната ни да нотифицира елементите на	-	Изразено е мнение. Няма конкретни предложения.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	схемата чрез приложение 2 на Националния интегриран план „Климат и енергетика". Отразено е, при това частично, само едно от нашите предложения - за увеличаване обхвата на задължените лица като в него се включва още една категория стопански участници.		
	Не откриваме да е направена оценка на въздействието на предложението за отпадане на ал. 9 на чл. 57 от закона. С така предложената редакция се дублира ангажимента на операторите на електроразпределителни мрежи за повишаване ефективността на мрежите, наложено от ценовото регулиране на предлаганите от тях услуги.	**Не се приема**	Промяната е извършена съгласно констатации на Европейската комисия за неправилно транспониране на изискванията за енергийните обследвания съгласно член 2, параграф 26 и член 8, параграф 4, поради изключване от обхвата на задължителни обследване на предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия. Констатациите на Генерална дирекция „Енергетика" на ЕК по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност са посочени в Официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338.
Сдружение „Българска асоциация Природен газ"	По § 1. В чл. 5, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения: Точка 5 се отменя. Предлаганата промяна в чл. 5, ал. 3 да се отмени точка 5 „Министерски съвет приема Национална програма за ускорена газификация" считаме за необоснована и нецелесъобразна. **Предлагаме:** т. 5 в ал. 3 да остане със следната редакция: „(3) Министерският съвет приема: 5. план за реализация на Национална програма за ускорена газификация;"	**Не се приема**	В приетата с Решение от 1.06.2011 г. на Народното събрание Енергийна стратегия на Република България до 2020 г. беше предвидено разработването на Програмата за ускорена газификация. В тази връзка в Закона за енергийната ефективност е регламентирано разработването и приемането от Министерския съвет на Национална програма за ускорена газификация. В изпълнение на правомощията на министъра на енергетиката по чл. 4, ал. 2, т. 1 от Закона за енергетиката е разработен проект на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България. В процес на разработване е и Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			В проекта на Стратегия е заложено развитие и разширение на газовата инфраструктурата и развитието на газификацията чрез разширяване на газопреносната мрежа до нови региони и осигуряването на достъп до природен газ на нови битови и небитови потребители. В съответствие с чл. 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз е разработен и Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 – 2030 г. (ИПЕК). В ИПЕК са заложени целите и приоритетите за развитие на газификацията в страната. В тази връзка считаме за нецелсъобразно разработването на стратегически документи с сходно съдържание.
	По § 3. В чл. 7, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения: 2. Точка 6 се отменя. **Предлагаме** в чл.7, ал.1, т. 6 да остане със следната редакция: (1) Министърът на енергетиката: 6. разработва и внася за приемане от Министерския съвет план за реализация на Национална програма за ускорена газификация;	**Не се приема**	С мотивите посочени по-горе.
	По § 8. В чл. 12, (нова) (2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 8.05.2018 г.) За целите по ал. 1 държавните и местните органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, съответстващи на целите, заложени в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 - 4. **Предлагаме** в чл.12, ал. 2 текстът „заложени в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 - 4." да придобие следната редакция „заложени в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 - 6".	**Не се приема**	С мотивите посочени по-горе.
	По §23. Създава се чл. 24а: **Предлагаме:** Член 24а, регламентиращ съдържанието на Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. да отпадне.	**Не се приема**	С предложения чл. 24а се транспонират изискванията на чл. 2а на Директива (ЕС) 2018/844 относно енергийните характеристики на сградите.
ЕНЕРГО-ПРО ВАРНА ЕАД	Чл.14(б) – нова алинея (7): „Чл.14б, ал. 7 - Като алтернативни мерки се включват и всички реализирани енергийни спестявания в резултат на национални и европейски схеми за подпомагане." Считаме, че в алтернативните мерки трябва да бъдат включени всички	**Приема се**	Отразено в чл. 14б

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	реализирани спестявания в резултат на национални или европейски схеми на подпомагане. Считаме, че в алтернативните мерки трябва да бъдат включени всички реализирани спестявания в резултат на национални или европейски схеми на подпомагане.		
	Чл.15 – нова алинея, след ал.3: „Чл. 15, ал. 4 - За целите на определяне на индивидуалните цели задължените лица подават декларации за продадените количества, придружени със справка за продадените количества до крайни клиенти от електроенергийния системен оператор." С тази предложена промяна ще се подсигури независимост в декларираните данни, които да съответстват на данните за реалните количества регистрирани от независимия преносен оператор. С тази предложена промяна ще се подсигури независимост в декларираните данни, които да съответстват на данните за реалните количества регистрирани от независимия преносен оператор.	**Не се приема**	При определянето на индивидуалните цели на задължените лица Агенцията за устойчиво енергийно развитие събира информация от ЕСО, КЕВР и НСИ по служебен път с която допълнително осъществява проверка за верността на подадените декларации.
	Чл.25, ал.2 „Плановете съдържат мерки за подобряване на енергийната ефективност и очакваните или постигнатите енергийни спестявания, включително мерките при преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия, с оглед на постигането на националната цел за енергийна ефективност, определена със Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България." „Плановете съдържат мерки за подобряване на енергийната ефективност **и техните източници на финансиране**, очакваните или постигнатите енергийни спестявания, включително мерките при преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия, с оглед на постигането на националната цел за енергийна ефективност, определена със Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България." Основно препятствие в изпълнението на целите за енергийна ефективност се явява липсата на източник за финансиране на мерките за енергийна ефективност. В тази връзка считаме, че успешното постигане на целите за следващия период 2021 – 2030 би било невъзможно без разработването на национална програма с конкретно посочване на източниците за финансиране на мерките за енергийна ефективност в националните планове за действие – например, национален механизъм през допълнителна ценова компонента или фонд СЕС, признаване на разходи в цените на регулираните доставчици, целеви програми като част от алтернативните мерки (например грантови схеми за собствено производство на електроенергия и т.н.).	**Не се приема**	Разпоредбата на чл. 25, ал. 2 регламентира разработването на Националните планове за действие по енергийна ефективност. След 2021 г. няма да се разработват Национални планове за действие по енергийна ефективност, като развитието на политиката по енергийна ефективност е част от ИПЕК. Република България вече представи през м. март в ЕК ИПЕК (https://www.me.government.bg/bg/news/integriran-plan-v-oblastta-na-energetikata-i-klimata-na-republika-balgariya-2021-2030-2823.html).

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Чл.44 – нова алинея (10): „Чл.44, ал.10 – Висшите училища, издаващи квалификации по чл.43, ал.1, т.3, буква „в", организират изпити за придобиване на гореспоменатите поне веднъж годишно." Съгласно настоящите текстове в закона, само висши училища, обучаващи по специалности в област на висшето образование "Технически науки", професионални направления "Енергетика", "Електротехника, електроника и автоматика" и "Архитектура, строителство и геодезия", акредитирани по Закона за висшето образование могат да провеждат такива курсове, но такива не се провеждат от години. В следствие на това дружествата енергийни одитори не могат да квалифицират собствени кадри и се налага практиката „търговия с дипломи", за да се отговори на изискването на закона.	**Не се приема**	Изискването е регламентирано в чл. 29, ал. 4 от Наредба № Е-РД -04-1 от 3.01.2018 г. за обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистрите по Закона за енергийната ефективност, вписването и получаването на информация от тези регистри, условията и реда за придобиване на квалификация от консултантите по енергийна ефективност
Камара на енергийните одитори	Приемаме, че ЗИД на ЗЕЕ ще изпълни задължението на Р България за транспониране на разпоредбите на приетите през 2018 г. Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите (Директива 2018/844) и Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (Директива 2018/2002; 1. В предложения текст на ЗИД на ЗЕЕ не са спазени изискванията на чл.8 от Директива 2012/27/ЕС в т.ч. т.1,6.а /промени в чл.76, ал.2 и чл.59.	**Не се приема**	Направените изменения съответстват напълно на разпоредбите на чл.8 от Директива 2012/27/ЕС
	3. В частта на ЗИД на ЗЕЕ, не са взети под внимание изискванията на ПРИЛОЖЕНИЕ V Общи методи и принципи за изчисление на въздействието на схемите за задължения за енергийна ефективност или на други мерки на политиката съгласно членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6, в т.ч. т.1, 6.	**Не се приема**	Съществуващото Приложение V е изменено с Директива (ЕС) 2018/2002 и е транспонирано в НАРЕДБА № Е-РД-04-3 от 4.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им. След приемането на законопроекта ще бъдат извършени промени и в съответните подзаконови нормативни актове.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	4. В промяната на чл.21, ал1, т.2 и в чл.67 би било добре да се даде възможност на задължените лица да регистрират свои собствени фондове за изпълнението на мерки за енергийна ефективност, тъй като това ще бъде част от политиката на компаниите за изпълнението на задълженията им по чл.14, ал.4.	**Приема се по принцип**	Разпоредбите на чл.21, ал. 1, т. 2 и в чл.67 не възпрепятстват задължените лица да регистрират свои собствени фондове
	5. В предложеният текст по чл.63, т.6, ал.12 няма упоменат срок.	**Приема се**	Отразено в законопроекта
	6. В Предвидените за заличаване членове 98 и 100 имаше все пак някакви санкции за възложителите по ЗУТ. ЗЕЕ е неработещ по отношение на сертифицирането на сградите след 2005 г. и няма никакви санкции, за това. Това са чл.33, 34,39 и следващите са със задължителни за изпълнение ангажименти от страна на възложители и собственици, но няма предвидени санкции за тях. Това ги прави неработещи и категорично неприложими по отношение изискванията на Директивата за енергийните характеристики на сградите. Необходимо е да се направи ЗИД на Закона за нотариусите и нотариалната дейност, с която да се предвиди сертификатите за енергийни характеристики да станат неделима част от изповядването на всички нотариални сделки, както това е урегелирано в останалите страни ат ЕС.	**Не се приема**	Контролът по предложените за заличаване членове 98 и 100 следва да бъде осъществен от контролните органи по Закона за устройство на територията.
	7.Предложените текстове по изменението на чл.20, а именно включените т.3 и 4, са неясни и сложни за разбиране, а и за изпълнение.	**Не се приема**	Предложените текстове транспонират изискването на чл. 7, параграф 11 и т.3, б. з от Приложение V на Директива (ЕС) 2018/2002 относно енергийната ефективност.
Асоциация свободен енергиен пазар	В §11 от Проекта да се направи редакция и задължените лица в чл. 14а, ал. 4, т.1 да са електроразпределителните предприятия. Подобна възможност е ясно регламентирана в Директива 2012/27/ЕС за енергийна ефективност. Основните аргументи в тази посока са: В малък брой компании са концентрирани всички потребители на електроенергия в страната, което улеснява значително процесите по администриране и контрол от компетентните институции; Отношенията между електроразпределителните дружества и техните клиенти са непрекъсваеми и дългосрочни, без възможност за смяна с алтернативен доставчик на мрежова услуга, което позволява прилагане на реални инвестиции в енергоспестяващи мерки. От друга страна, единствено електроразпределителните предприятия имат достъп до всички исторически данни за потреблението и собственост върху измервателните уреди, което е от ключово значение при избора на мерки по енергийна ефективност; Като естествени монополи, дейността на операторите на	**Не се приема**	Търговците с енергия са задължени лица при изпълнение на националната кумулативната цел за енергийни спестявания от 2011 г. Възприетият подход е универсален за всички участници в схемата за задължения.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	електроразпределителните мрежи е регулирана от енергийния регулатор, който одобрява инвестиционните планове, необходими приходи за извършване на дейността и стойността на предоставяните услуги. Регулаторът има безпрекословна възможност да оказва контрол върху изпълнение на целите и дали събраните от потребителите средства се разходват целесъобразно, което е неприложимо при търговците на електроенергия. Затова тези разходи трябва да бъдат нормативно определени от енергийния регулатор и заложени в ценовите решения на сектор електроенергетика. Предлагаме, подобно на цена Задължение към обществото, да се регламентира в мрежовата такса компонента по енергийна ефективност.		
	Настояваме за създаване на организиран пазар за търговия със сертификати за енергийни спестявания, което да бъде заложено и в нормативната уредба. Подобна платформа за търговия в рамките на Българска фондова борса се очакваше да стартира още през 2018 г, но плановете не се реализираха. Към момента все още не съществува организирана система за търговия с т.н. „бели сертификати", което затруднява значително изпълнението на Националната цел и не създава допълнителни финансови стимули за реализиране на мерки за енергийна ефективност. В допълнение, отсъствието на организирана платформа не създава предпоставки за прозрачна търговия и референтна пазарна цена;	**Не се приема**	В съответствие с чл. 11, ал. 6 от ЗЕЕ изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие потвърждава размера на енергийните спестявания в резултат на извършените енергийноефективни услуги и на други мерки за повишаване на енергийната ефективност чрез издаване на удостоверения за енергийни спестявания. Собствените на удостоверенията могат (в съответствие с чл. 75, ал. 3 от ЗЕЕ) да ги прехвърлят от: • задължено към друго задължено лице, когато първото задължено лице е в преизпълнение на определената му индивидуална цел за енергийни спестявания; • незадължено лице към задължено лице. Посоченият механизъм е доброволен и се базира на възможността за сключване на договори за покупко-продажба на удостоверения за енергийни спестявания между посочените по-горе субекти. Не съществува нормативна пречка удостоверенията да бъдат търгувани. В Закона за енергетиката има необходимата нормативна регламентация разходите на задължените лица за изпълнение на мерки за енергийна

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			ефективност, в т.ч. за закупуване на удостоверения да бъдат възстановявани посредством цените на енергията. Механизмът за търговия с бели сертификати се прилага в три държави – Италия, Франция и Полша. И трите държави имат добре развит пазар на енергия. Анализите показват отлив от пазара на бели сертификати (особено в Италия и Франция), като някои от причините за това са много високите пазарни цени на сертификатите за търговците и по-голяма ефективност на самостоятелно изпълнените проекти за повишаване на енергийната ефективност. В Италия усилено се обсъжда прекратяването на схемата за търговия с бели сертификати.
	Ако се запази настоящата схема на задължения и през новия програмен период, АСЕП подкрепя разширяването на обхвата на задължените лица в § 11, чл. 14а от Проекта с включване на търговците на течни горива за транспортни цели. Считаме обаче, че не трябва да съществува минимален праг за различните групи търговци на енергия, а всички участници трябва да са равнопоставени и да имат своя принос при изпълнение на Националната цел за енергийна ефективност. На практика, възприетият ограничителен праг, влияе негативно върху конкуренцията като налага задължения чрез допълнителни и неприсъщи разходи само на определени търговски участници.	**Не се приема**	Съгласно Препоръка (ЕС) 2019/1658 на Комисията от 25 септември 2019 г. относно транспонирането на задълженията за икономии на енергия, схемата за задължения по Директивата относно енергийната ефективност, следва да се ограничи до доставчиците на енергия, които могат самостоятелно да изпълняват мерки за енергийна ефективност при клиенти или да наемат трети страни за това.
	При приемане и решение за запазване на схемата със задължени лица е задължително да се предостави на търговците на електроенергия нормативно регламентиран инструментариум за влияние върху решенията на потребителите за одобрение на прилагането на мерки за ЕЕ. Изпълнението по чл.14 от ЗЕЕ би било единствено възможно, ако нормативно се признаят разходите на задължените лица като част от общите разходи за електроенергия, като компонента с определен размер от КЕВР, подобно на цена Задължение към обществото. Тъй като енергийните спестявания са национална цел, АСЕП настоява да се изработи механизъм, който от една страна, да стимулира крайните клиенти да прилагат мерки, а от друга - да ги задължава да съдействат на търговците при осъществяване на целия процес, включително	**Приема се**	Предложени са промени в Закона за енергетиката, с които се предвижда право на задължените лица да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от задължения, свързани с изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания и през новия период на задължения.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	прехвърлянето на издадените от АУЕР сертификати за спестявания.		
КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННООТО ПРОЕКТИРАНЕ	Каква е причината да отпаднат в чл.5 (3) т.5 и в чл.7 (1) т.6 , в които се говори за Национална програма за ускорена газификация? Тази програма изпълнена ли е или е отпаднала?	-	В приетата с Решение от 1.06.2011 г. на Народното събрание Енергийна стратегия на Република България до 2020 г. беше предвидено разработването на Програмата за ускорена газификация. В тази връзка в Закона за енергийната ефективност е регламентирано разработването и приемането от Министерския съвет на Национална програма за ускорена газификация. В изпълнение на правомощията на министъра на енергетиката по чл. 4, ал. 2, т. 1 от Закона за енергетиката е разработен проект на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България. В процес на разработване е и Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. В проекта на Стратегия е заложено развитие и разширение на газовата инфраструктурата и развитието на газификацията чрез разширяване на газопреносната мрежа до нови региони и осигуряването на достъп до природен газ на нови битови и небитови потребители. В съответствие с чл. 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз е разработен и Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 – 2030 г. (ИПЕК). В ИПЕК са заложени целите и приоритетите за развитие на газификацията в страната. В тази връзка считаме за нецелсъобразно разработването на стратегически документи с сходно съдържание.
	Да се посочи в закона откога става задължително проектирането на нови сгради с близко до нулево потребление на енергия(СБНПЕ) и да се даде	**Приема се по принцип**	Считаме че задължението за проектиране на нови сгради с близко до нулево

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	определение за сгради заети от публични органи. Предлагаме преди да стане задължително за всички нови сгради да се покажат преди това в рамките на две години сгради заети от публични органи или сгради финансирани от публични органи, които са постигнали изискванията за(СБНПЕ).		потребление на енергия следва да бъде регламентирано в Закона за устройството на територията и подзаконовата нормативна уредба към него.
	Предлагаме в чл.43 да отпадне възможността лица със средно техническо образование да извършват обследване за енергийна ефективност, сертифицирането на сгради, изготвянето на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и изготвянето на оценки за енергийни спестявания. Естествено това предложение ще важи от тук нататък и няма да засегне лицата със средно техническо образование , които са изкарали курс за квалификация и са вписани в регистъра по чл. 44, ал. 1. Настояваме също проектантите, които разработват част: Енергийна ефективност съгласно чл.25 ал.5. от „Наредба №7/2004 за енергийна ефективност на сгради" да могат да изготвят оценка за съответствие на инвестиционни проекти по част: Енергийна ефективност за обекти , в които не са проектанти на сградата. Удостоверение за оценка за съответствие на инвестиционни проекти по част: Енергийна ефективност да се дава в КИИП на проектанти с пълна проектантска правоспособност разработвали част: Енергийна ефективност най малко 3 години.	**Не се приема**	Предложението не е свързано с транспониране на изискванията на Директива (ЕС) 2018/844 и Директива (ЕС) 2018/2002.
Българска Федерация на Индустриалните Енергийни Консуматори	В § 42, т. 4. да отпадне, т.е. да се запази досегашният срок до 1 март на годината, следваща годината на отчитане.	**Не се приема**	Срокът е съобразен с изискванията за докладване съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз.
	§ 53. на ЗИД на ЗЕЕ да придобие следния вид: „Член 77 се изменя така: „чл. 77. (1) Министърът на енергетиката изработва и утвърждава правила за работата на пазарен механизъм, по който да се определя справедлива стойност на енергийните спестявания, удостоверени по реда на чл. 74 и подлежащи на прехвърляне по реда на чл. 75, ал. 3. (2) Правилата по ал. 1 се утвърждават след публична консултация. (3) Информация за работата на пазарния механизъм се публикува на интернет страницата на агенцията до 10-о число на всеки месец. (4) Информацията по ал. 3 включва броя прехвърлени удостоверения, размерът на прехвърлените спестявания и постигнатата цена за спестен MWh. Оповестяването на сделките се извършва по начин, запазващ анонимността на страните." Мотиви: Понастоящем са налични значителни удостоверени спестявания от незадължени лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ, а същевременно неизпълнението на целите от страна на задължените лица по чл. 14, ал.	**Не се приема**	Във връзка с т. 3, б.з на Приложение V, от Директива (ЕС) 2018/2002 удостоверенията на незадължени лица не могат да бъдат използвани от задължени лица, ако те не са допринесли за реализацията на спестяванията.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	4 от ЗЕЕ е съществено. Тези удостоверения сравнително рядко се прехвърлят съгласно реда на чл. 75, ал. 3., т. 2, тъй като често не може да се постигне споразумение между страните относно цената за прехвърляне. Въвеждането на работещ пазарен механизъм ще разреши този проблем, тъй като ще позволи формирането на справедлива цена въз основа на механизмите на търсенето и предлагането.		
	Във връзка с предложената редакция на чл. 77, в ПЗР на ЗИД на ЗЕЕ да се създаде нов § 66, а сегашният § 66 да се преномерира на § 67: „§ 66 (1) Правилата по чл. 77, ал. 1 се изработват в срок от шест месеца след влизането на закона в сила, след което се подлагат на публичната консултация по чл. 77, ал. 2. (2) Публичната консултация по чл. 77, ал. 2 има минимална продължителност от 30 дни."	**Не се приема**	С мотивите по-горе.
ЧЕЗ БЪЛГАРИЯ ЕАД	Предлагаме следното допълнение §.66 от Преходните и Заключителни разпоредби на Закона за енергийната ефективност към Закона за енергетиката: Създава се нова точка 1,а останалите с преномерират: „ т.1. В чл. 31, ал. 1, т. 2 се създава нова буква „и", както следва: и) разходи, произтичащи от задължения, свързани с изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания, съгласно чл. 14а, ал. 4, чл. 15, ал. 6 и чл. 20 от Закона за енергийната ефективност;".	**Приема се по принцип**	Отразено в законопроекта, като допълнение на чл. 35, ал. 2, в т. 5, където е систематичното място на разпоредбата.
	Като алтернатива, в случай че горното предложение за компенсиране на разходите на задължените лица през разходите за задължения към обществото не бъде прието, предлагаме да се създаде текст в Закона за енергийната ефективност, съгласно който разходите за мерки по енергийна ефективност са за сметка на крайния потребител: Създаване на нов чл.14в от ЗЕЕ: „Разходите, направени от задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 за мерки по енергийна ефективност са за сметка на крайния потребител".	**Приема се по принцип**	Прието е предходното предложение
	Предлагаме създаване на нова ал. 8 в чл. 14а: „За подпомагане на изпълнението на националната цел по схемата за задължения, се въвеждат задължения за енергийни спестявания в размер на 10 % от общата цел, определена по чл. 13, ал. 2, т. 2, на промишлени системи с годишно потребление на енергия над 3000 MWh, при които задължените лица по ал. 4 да изпълняват мерки.	**Не се приема**	Мерките за повишаване на енергийната ефективност на промишлените предприятия се финансират по оперативните програми, които са част от алтернативните мерки. Съществува опасност от двойно отчитане на енергийните спестявания.
	Предлагаме създаване на нова ал. 7 в чл. 14а: „Максималният размер на общата годишна цел, разпределяна между задължените лица по ал. 4 е в размер на 15 % от общата цел определена по чл. 13, ал. 2, т. 2."	**Приема се по принцип**	Няма основания да се определя конкретен размер на общата годишна цел, разпределяна между задължените лица. Това е конкретизирано в Приложение 2 на ИПЕК и е в размер на 16%.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	В чл. 20, т. 3 се въвежда изискване задължените лица да „изпълняват приоритетно мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални домове за настаняване." Това условие не може да бъде изпълнено на пазарен принцип. Предлагаме новата т. 3 на чл. 20 да отпадне и да не се приема това изменение.	**Не се приема**	Изискването транспонира изискванията на чл. 7, параграф 11 на Директива (ЕС) 2018/2002 относно енергийната ефективност
	Предлагаме в чл. 12. да се създаде нова ал. 3, а именно: „(3) Програмите по ал. 2 се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране от ниво 2 по чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие и перспективите им за устойчиво икономическо развитие, като приоритетно се разработват и прилагат мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти по чл. 66в от Закона за енергетиката, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални домове за настаняване." Останалите алинеи на чл.12 да се преномерират.	**Не се приема**	Изискването програмите да се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети е предвидено в чл. 12, ал. 1 и ал. 2 на Закона за енергийната ефективност
	Предлагаме също така в новия чл.24а да се създаде нова т.14, а именно: „Чл.24а. Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. съдържа: 14. мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти по чл. 66в от Закона за енергетиката, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални домове за настаняване."	**Не се приема**	Съдържанието на Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния е съгласно чл. 2а на Директива (ЕС) 2018/844
	Предлагаме следната редакция на т.1, ал. 1 от чл. 20. „При изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 са длъжни да: 1. изпълняват мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайни клиенти на енергия с финансиране от ползвателя на мерките или чрез договори с гарантиран резултат, както и дейности, свързани с изпълнението на тези мерки;"	**Приема се частично**	Изискването на т.1, ал. 1 от чл. 20 транспонира чл. 7, параграф 11 на Директива (ЕС) 2018/2002 относно енергийната ефективност. Създава се нова т. 5 със следното съдържание „5. изпълняват мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайни клиенти на енергия с финансиране от ползвателя на мерките или чрез договори с гарантиран резултат, както и дейности, свързани с изпълнението на тези мерки"
	С цел насърчаване предоставянето на енергийно ефективни услуги чрез договори с гарантиран резултат и разширяване възможностите на задължените лица за изпълнение на целите им, предлагаме следната редакция на чл. 67, ал 2	**Приема се**	Отразено в законопроекта

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	„Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 предоставят енергийноефективни услуги самостоятелно или в сътрудничество с компании предлагащи енергийно ефективно услуги (ЕСКО), или правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност.		
	Предлагаме следната редакция на чл. 21, ал. 1 т. 2, ал. 2 и 3 : „Чл. 21.(1)... т. 2. правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за финансиране на инвестиции в дейности и мерки за енергийна ефективност. (2) В случаите по ал. 1, т. 2 задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници", които са необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, като след изпълнение на проектите и възстановяване на средствата във Фонда, вноската се връща на съответното задължено лице заедно с 10 % от печалбата, реализирана от Фонда чрез проекта. (3) Размерът на вноските във финансов посредник, различен от Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" и условията за придобиване на съответните удостоверения за енергийни спестявания, постигнати в резултат на финансираните мерки за енергийна ефективност се договарят между задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 и съответния финансов посредник. Изменя се т. 4 на чл. 81: „Чл. 81. (1) Средствата на фонда се набират от: „4. вноски при условията на чл. 21, ал. 2"	**Не се приема**	Взаимоотношенията на задължените лица с финансови посредници е предмет на свободно договаряне. Разпоредбите на ЗИД на ЗЕЕ не поставят ограничения.
	Предлагаме създаване на нова ал. 3 в чл. 82: „(3) Енергийните спестявания, постигнати със средства на Фонда, с изключение на тези по чл. 81, ал. 1, т. 4 се отчитат като алтернативна мярка по чл. 146."	**Не се приема**	Проектите финансирани по Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" не попадат в дефиницията за алтернативни мерки, тъй като финансирането е заемен капитал и осъществява дейност на пазарен принцип.
	В ЗИДЗЕЕ е предложено ал. 3 на чл. 18 да бъде заличена. Тази алинея предвижда приемането на наредба относно мерките за енергийна ефективност, извършени при производството, преноса и разпределението на енергия - условия и ред за извършване на оценка, както и за потвърждаването им. Проект на такава наредба беше разработен и представен за обществено обсъждане в края на 2018 г. От	**Приема се**	Отразено в законопроекта

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	мотивите към ЗИДЗЕЕ не става ясно защо се предлага такава наредба да не се приема. Единствено е посочено, че в изпълнение на препоръки, дадени от ЕК в официално писмо за нарушение, се предвижда отмяната на чл. 57, ал. 9 от ЗЕЕ, изключваща от обхвата на задължителни обследвания за енергийна ефективност предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия. В тази връзка бихме искали да отбележим, че основната концепция, заложена в ЗЕЕ е, че производството, преноса и разпределението на енергия се разглеждат отделно от крайното потребление на енергия (чл. 2, т. 1; чл. 6, т. 1; чл. 25, ал. 2; чл. 29, т. 1; чл. 30, ал. 1). Отпадането на ал. 9 на чл. 57 от ЗЕЕ няма отношение към производството, преноса и разпределението на енергия, тъй като това са дейности, изключени от крайното потребление на енергия. Отделно стои въпросът, че тези дейности и предприятия не могат да бъдат обследвани по реда, предвиден в чл. 57 и сл. поради своята специфика. В тази връзка предлагаме предвиденото отпадане на наредбата по чл. 18, ал. 3 от ЗЕЕ да бъде разгледано още веднъж. Отбелязваме, че всички мерки и дейности, посочени и понастоящем в ЗЕЕ, както и действащите подзаконови нормативни актове, са насочени единствено към крайното потребление на енергия. С предложените изменения в ЗИДЗЕЕ се заличава и минималната уредба, която има по отношение на производството, преноса и разпределението на енергия и отношението им към енергийната ефективност.		
Асоциация на търговците на електроенергия в България	Да се ревизира генерално схемата за задължения за енергийни спестявания, защото сегашната е фундаментално грешна и неработеща;	-	Изразено е мнение. Няма конкретни предложения.
	Да се стимулира директно крайният клиент да внедрява енергийно-ефективни мерки чрез достъп до финансиране, например от ФСЕС и споделяне на добри практики	**Приема се по принцип**	Механизми за финансиране са предвидени в ИПЕК и допълнителни предложения в проекта на Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд
	Търговците да осигуряват информационно обслужване и подпомагане на процеса за реализиране на мерки за енергийна ефективност, но без задължителни инвестиционни разходи;	-	Изразено е мнение. Няма конкретни предложения.
	Да се въведе механизъм за финансиране (предлагали сме вече подобни механизми) на мерки за енергийни спестявания за следващия период до 2030 г., като бъде оценен досегашният опит и добрите практики на държавите членки, които са постигнали положителни резултати	**Приема се по принцип**	Механизми за финансиране са предвидени в ИПЕК и допълнителни предложения в проекта на Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
Техем Сървисис ЕООД	В т. 2 на параграф 66 от ЗИД на ЗЕЕ е предвидено да се създаде параграф 32а в Преходни и заключителни разпоредби на Закона за енергетиката, като част от разпоредбите на същия параграф не постигат целите, определени с Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (наричана за краткост Директива/та). Липсата на унисон с определените от Директивата цели води до некоректно транспониране в българското законодателство.	-	Изразено е мнение. Няма конкретно предложение.
	Несъответствията, съотв. необходимите промени, са както следва: 1. В пар. 32а, ал. 1 е предвидено, че „Монтираните след 25 октомври 2020 г. средства по чл. 140, ал. 1, т. 1-3 трябва да имат възможност за дистанционно отчитане." Чл. 9в на Директивата говори за „устройства с дистанционно отчитане". Наличието на добавеното „възможност за" създава очевидна неяснота в законовия текст и хипотетично тълкуване в смисъл, че даден уред, който след добавяне на модул ще се отчита дистанционно, би попаднал под понятието „средство с възможност за дистанционно отчитане". Текстът на Директивата е изричен и целта му не е да подлежи на многопосочен прочит. Нещо повече, дори в самия ЗИД на ЗЕЕ е налице вътрешно противоречие, тъй като по-долу в текста (ал. 5 и ал. 6) се борави коректно, като се използва „с дистанционно отчитане", а не „с възможност за дистанционно отчитане". Поради посоченото, следва да бъде използван коректно езика на Директивата и думите „възможност за" да отпаднат, като предложената разпоредба бъде заменена с: § 32а (1) Монтираните след 25 октомври 2020 г. средства по чл. 140, ал. 1, т. 1- 3 трябва да са с дистанционно отчитане.	**Приема се**	Предложението е отразено в законопроекта
	2. В пар. 32а, ал. 2 е предвидено, че „До 1 януари 2027 г. средствата по чл. 140, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва да бъдат преустроени така, че да осигуряват възможност за дистанционно отчитане или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане." Поради изложеното в т. 1, предложената разпоредба следва да бъде заменена с: § 32а (2) До 1 януари 2027 г. средствата по чл. 140, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3, които вече са инсталирани, но не са с дистанционно отчитане, трябва да бъдат преустроени така, че да бъдат с дистанционно отчитане или да бъдат заменени с уреди с дистанционно отчитане.	**Не се приема**	Противоречи на чл. 9в, параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	3. В пар. 32а, ал. 5 е предвидено, че „Считано от 25 октомври 2020 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, когато крайните ползватели са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно." Приложение VIIa от Директивата сочи, че „Считано от 25 октомври 2020 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане". В тази връзка прочитът в ЗИД на ЗЕ, че „всички" уреди следва да са с дистанционно отчитане е категорично некоректен и некореспондиращ с целта на Директивата. Въвежда се свръхизискване, което липсва в европейския законодателен акт. По този начин изкуствено се ограничава достъпа на потребителите до предвидената възможност, което само по себе си е недопустимо. На следващо място при буквалното копиране на текста в останалата му част не са отчетени конкретните реалности в България във връзка с начините на фактуриране, което се осъществява от топлопреносните предприятия, както и различните хипотези на извършването на дялово разпределение, вкл. по отношение на използваните в съответната сграда-етажна собственост вид уреди (текстът в ЗИД на ЗЕ е ограничен единствено до „топлинен разпределител"). Поради изложеното в настоящата точка, предложената разпоредба следва да бъде заменена с: § 32а (5) Считано от 25.10.2020 г., когато в сграда-етажна собственост са налице уреди за дялово разпределение с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за показанията на уредите за дялово разпределение с дистанционен отчет поне веднъж на тримесечие при заявяване и възможност за изпълнение на съответна услуга от лицето по чл. 139б от Закона за енергетиката, а в останалите случаи — най-малко два пъти годишно чрез включване на тези данни в изготвяната изравнителна сметка.	**Не се приема**	Разпределението на потребената топлинна енергия за отопление от отоплителните тела се извършва по показанията на уредите за дялово разпределение, монтирани на отоплителните тела в имотите на клиентите в сграда-етажна собственост и съгласно Методиката към Наредба № Е-РД-04-1/12.03.2020 г. за топлоснабдяването, независимо от това дали са с дистанционен отчет или не. Съгласно чл. 140, ал. 1, т. 2 от ЗЕ, дяловото разпределение на топлинна енергия се извършва чрез средства за дялово разпределение за отопление, съответстващи на действащите в страната стандарти. На основание чл. 144, ал. 2 от ЗЕ, дяловата единица се определя от показанието на индивидуалния разпределител с отразени фактори за оценяване в съответствие със стандарта му. Коефициентите за оценяване се определят в съответствие с БДС EN 834 „Разпределители за определяне на стойността на потребената топлина от стайни радиатори за отопление - Устройства, захранвани с електрическа енергия" (електронни разпределители). Индивидуалните разпределители, монтирани на отоплителните тела в отделните имоти са средства за разпределение на топлинна енергия и отчитат бездименсионни единици. Топлинната енергия за отопление на имотите се разпределя между отделните имоти въз основа на дяловите единици, отчетени по индивидуалните разпределители, монтирани на отоплителните тела в имот. Топлинната енергия за една дялова единица се

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			определя, като топлинната енергия за отопление на сградата, намалена с количеството енергия, отдадена от сградната инсталация и топлинната енергия за отопление на общите части (ако има такива), се раздели на сбора от дяловите единици за всички отоплителни тела в сградата (чл. 144, ал. 1 и ал. 3 от ЗЕ). Във връзка с гореизложеното, е невъзможно да се осигурява информация за фактурирането в една сграда- етажна собственост въз основа на реалното потребление само на крайните ползватели, които са монтирали уреди за дялово разпределение с дистанционен отчет, а на останалите ползватели в сградата, които имат уреди с визуален отчет - фактурирането да е въз основа на прогнозно потребление.
	4. В пар. 32а, ал. 6 е предвидено, че „Считано от 1 януари 2022 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи." Поради изложеното в т. 3., предложената разпоредба следва да бъде заменена с: § 32а (6) Считано от 01.01.2022 г., когато в сграда-етажна собственост са налице уреди за дялово разпределение с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за показанията на уредите за дялово разпределение с дистанционен отчет поне веднъж месечно при заявяване и възможност за изпълнение на съответна услуга от лицето по чл. 139б от Закона за енергетиката. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват уредите за дялово разпределение и	**Не се приема**	С мотивите по т. 3.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	използваните системи за отчет и за изготвяне на дялово разпределение.		
	За да бъде технически възможно реализирането на дистанционен отчет на всички уреди за дялово разпределение, вкл. водомери за топла вода, е необходимо разпоредбата на чл. 140, ал. 2 от Закона за енергетиката да бъде съответно допълнена, като бъде уточнено, че при дистанционен отчет клиентите следва да използват уреди за дялово разпределение за отопление и битово горещо водоснабдяване, доставени от един и същ търговец или одобрени за използване от него. Без допълнение в този смисъл, предложените текстове, транспониращи Директивата, ще бъдат практически неизпълними, доколкото при наличие на различни уреди те технически не могат да бъдат отчитани дистанционно от един търговец. Поради изложеното в настоящата точка, предлагаме в чл. 140, ал. 2 от Закона за енергетиката да бъде добавено второ изречение със следния текст: При дистанционен отчет клиентите, присъединени към една абонатна станция в сграда-етажна собственост, прилагат средства за дялово разпределение за отопление и битово горещо водоснабдяване, доставени от един и същ търговец или одобрени за използване от него.	**Приема се частично**	Отразено в законопроекта
Илия Цанев Илиев	По §66 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗЕЕ: В последните два месеца в страната беше въведено извънредно положение заради коронавирусната инфекция, която наложи някои ограничения в обществения живот. Това натовари с допълнителни разходи бюджетите на домакинствата, където приходите намаляха в резултат на увеличената безработица, ползването на продължителен неплатен отпуск и други причини. Предложението за задължително монтиране само на уреди за дялово разпределение на топлинна енергия /УДРТЕ/ и индивидуални водомери с дистанционно отчитане /ДО/ след 25 октомври 2020г., смятам, че не е целесъобразно да бъде въведено през тази и следващите 1-2 години, защото гражданите ще бъдат принудени да направят нови непредвидени огромни разходи в една тежка епидеомиологична обстановка в страната и намалени доходи. Известно ви е, че един индивидуален водомер с ДО е двойно по- скъп от един, който няма такова. Поради това, предлагам едва след 1-2 години, държавата да задължи гражданите да имат право да си монтират само УДРТЕ и индивидуални водомери с ДО, когато коронавирусната инфекция утихне и доходите се стабилизират. Трябва да се даде достатъчно време на клиентите на топлофикационните дружества, да планират средства от домакинските си бюджети за една нова инвестиция, която държавата в случая ни принуждава да направим с предложените изменения и допълнения на	**Не се приема**	С § 32а, ал. 1 и ал. 2 от ПЗР на ЗЕ са транспонирани разпоредбите на чл. 9в, параграф 1 и параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност. Предложението противоречи на чл. 9в, параграф 1 и параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност. Не е предложен срок, с който да се удължи транспонирането на директивата. Даденият в §32а, ал. 2 от ПЗР на ЗЕ, съответно, чл. 9в, параграф параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС краен срок (до 1 януари 2027 г.), в който съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане да бъдат

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	ЗЕ.		преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане е достатъчно дълъг. Указаният в §32а, ал. 1 от ПЗР на ЗЕ, съответно чл. 9в, параграф 1 от Директива 2018/2002 ЕС срок (25 октомври 2020 г.), след който монтираните средства по чл. 140, ал. 1, т. 1-3 ЗЕ трябва да имат възможност за дистанционно отчитане, гарантира на клиентите поетапната подмяна на цитираните по-горе средства, както и недопускане на възможността два пъти да заплатят за уреди. Даденото предложение за подмяна само на индивидуалните разпределители и на индивидуалните топломери не води до намаляване на разходите за отопление и битово-горещо водоснабдяване, тъй като по този начин няма да бъдат създадени предпоставки, чрез които да се предвиди често и по-голямо подаване на обратна информация за енергийното потребление.
	За да могат да се спазят изискванията на член 9в и следващите от Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета може да се постъпи и по друг начин. Предвид кризисната ситуация в държавата и в Европейския съюз, МЕ да осигури средства от Европейски програми или от държавния бюджет, с които да се закупят и монтират безплатно УДРТЕ и индивидуални водомери с ДО в имотите на всички клиенти на топлофикационните дружества, както беше направено с Програмата за саниране на жилищата, където се инвестираха над 2 млрд.лева.	**Не се приема**	Противоречи на чл. 140, ал. 4 ЗЕ. Съгласно чл. 140, ал. 4 от ЗЕ средствата за дялово разпределение за отопление и индивидуалните водомери са собственост на клиентите или на лицето по чл. 1396, ал. 1 ЗЕ.
	В предложените изменения и допълнения на ЗЕ не се дава отговор на въпроса ще може ли с един и същи индивидуален водомер с ДО да отчитат данните от него две различни търговски дружества в различно време? Пример, ако аз си закупя водомер с ДО от „Техем" или друго ФДР, ще	**Не се приема**	Изразено е мнение. Поставеният въпрос не е предмет на ЗЕ, а на договорни отношения между съответното ВиК дружество и лицето по чл. 1396 ЗЕ.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	може ли и „Софийска вода" АД да прави дистанционен отчет от него? Или обратното купувам си водомер с дистанционен отчет от „Софийска вода" АД, фирмите за дялово разпределение на топлинна енергия /ФДР/ ще могат ли да правят ДО от същия? Ами, ако ФДР откажат на клиентите си да правят отчет, ако индивидуалния водомер за ДО не е закупен от тях, по какъв начин с предложените изменения и допълнения на ЗЕ са защитени правата и интересите на гражданите? На този реален практически проблем аз не намирам да е предложено решение в проекта на ЗИД на ЗЕЕ.		
	Въвеждането на реално отчитане на действителното потребено количество топлинна енергия на всеки месец или на тримесечие, чрез дистанционни УДРТЕ и индивидуалните водомери, ще натоварят допълнително с още по- високи разходи домакинствата с таксите за услугата „дялово разпределение". Както знаете те се договарят между топлофикационните дружества и ФДР, а ние гражданите имаме право само да ги заплащаме. До кога ще продължава това законово правило в България, две търговски дружества да се договарят абсолютно свободно без всякакъв контрол от страна на държавата, какви такси и в какъв размер трябва да заплащат гражданите за услугата „дялово разпределение" ? Известно ли вие, че за нас тя вече се превръща в луксозен разход, тъй като непрозрачно и необосновано в последните 2-3 години тези разходи са повишиха с над 30-40 %, при обща инфлация около 10 %? До кога ще сме поставени в това положение? Нито в предложеният проект за обществено обсъждане, нито в частичната оценка за въздействие към него този въпрос е анализиран, няма направена оценка за въздействие за допълнителните разходи, с които ще се натоварят бюджетите на домакинствата. Единственото, което сте посочили, че ще се повишат разходите на гражданите за закупуване на УДРТЕ и индивидуалните водомери с ДО, но не и разходите за по-честото им отчитане от ФДР / всеки месец, на тримесечие или минимум два пъти в годината./ Не предлагате и ново решение, как да се спре безконтролното повишаване на разходите, които сме принудени по законов път да заплащаме на ФДР за това, че извършват услугата „дялово разпределение".	**Не се приема**	Изразено е мнение. Няма конкретни предложения за промяна на конкретни текстове от проекта на нормативния акт. Нормативно регламентираният начин за договаряне на цените за сумите за услугата дялово разпределение на топлинната енергия е с цел защита интересите на клиентите. Съгласно чл. 11а, параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, разпределението на разходите за информация за фактурирането по отношение на индивидуалното потребление на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в многофамилни и многофункционални сгради съгласно член 9б се извършва без да се калкулира печалба. Разходите, произтичащи от възлагането на тази задача на трета страна, обикновено доставчик на услуги или местен доставчик на енергия, които покриват измерването, дяловото разпределяне и отчитането на реалното индивидуално потребление в такива сгради, могат да бъдат прехвърлени на крайните ползватели, доколкото тези разходи са разумни.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	В т.2.1, §32а ал.2 от ПЗР на ЗЕ от §66 на ПЗР на ЗИД на ЗЕЕ е посочено, че до 1 януари 2027г. всички УДРТЕ и индивидуални водомери, трябва да могат да се отчитат дистанционно. В частичната оценка за въздействие към ЗИД на ЗЕЕ няма направен анализ дали това е икономически ефективно за България. В член 9в т.2 от Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета е дадена възможност, държавите членки да не спазят задължително този срок, ако докажат, че това не е икономически ефективно. Предлагам, Министерството на енергетиката да изготви анализ, който публично да оповести, като да докаже, че икономически ефективно или не за България, като се има предвид, че доходите на населението в страната са най-ниските в Европейския съюз, а отделно ще се увеличат разходите за домакинствата, които се отоплят с централизирано топлоснабдяване. За това предлагам, да се даде минимум 10 годишен гратисен период след приемането на предложените изменения и допълнения в ЗЕ, и едва след това да се въведе задължителното монтиране на индивидуалните водомери с дистанционно отчитане в България, което означава в началото на 2031 г.	**Не се приема**	Даденият в §32а, ал. 2 от ПЗР на ЗЕ, съответно, чл. 9в, параграф параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС краен срок (до 1 януари 2027 г.), в който съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане е достатъчно дълъг – 6 год., през който клиентите да могат да отделят средства от семейния си бюджет. Следва да се има предвид, че уредите не е задължително да бъдат закупени и заплатени от клиентите, а на основание чл. 140, ал. 5, т. 2 от ЗЕ уредите могат да бъдат собственост на лицето по чл. 139б, ал. 1 от ЗЕ и отдадени под наем на клиентите. Транспонирането на Директива Директива 2018/2002 ЕС във възможно най-кратки срокове ще доведе до намаляване на разходите за отопление и битово-горещо водоснабдяване на клиентите, по-често и по-голямо подаване на обратна информация за енергийното потребление, гарантира, че информацията за фактурирането и потреблението е надеждна, точна и се основава на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, в съответствие с приложение VIIа, точки 1 и 2 за всички клиенти. По-голямата прозрачност при формирането на месечните сметки на клиентите от СЕС и улесненият достъп до

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			информация за реалното потребление на топлинна енергия във всеки имот ще стимулира ползването на топлинна енергия от топлопреносните предприятия, вместо друг вид енергия, напр. твърдо гориво. Оптимизацията на потреблението от своя страна ще доведе до намаляване на количеството на въглеродни емисии от парникови газове. Крайната цел на насърчаването на ползването на топлинна енергия, произведена от топлопреносните предприятия е предотвратяване на енергийната бедност, както и осигуряване на здравословни и безопасни условия на живот.
	Предлагам в §66 на ПЗР на ЗИД на ЗЕЕ да се допълни, като се въведат изискванията на т.3 от Приложение Vila от Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета, за минималната информация, която трябва да съдържат сметките ни за парно и гореща вода, които ФДР и топлофикационните дружества ни предоставят. В частичната оценка за въздействие на проекта и мотивите към него, не е посочено защо т.3 от Приложение Vila на цитираната директива не е транспонирана в предложените изменения и допълнения на ЗЕ в §66 на ПЗР на ЗИД на ЗЕЕ, а само първите две точки от нея.	**Не се приема**	Минималната информация, която трябва да се съдържа в сметката за потребена топлинна енергия е разписана в Общите условия за продажба на топлинна енергия, които се одобряват от КЕВР.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
Мая Манолова - Председател на Гражданска платформа „Изправи се.БГ"	В чл. 9в т. 2 от Директивата е посочено, че съответната държава членка може да не въведе в срок до 1 януари 2027 г. задължителното отчитане на измервателните уреди и топлинните разпределители с дистанционно отчитане, ако се докаже, че това не е икономически ефективно. В частичната оценка за въздействие към проекта на ЗИД на ЗЕЕ, Министерството на енергетиката /МЕ/ не е представило анализ, от който да е видно дали това е икономически ефективно за България. В раздел „Икономически негативни въздействия" е посочено, цитирам „Въвеждането на дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение изисква ресурс от потребителите" - край на цитата, без да се посочат данни какъв ще бъде размерът на финансовите средства, които домакинствата ще трябва да инвестират за това. По изчисления на експерти от Гражданска платформа „Изправи се.БГ" в следващите една-две години гражданите, които са на централизирано топлоснабдяване, трябва да направят непредвидени разходи от бюджетите на домакинствата си в размер най-малко на 100 млн. лв., за да си закупят и монтират уреди за дялово разпределение /индивидуални разпределители, топломери и индивидуални водомери/ с дистанционно отчитане /вж. таблицата в Приложение № 1/. Средно на едно домакинство това означава непредвидени задължителни разходи минимум 300-400 лв. в условията на тежка икономическа и социална криза. В частичната оценка за въздействие няма направен анализ ще има ли и какви социални негативни въздействия за битовите потребители на топлинна енергия от допълненията, които се предлагат да бъдат направени в ЗЕ.	**Не се приема**	Даденият в §32а, ал. 2 от ПЗР на ЗЕ, съответно, чл. 9в, параграф параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС краен срок (до 1 януари 2027 г.), в който съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане е достатъчно дълъг – 6 год., през който клиентите да могат да отделят средства от семейния си бюджет. Следва да се има предвид, че уредите не е задължително да бъдат закупени и заплатени от клиентите, а на основание чл. 140, ал. 5, т. 2 от ЗЕ уредите могат да бъдат собственост на лицето по чл. 139б, ал. 1 от ЗЕ и отдадени под наем на клиентите. Транспонирането на Директива Директива 2018/2002 ЕС във възможно най-кратки срокове ще доведе до намаляване на разходите за отопление и битово-горещо водоснабдяване на клиентите, по-често и по-голямо подаване на обратна информация за енергийното потребление, гарантира, че информацията за фактурирането и потреблението е надеждна, точна и се основава на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, в съответствие с приложение VIIа, точки 1 и 2 за всички клиенти.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Освен това няма направена оценка за въздействие с колко ще се увеличат и месечните разходи на домакинствата за заплащането на услугата дялово разпределение на топлинна енергия /ТЕ/, тъй като в момента в повечето сгради-етажна собственост /СЕС/ уредите за дялово разпределение се отчитат един път в годината и съответно разходите са по-малко. Както знаете, цените на услугата се договарят между топлофикационните дружества и лицата по чл.139а от ЗЕ, а потребителите имат само право да ги заплащат. За съжаление, ние не виждаме да сте предложили изменения в ЗЕ, с които да се въведат нормални търговски взаимоотношения между сградите - етажна собственост и лицата по чл.139а от ЗЕ, където на база на пазарни правила да се договарят условията за извършване на услугата дялово разпределение и цените, по които ще се заплащат. Такова е и становището на Комисията за защита на конкуренцията, посочено в Решение № 165/08.02.2018г., цитираме „С оглед на посоченото КЗК счита, че разпоредбата на чл. 139в от ЗЕ и свързаните с нея норми следва да бъдат отменени, а нормативната уредба следва да предвиди сключването на преки договори между потребителите в сгради етажна собственост и фирмите за дялово разпределение на топлинна енергия" - край на цитата.	-	Изразено е мнение. Няма конкретни предложения за промяна на конкретни текстове от проекта на нормативния акт. Нормативно регламентираният начин за договаряне на цените за сумите за услугата дялово разпределение на топлинната енергия е с цел защита интересите на клиентите. Съгласно чл. 11а, параграф 2 от Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, разпределението на разходите за информация за фактурирането по отношение на индивидуалното потребление на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в многофамилни и многофункционални сгради съгласно член 9б се извършва без да се калкулира печалба. Разходите, произтичащи от възлагането на тази задача на трета страна, обикновено доставчик на услуги или местен доставчик на енергия, които покриват измерването, дяловото разпределяне и отчитането на реалното индивидуално потребление в такива сгради, могат да бъдат прехвърлени на крайните ползватели, доколкото тези разходи са разумни.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Настояваме МЕ да изготви анализ, който публично да оповести дали за най-бедните граждани в Европейския съюз е икономически ефективно и социално поносимо задължителното въвеждане на уреди за дялово разпределение с дистанционно отчитане, както е предвидено в Директивата, вкл. и повишаването на разходите им за месечно отчитане. Ние смятаме, че по време на коронавирусната инфекция, която доведе до намаление на доходите на домакинствата, като една не малка част от тях са силно затруднени даже да си заплащат в срок сметките за ток, вода, парно и др., не е справедливо и правилно на този етап те да бъдат принуждавани по законодателен път да си закупуват уреди за дялово разпределение с дистанционно отчитане. Изискванията на Директивата са приети през 2018 г., когато икономиките на държавите членки на Европейския съюз са били в периоди на растеж, безработицата е била на ниски нива и не е имало въведено извънредно положение в тях по здравни причини. Затова настояваме или България да направи постъпки пред Европейския съюз и да отложи транспонирането на чл. 9в и др. от Директивата в българското законодателство, или Правителството да осигури средства от държавния бюджет, с които да бъдат закупени и монтирани уредите за дялово разпределение с дистанционно отчитане на всички потребители, които са на централизирано топлоснабдяване, с цел спазване на сроковете в Директивата. Такъв пример вече има в България да се дават средства от бюджета, чрез които се финансира и реализира Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.	-	По-голямата прозрачност при формирането на месечните сметки на клиентите от СЕС и улесненият достъп до информация за реалното потребление на топлинна енергия във всеки имот ще стимулира ползването на топлинна енергия от топлопреносните предприятия, вместо друг вид енергия, напр. твърдо гориво. Оптимизацията на потреблението от своя страна ще доведе до намаляване на количеството на въглеродни емисии от парникови газове. Крайната цел на насърчаването на ползването на топлинна енергия, произведена от топлопреносните предприятия е предотвратяване на енергийната бедност, както и осигуряване на здравословни и безопасни условия на живот. Предложението противоречи на чл. 140, ал. 4 ЗЕ. Съгласно чл. 140, ал. 4 от ЗЕ средствата за дялово разпределение за отопление и индивидуалните водомери са собственост на клиентите или на лицето по чл. 139б, ал. 1 ЗЕ.
	С цел защита правата и интересите на битовите потребители на топлинна енергия /ТЕ/ в ЗЕ да бъде посочено, че с едни и същи индивидуални водомери с дистанционно отчитане две различни търговски дружества / лица по чл.139а от ЗЕ и ВиК-оператори/ ще могат да извършват отчитането на количествата изразходвана топла и студена вода във всеки имот в СЕС, без да има каквито и да е било недоразумения и специални изисквания за потребителите.	**Не се приема**	Поставения въпрос не е предмет на ЗЕ, а на договорни отношения между съответното ВиК дружество и лицето по чл. 139б ЗЕ.
	Чрез ЗЕ да бъдат задължени топлофикационните дружества и лицата по чл.139а от ЗЕ месечното отчитане на топломерите в абонатните станции и водомерите пред подгревателя за битово горещо водоснабдяване в СЕС да става в един и същи ден с отчитането на уредите за дялово разпределение с дистанционно отчитане. Ако това не бъде изрично посочено в ЗЕ, това означава, че изобщо се губи смисълът от задължителното въвеждане на реално месечно отчитане на потребените количества ТЕ чрез уреди за дялово разпределение с дистанционно отчитане.	**Не се приема**	Отразено е в чл. 73, ал. 2 и ал. 4 от Наредба № Е-РД-04-1/12.03.2020 г. за топлоснабдяването

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	В ЗЕ да се транспонират изискванията на чл. 10а, т. 2 буква „в" и т. 3 от Директивата, както и т. 3 буква „А", буква „В" и буква „Д" от Приложение Vila от Директивата, цитирам „текущите действителни цени и реалното потребление на енергия"..., „сравнение на потреблението на енергия на крайните ползватели с потребителите за същия период през предходната година...", информация, относно относимите процедури за подаване на жалби, службите на омбудсмана и механизма за алтернативно разрешаване на спорове, които се използват в държавните членки" - край на цитатите. В частичната оценка за въздействие не са дадени пояснения защо тези текстове от Директивата не са предложени за транспониране в ЗЕ. Ние настояваме чрез ЗЕ лицата по чл. 139а от ЗЕ да бъдат задължени всеки месец да предоставят информация на битовите потребители на ТЕ за начислените им количества ТЕ от всеки отделен уред за дялово разпределение на ТЕ с дистанционно отчитане в имотите им, вкл. и количествата топла вода от индивидуалните водомери, тъй като се предполага, че няма да има годишни изравнителни сметки, от които да е видна тази информация.	**Не се приема**	Минималната информация, която трябва да се съдържа в сметката за потребена топлинна енергия е разписана в Общите условия за продажба на топлинна енергия, които се одобряват от КЕВР.
„ЕВН България Топлофикация" ЕАД;	Промени в Закон за енергетиката От мотивите към ЗИДЗЕЕ, както и от оценката на въздействието, не става ясно какво налага да се въведе понятието „краен ползвател", като нова т. 28б към § 1 на Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката (ЗЕ). Действително то се използва в допълнените в ЗЕ текстове, но по своя смисъл дублира понятието „клиент на топлинна енергия" използвано в глава десета на ЗЕ „Топлоснабдяване". Всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение са клиенти на топлинна енергия – чл. 153, ал. 1 от ЗЕ. Съгласно чл. 150 от ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, т.е. не се подписва индивидуален договор, какво е изискването на определението за „краен клиент". С цел избягване на объркване и запазване логиката на отношенията описани в глава десета на ЗЕ предлагаме в § 66 на ЗИДЗЕЕ думите „краен ползвател" да се заменят с „клиент на топлинна енергия", а точка 28б към § 1 на ДР на ЗЕ да отпадне.	**Не се приема**	Съгласно т. 31 от Преамбюла на Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност: „правата във връзка с фактурирането и информацията за фактурирането или потреблението следва да са валидни и при обслужването на потребители на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, дори и в случаите при които тези потребители нямат преки индивидуални договорни отношения с доставчика на енергия..... .....За целите на съответните разпоредби следва да се въведе понятието „краен ползвател", което да означава по-широка група от потребители, които закупуват топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, да обхваща също и обитателите на отделни блокове или на обособени части от

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			многофамилни или многофункционални сгради, когато тези части се снабдяват от централен източник и когато обитателите нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.
ЕВН България ЕАД	**1. Финансиране изпълнението на индивидуалните цели и алтернативни мерки** Със съжаление установяваме, че ЗИДЗЕЕ затвърждава основния проблем на прилаганата в страната схема със задължения за енергийни спестявания (СЗЕС), а именно – механизма за нейното финансиране – въпрос, повдиган и дискутиран нееднократно. Не е взета под внимание Препоръка (ЕС) 2019/1658 на Комисията от 25 септември 2019 година относно транспонирането на задълженията за икономии на енергия съгласно Директивата относно енергийната ефективност (публикувана на 28.10.2019 в Официален вестник на Европейския съюз, бр. L 275/2019), в т. 15 на която ясно е посочено „Необходимо е да се въведе подходящ механизъм в схемата за ЗЕЕ, за да се осигури възстановяването на разходите, които задължените страни правят за изпълнението на своите индивидуални цели за икономии на енергия". Осигуряването на финансиране е от съществено значение за успеха на СЗЕС, още повече че, изпълнението на голяма част от националната кумулативна цел се пада на задължени лица с регулирана от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР или комисията) дейност и цени на предлаганите услуги. В тази връзка прави впечатление, че не е разписана ролята и отговорностите на КЕВР към постигането на националните цели за енергийна ефективност, въпреки че в мотивите се твърди обратното. В ДЕЕ нееднократно е отбелязано и се набляга на ролята на регулаторните органи. Ролята на комисията е от значение за утвърждаване на разходите за енергийна ефективност, в това число за извършването на вноски във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или друг финансов орган или посредник, с цел финансиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайните клиенти. В тази връзка не е ясно с какви мотиви е предложението вноските във фонда да се договарят, вместо да се определят по утвърдена от министъра на енергетиката методика. Това предложение не е разгледано в оценката на въздействието и в мотивите на ЗИДЗЕЕ. Мнението ни е, че с отпадането на методика се създават условия за: - неравнопоставеност между задължените лица и ангажиране на допълнителен ресурс от двете страни (задължено лице и фонд) за извършване на договарянето;	**Приема се по принцип**	В законопроекта са извършени изменения в § 66, като се предлагат следните изменения в чл. 35, ал. 2, т. 5 „В чл. 35, ал. 2, в т. 5 след думите „чл. 14, ал. 4" се добавят чл. 14а, ал. 4 и след думите „чл. 15" се добавят „ал.6 и чл. 20". По отношение на методиката за определяне на вноски във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или друг финансов орган или посредник, считаме за целесъобразно на задължените лица да се даде възможност размера на вноската необходима за постигане на индивидуалните цели на задължените лица, условията за разпореждане с внесените средства, както и условията за прехвърляне на удостоверенията за енергийни спестявания, постигнати в резултат на финансираните мерки за енергийна ефективност да бъдат предмет на пазарно договаряне между финансовия посредник и задълженото лице.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	- непропорционално и неефективно разпределени на разходите по вноските и ползите от финансираните от Фонда мерки за енергийна ефективност; - непредвидимост на разхода поради невъзможността за предварителната му оценка. С тези мотиви предлагаме да отпадне т. 4 от § 3 на ЗИДЗЕЕ.		
	В допълнение към изложеното желаем да отбележим, че не е анализиран ефектът и не е заложено в ЗИДЗЕЕ прилагането на мерки по различни инициативи на Европейската комисия, част от „Зеления Пакт", и отчитане на спестяванията като постигнати чрез алтернативни мерки – примерно предложената от ЕК вълна за обновяване на сградите в Европейския съюз. Един от лостовете за изпълнение на инициативата е националното законодателство, част от което несъмнено е ЗИДЗЕЕ. По предварителни данни се очаква инициативата да има съществен принос за постигане целта на Европейския съюз. Основание за това очакване е оценката, че приблизително 75 % от сградите в Европейския съюз са енергийно неефективни.	-	Изразено е мнение. Няма конкретно предложение.
	Необходимо е отново да се оценят критериите, по които се определят задължените лица. Страните членки нямат наложено задължение по Директива 2018/2002 да определят задължените лица само по критерии продажби на енергия, а имат задължение това да се извършва на базата на обективни и недискриминационни критерии. На мнение сме, че заложеният начин на определяне на индивидуалните цели на задължените лица не е съобразен с реалния им пазарен дял и възможности. Анализ на данните от НСИ и утвърдения „Поименен списък на задължените лица по чл. 14, ал. 3 от Закона за енергийната ефективност и стойностите на определените им индивидуални цели за енергийни спестявания през 2019 г." показва, че продажбите на крайни клиенти от задължените лица имат дял от 50 % в крайното енергийно потребление, а ако изключим сектор транспорт делът е 76 %. Следователно, в условията на липсващ механизъм за финансиране, задължените лица трябва да въздействат на пазарен сегмент, върху който нямат контрол и размерът му не е съизмерим с техния пазарен дял. С оглед на това е наложително да бъде публикувана нотификацията на СЗЕС към ЕК по членове 7а и 7б от Директива 2012/27/ЕС в съответствие с приложение II.	-	Изразено е мнение. Критериите, по които се определят задължените лица, са оценени. Съгласно ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2019/1658 НА КОМИСИЯТА от 25 септември 2019 година относно транспонирането на задълженията за икономии на енергия и Директивата относно енергийната ефективност, следва да се помисли за ограничаване на задължението до по-големите доставчици на енергия, които обикновено могат самостоятелно да изпълняват проекти за енергийна ефективност на съоръжения на клиенти или да наемат трети страни за това. Също така основните мотиви да се избере въвеждането на схема за ЗЕЕ за постигане на кумулативните икономии на енергия при крайното потребление, които се изискват съгласно член 7, параграф 1, първа алинея, буква б) от ДЕЕ, могат да са, че доставчиците на енергия, предприятията за продажба на енергия на дребно и

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			енергоразпределителните предприятия най-добре биха могли да идентифицират спестяванията на енергия, постигнати от техните клиенти, и ще могат да постигнат икономии на енергия в бизнес модели за енергийни услуги. Що се отнася до дела на задължените лица, с изменението на Директива 2012/27/ЕС, индивидуалните задължения се формират спрямо цялото крайно енергийно потребление (вкл. това на сектор Транспорт), което е отразено в чл. 15, ал. 8 от ЗИД на ЗЕЕ.
	2. Прилагане на мерки при уязвими клиенти При обсъждане възможностите за изпълнение на националната кумулативна цел, в становищата си не еднократно сме призовавали за приоритетно насочване мерките за повишаване на енергийната ефективност към социално слабите. ЗИДЗЕЕ прави крачка в тази посока, но предложените текстове са частични и поставят не малко неясноти по прилагането им. Липсват критерии за прилагането на понятията „уязвими клиенти", „енергийно бедни клиенти" и „енергийна бедност", а последните две следва да бъдат дефинирани конкретно в контекста на социалната политика, тъй като са резултата от социални и икономически процеси и не са обвързани с енергийната политика и съответните нормативни документи. Това прави невъзможно правилното, от гледна точка на ЗИДЗЕЕ, идентифициране на клиентите с цел приоритетно прилагане на мерки съгласно т. 2 на § 18 от ЗИДЗЕЕ. Една и съща групи от клиенти е определена като целева за приоритетно изпълнение едновременно на алтернативни мерки (§ 11 на ЗИДЗЕЕ) и мерки от задължените лица (§ 18, т. 2 на ЗИДЗЕЕ). На мнение сме, че трябва да се: • посочат принципи за разграничаване на приложните полета на двете разпоредби, които да бъдат развити в подзаконов нормативен акт; • приоритетното насочване към изпълнение на мерки за енергийна ефективност за домакинствата с ограничени финансови ресурси следва да бъде постигнато чрез повишаване на стойността на реализираните спестявания, прилагайки коефициент, редица европейски държави са решили постигането на тази конкретна цел по този начин.	**Приема се по принцип**	Определянето на критерии за прилагането на понятията „уязвими клиенти", „енергийно бедни клиенти" и „енергийна бедност" не е предмет на Закона за енергийната ефективност.
	3. Обследване на големи предприятия и промишлени системи Липсва оценка на въздействието на предложението за отпадане на ал. 9	**Приема се частично**	Промяната е извършена съгласно констатации на Европейската комисия за

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	на чл. 57 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) и мотиви за това. Единствено е споменато, че съгласно Официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338 от Генерална дирекция „Енергетика" на ЕК по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, изключването от обхвата на задължителните обследване на предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия представлява неправилно транспониране на чл. 2, параграф 26 и чл. 8, параграф 4. Действително на пръв прочит операторите на електроразпределителни мрежи попадат в обхвата на посочените разпоредби на Директива 2018/2002, но задълбочен преглед и анализ показват, че това не е така. Не случайно в чл. 15 на Директива 2018/2002 е обърнато отделно внимание на операторите на мрежи, с което те са разграничени от предприятията подлежащи на обследване по смисъла на параграф 4 на чл. 8 от Директива 2018/2002. Ясно е посочена и ролята на държавите членки, които правят необходимото: • националните енергийни регулаторни органи да обръщат надлежно внимание на енергийната ефективност, когато изпълняват регулаторните задачи, предвидени в директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, относно решенията си във връзка с експлоатацията на газовата и електроенергийната инфраструктура; • за предприемане на оценка на потенциала за енергийна ефективност на своята инфраструктура за газ и електроенергия, по-специално във връзка с преноса, разпределението, управлението на натоварването и оперативната съвместимост; • за идентифициране на конкретни мерки и инвестиции за въвеждане на разходно ефективни подобрения на енергийната ефективност в мрежовата инфраструктура, с график за тяхното въвеждане. Действията, които операторите на мрежи могат да предприемат във връзка с енергийната ефективност са описани в Приложение XII към Директива 2018/2002, озаглавено „Изисквания за енергийна ефективност за операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи". Обследването за енергийна ефективност не е сред посочените. Съгласно действащата нормативна рамка в страната, определяща за проектиране, изграждане и експлоатация на енергийни съоръжения, същите трябва да функционират в оптимални условия при минимални технологични разходи на енергия. Технологичният разход на енергия е сред основните ценообразуващи елементи и неговата стойност се		неправилно транспониране на изискванията за енергийните обследвания съгласно член 2, параграф 26 и член 8, параграф 4, поради изключване от обхвата на задължителни обследване на предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия. Констатациите на Генерална дирекция „Енергетика" на ЕК по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност са посочени в Официално уведомително писмо за нарушение № 2018/2338. Към чл. 59 се създава ал. 5 със следното съдържание „Обследването по чл. 57, ал. 1 и изготвянето на оценки за енергийни спестявания на предприятията, извършващи производство, пренос, разпределение и доставка на енергия може да се извърши от лицата по ал. 1 или от експерти от съответното предприятие."

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	утвърждава от КЕВР, която упражнява и контрол върху постигането на тази стойност. Всяко надвишаване на утвърдената стойност води до намаляване приходите на дружеството. Поради наличието на този пряк икономически интерес операторите на електроразпределителни мрежи са изградили и поддържат системи и процеси за периодичен контрол, проверка и оптимизация на мрежата. С така предложената редакция се дублира ангажиментът на операторите на електроразпределителни мрежи за повишаване ефективността на мрежите, наложен от ценовото регулиране на предлаганите от тях услуги от обществен интерес. Условията и ролята на операторите на електроразпределителни мрежи за повишаване на енергийната ефективност, както вече описахме са посочени в чл. 15 на Директива 2018/2002, именно във връзка с ценовото регулиране на услугите, свързани с разпределение на електрическа енергия. Отделно от изложеното по-горе, липсата на оценка на въздействието от отпадането на въпросната алинея поставя въпроси като: • разработени ли са и ако да, то какви са критериите за оценка на ефективността, каквото е изискването на чл. 8 от Директива 2018/2002; • изпълнено ли е изискването на чл. 8, параграф 4 от Директива 2018/2002 да са осигурени квалифицирани и/или акредитирани експерти, които да извършат обследването; • отчетено ли е, че разпределението на електрическа енергия е услуга от обществен интерес и как това би повлияло върху изпълнението на предписанията от извършено обследване; • отчетен ли е мащабът на всяка електроразпределителна мрежа като промишлена система. Например ЕР Юг оперира с електроразпределителна мрежа с близо 14 000 трафопоста (собственост на дружеството) и обща дължина над 59 000 км, разположена на територия с площ от близо 42 000 кв. км. (обхваща девет области); • отчетени ли са взаимовръзките на електроразпределителната мрежа с други електрически мрежи като промишлени системи; Предлагаме, на база изложеното, да отпадне т. 2 на § 38 от ЗИДЗЕЕ и да се запази действието на чл. 57, ал. 9 от ЗЕЕ. В допълнение желаем да отбележим, че представените от нас съображения и мотиви са приложими и за топлофикационните дружества, при отчитане на спецификата на дейността им.		
	4. Обследване и сертифициране на сгради, сградна инфраструктура, обследване на отоплителни инсталации	**Приема се по принцип**	Отоплителните инсталации на всички топлофицирани сгради в страната не

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	Видно е, че със ЗИДЗЕЕ се цели по-голямо навлизане на новите технологии в сградите, увеличаване броя сгради от висок енергиен клас. Ефективността на този процес може да се повиши чрез промени в други закони, имащи отношение към строителството и паспортизацията на сгради. Като пример в тази посока могат да се посочат Закона за устройство на територията (ЗУТ), Закона за управление на етажната собственост (ЗУЕС) и Закон за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР), с които - да се повиши ангажираността на собствениците на сгради (включително собствениците на имоти в сгради в режим на етажна собственост) за изготвяне технически паспорт на сградата и указване на кроен срок за това; - за осъществяване на сделка за покупко-продажба на сграда задължително на нотариуса се представя справка от Имотния регистър за вписан по партидата на имота (сградата) номер на сертификат за енергийните характеристики на сградата. Това обстоятелство да се вписва в нотариалния акт за сделката; - по партидата на имота (сградата) да се вписва, както дали има изготвен технически паспорт, така и дали има сертификат за енергийни характеристики. Например такова изискване може да бъде посочено в чл. 60 на ЗКИР; - да се повиши ангажираността на местната власт за стимулиране на изготвянето на техническите паспорти на сградите и контролиране на процеса; - АУЕР да има осигурен достъп до описаната по-горе информация с цел упражняване на контролните си правомощия по ЗЕЕ; - да се изграждат отоплителни инсталации от хоризонтален тип в новопостроените сгради и сградите, в които се предвижда основен ремонт или преустройство, особено когато са разположени в топлофицирани или газифицирани райони. Нашето мнение е, че подобни промени в другите закони ще засилят ефекта от ЗИДЗЕЕ. Прави впечатление, че в оценка на въздействието е оценено окабеляване на зарядна точка за електрически автомобили при нови нежилищни сгради и нежилищни сгради, подложени на основен ремонт, с повече от десет места за паркиране, но в ЗИДЗЕЕ не се откриват такива текстове. Според действащия ЗЕЕ на проверка за енергийна ефективност подлежат отоплителните инсталации с водогрейни котли и климатични		попадат в обхвата на това изискване. В тази връзка определението за „отоплителна инсталация" е прецизирано.

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	инсталации. ЗИДЗЕЕ въвежда изискване за обследване за енергийна ефективност на отоплителни инсталации, инсталации за комбинирано отопление и вентилация и климатични инсталации в сгради, като дава и определение за „отоплителна инсталация" – комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се повишава. Това означава, че на задължителна проверка (обследване) ще подлежат отоплителните инсталации на всички топлофицирани сгради в страната. В оценка на въздействието не е посочено дали е обезпечен експертен ресурс това да се извърши, без да коментираме финансовата страна, предвид че само към топлопреносната мрежа на „ЕВН България Топлофикация" ЕАД са присъединени над 1 250 сгради, които ще трябва да се обследват на всеки 2 години заедно с другите сгради, чийто климатични инсталации отговарят на критериите за проверка. Според нас физически е невъзможно да се изпълни това изискване и предполагаме, че в ЗИДЗЕЕ е допусната техническа грешка с така направените промени и те трябва да се преразгледат. В случай, че отоплителните инсталации на топлофицираните сгради не попадат в обхвата на коментираните разпоредби, то това трябва ясно да се посочи.		
	5. Промени в Закон за енергетиката От мотивите към ЗИДЗЕЕ, както и от оценката на въздействието, не става ясно какво налага да се въведе понятието „краен ползвател", като нова т. 28б към § 1 на Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката (ЗЕ). Действително то се използва в допълнените в ЗЕ текстове, но по своя смисъл дублира понятието „клиент на топлинна енергия" използвано в глава десета на ЗЕ „Топлоснабдяване". Всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение са клиенти на топлинна енергия – чл. 153, ал. 1 от ЗЕ. Съгласно чл. 150 от ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, т.е. не се подписва индивидуален договор, какво е изискването на определението за „краен клиент". С цел избягване на объркване и запазване логиката на отношенията описани в глава десета на ЗЕ предлагаме в § 66 на ЗИДЗЕЕ думите „краен ползвател" да се заменят с „клиент на топлинна енергия", а точка 28б към § 1 на ДР на ЗЕ да отпадне.	**Не се приема**	Съгласно т. 31 от Преамбюла на Директива 2018/2002 ЕС за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност: „правата във връзка с фактурирането и информацията за фактурирането или потреблението следва да са валидни и при обслужването на потребители на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, дори и в случаите при които тези потребители нямат преки индивидуални договорни отношения с доставчика на енергия..... .....За целите на съответните разпоредби следва да се въведе понятието „краен ползвател", което да означава по-широка група от потребители, които закупуват топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, да обхваща също и обитателите на отделни

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			блокове или на обособени части от многофамилни или многофункционални сгради, когато тези части се снабдяват от централен източник и когато обитателите нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.
	6. Административни процедури, срокове и санкции Доказване изпълнението на индивидуалните цели съгласно ЗЕЕ и ЗИДЗЕЕ се извършва от задължените лица чрез получаване от Агенцията за устойчиво енергийно развитие на удостоверения за енергийни спестявания (УЕС). В регламентираната процедура за издаване на УЕС в АУЕР се представят копия от набора документи, доказващи изпълнението на определена мярка. В този контекст не разбираме необходимостта от разпоредбата на § 42, т. 6 на ЗИДЗЕЕ, с която се създава нова ал. 12 към чл. 63 гласяща, че „документите, доказващи изпълнението на индивидуалните цели, се съхраняват от лицата по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 и се предоставят в агенцията при поискване в 14-дневен срок от получаване на искането". Тези документи следва да са налични в агенцията. Ако целта на разпоредбата е бъдещо облекчаване на процедурата по издаване на УЕС, то това следва да се поясни, в противен случай предлагаме да отпадне.	**Приема се по принцип**	С цел намаляване на административната тежест на задължените лица в чл. 75 се заличава ал. 2. Съгласно предложените изменения задължените лица изготвят годишна информация за изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания. С промените в чл. 76, ал. 2 се дава възможност задължените лица да оценяват постигнатите енергийни спестявания. В тази връзка е и разпоредбата на новата ал. 12 към чл. 63, тъй като документите доказващи изпълнението на индивидуалните цели не се изпращат в АУЕР.
	С § 20, т. 2 от ЗИДЗЕЕ е дадена възможност на задължените лица да изпълняват определената им индивидуална цел чрез вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за финансиране на инвестиции в дейности и мерки за енергийна ефективност. Както вече отбелязахме доказването на изпълнението се извършва след получаване на УЕС, което може да стане най-рано след една година от прилагането на мярката, финансирано чрез вноската. Съгласно разпоредбата на § 56 с променя разпоредбата на чл. 97 от ЗЕЕ и направената вноска не се приема за изпълнение на определената му индивидуална цел и задълженото лице ще подлежи на санкция за периода до получаване на УЕС. Налагането на санкция за позволено от закона действие е недопустимо по наше мнение и предлагаме § 56 от ЗИДЗЕЕ да придобие следната редакция: в чл. 97 след думите „14, ал. 4" се добавя „и чл. 14а, ал. 4".	**Не се приема**	Механизмът на изпълнение на мерки за постигане на индивидуални цели чрез използване на финансов посредник за инвестиции и съответното измерване и доказване на ефекта, не се различава от самостоятелно изпълнение на мерки от задължените лица.
	Предвид коментарите ни и изложените аргументи в т. 1 предлагаме да отпадне санкцията за задължените лица до изпълнение на препоръката на ЕК за въвеждане на подходящ механизъм за финансиране на СЗЕС.	**Не се приема**	Налагането на санкции за неизпълнение е задължение по Директивата. Директивата не предвижда създаване на механизъм за финансиране на СЗЕС. В

ИНСТИТУЦИЯ	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
			своята оценка на въздействието, изготвена на база на наличните доказателства, Комисията показа, че схемите за ЗЕЕ се характеризират с висока ефективност на разходите. Когато се прилагат такива схеми, задължените страни са длъжни да гарантират, че ще реализират икономии при крайното потребление с най-ниски (инвестиционни и административни) разходи, и по-специално ако разходите се прехвърлят на крайните клиенти.
	Прави впечатление, че голяма част от сроковете за предоставяне на отчетна информация са до края на отчетната година, за която се отнасят. В оценка на въздействието това не е отразено, но се надяваме, че е взета под внимание фактическата невъзможност за предоставяне на отчетна информация за потреблението на енергия преди да е изтекла календарната година.	**Не се приема**	Съгласно чл. 69, ал. 2 „Информацията по чл. 68, ал. 3, т. 2 се предоставя **до 15 февруари** на съответната година". Декларираното количество на реализираните продажби на енергия се изисква **след** изтичане на календарната година.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ЕСПУЕР:

НИКОЛАЙ НАЛБАНТОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 966

от 30 декември 2020 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Министърът на енергетиката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":
/Апостол Михов/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

№ 02.01-137
30 декември 2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 002-01-74
Дата 30 / 12 / 2020 г.

15.36

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....966..... на Министерския съвет от 2020 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справки за съответствие с правото на Европейския съюз
5. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 150-01-3/07.01. **2021 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност, № 002-01-74, внесен от Министерски съвет на 30.12.2020 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по енергетика

Комисии:

- Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление
- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА